

ZBuDiSe!

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

POROČILO ZA LETO 2020

PROGRAM ZA LETO 2021

Gradivo za sejo UO, zoom 12. 2. 2021

Gradivo za OZ, zoom 21.5.2021

Besedilo poročilo o delu ZBDS za leto 2020 temelji na pregledu poročila strokovnega odbora, ki ga je pripravila predsednica strokovnega odbora Tjaša Mrgole Jukič, v katerem je združeno posredovala poročila o delu strokovnih sekcij, ki delujejo pri ZBDS. Poročila o delu sekcij so pripravili predsedniki sekcij. Ta poročila so priloga tega poročila. Poročilo o reviji Knjižnica je pripravila urednica revije Damjana Vovk. Poročilo je uredila, združila in vsebinsko povezala predsednica ZBDS dr. Sabina Fras Popovič. Finančno poročilo je sestavila računovodkinja Marjeta Triler.

Letni program za 2021 temelji na viziji izvršnega odbora ZBDS in na načrtih predsednikov sekcij. V tem času še ni bil objavljen poziv za financiranje nevladnih organizacij s področja knjižničarstva, ki ga letno objavlja Ministrstvo za kulturo. Program bomo prilagajali smernicam poziva, ko in če bo objavljen. Že sedaj pa v programu upoštevamo neformalno usmeritev, da izpeljemo prenos revije Knjižnica na javni zavod, ki ima zagotovljena redna programska sredstva za znanstveno in strokovno publiciranje, in sicer na Narodno in univerzitetno knjižnico.

Program in poročilo bo obravnaval Upravni odbor na seji 12.2.2021.

Kazalo

Le pogumno, le za mano (Anja Štefan)	4
Leto 2020: leto prilagajanja in sprejemanja nesprejemljivega:	
vsebinsko pojasnilo o prilagajanju izvedbe programa v letu 2020	6
Zgodovina razvoja stanovskega društva	8
Stanje stanovskega društva danes	9
Izhodišča pri oblikovanju programov stanovskega društva	10
Vizija, poslanstvo in strateške usmeritve Zveze bibliotekarskih društev Slovenije	12
Realizacija letnih ciljev in uresničevanje programa 2020	12
STROKOVNA IN ORGANIZACIJSKA DEJAVNOST ORGANOV IN DELOVNIH TELES: Koordinacija	
knjižnične dejavnosti	14
IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST	17
MEDNARODNA DEJAVNOST IN UDELEŽBA NA MEDNARODNIH KONFERENCAH.....	21
PROMOCIJA	22
PUBLICISTIČNA DEJAVNOST	23
FINANČNO POROČILO 2020	32
Priloga: Poročila strokovnih sekcij pri ZBDS	38
Program za leto 2021	11
Smernice za delo ZBDS v letu 2021	11
Finančni načrt 2021 (pred prijavo na poziv MzK)	14
Priloga: Predlogi programov strokovnih sekcij za leto 2021	24

Le pogumno, le za mano (Anja Štefan)

Le pogumno, le za mano,
kmalu bomo našli hrano,
ne le hrano, boljši svet,
kjer nam lažje bo živeti'.

Tu je čuden red v veljavi,
ni več dober, ni več pravi,
ni pravičen, jasen, čist,
vse poganja le korist.

In zato po dolgi poti
gremo sončecu naproti.
Glejte, koliko nas je!
Prej ko slej nam že uspe.

pesniška zbirka Drobtine iz mišje doline, večernica 2018

Ko sem na državni kulturni praznik razmišljala o tem, kaj zapisati v ta pogled in pregled na preteklo leto, me je kar odneslo k knjižni polici, na kateri doma hranimo poezijo.

Pogleda na leto 2020 si nisem začela s tisto besedno frazo, ki smo jo poslušali vso preteklo leto in jo bomo še kakšno leto, verjetno pa bo z nami ostala kar za vedno. Besedno frazo, ki v takšni ali drugačni obliki sporoča, da je bilo leto 2020 res drugačno kot predhodna leta in je močno zarezalo v splošne družbene in človeške norme. Ugotovili smo, da človeku samemu res ni dobro, a hkrati smo spoznali, da tudi ni dobro, če smo vsi preveč na kupu. Naučili pa smo se, da ko nam ni dobro, se moramo umakniti stran. V karanteno.

Beseda leta je beseda, ki je značilno zaznamovala tekoče leto. Letno jo izbirajo določene ustanove v nekaterih državah. V Sloveniji je izbor besede na pobudo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU prvič potekal leta 2016.

Beseda leta 2020 je karantena. Ni nova beseda, poznamo jo že res dolgo. Ob razglasitvi besede leta 2020 je dr. Katarina Kebar z Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU z javnostjo delila zanimiv podatek, da so prvo 40-dnevno karanteno uvedli v Dubrovniku leta 1377.

Prešnilo me je, ponovno, kako močan in sporočilen je naš jezik, naša slovenščina. Karantena. Kolesarjenje. Knjiga. Kuga. Kolegi. Kontrola. Kondicija. Kakovost. Knjižnica. Knjižničarka. Knjižničar. Koliko močnih besed se v slovenskem jeziku začne prav na črko K. Besede, ki jih najprej mislimo in včasih uspelo prenesti tudi v dejanja. Ob tem pa je beseda, ki se ne začne na črko k, a je za nas bistvena, če jo ne le govorimo ali mislimo, temveč imajo svojo moč le, če jo spremenimo v dejanje. Branje. Želimo si, da v teh dneh, ko ostajamo doma in skrbimo drug

za drugega predvsem pri higieni rok, ne pozabimo, kako pomembno je tisto, kar knjižničarji v največji meri spodbujamo, promoviramo in omogočamo za higieno misli. Branje.

Res je fino brati v tujih jezikih, a ni ga lepše kot brati v jeziku, v katerem živiš vso mavrico čustev. In če sedaj že raper Nipke opozarja s komadom 2210, da je pred nami lahko tudi čas, ko nihče več ne bo govoril v slovenščini in torej nihče več ne bo čutil v slovenščini, je pred nami, za nekatere naloga in za druge poslanstvo, da ohranimo interes za knjigo. Leposlovno ali strokovno. Samo, da je v njej dvojina.

Ko sem stala tako pred našo knjižno polico, sem že slišala to izjemno pesem Anje Štefan. Ni kaj dodati, ne odvzeti, moramo jo le večkrat brati.

Pa jo dajmo še enkrat kar takoj:

Le pogumno,

le za mano (Anja Štefan)

*Le pogumno, le za mano,
kmalu bomo našli hrano,
ne le hrano, boljši svet,
kjer nam lažje bo živet'.*

*Tu je čuden red v veljavi,
ni več dober, ni več pravi,
ni pravičen, jasen, čist,
vse poganja le korist.*

*In zato po dolgi poti
gremo sončecu naproti.
Glejte, koliko nas je!
Prej ko slej nam že uspe.*

dr. Sabina Fras Popović, bibliotekarska višja svetnica

8. februar 2021

Leto 2020: leto prilagajanja in sprejemanja nesprejemljivega: vsebinsko pojasnilo o prilagajanju izvedbe programa v letu 2020

Program Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (v nadaljevanju ZBDS), ki smo ga za leto 2020 potrdili na seji Upravnega obora v novembru 2019 (izhodišča programa) in na seji Upravnega odbora februarja 2020 (celoten program) smo prijavi na poziv Ministrstva za kulturo. V mesecu marcu je bila v Sloveniji prvič v tem letu razglašena epidemija in s tem vzpostavljena prepoved zbiranja ljudi. V naslednjih mesecih so se določbe glede prepovedi spreminjale, občasno rahljale, a do sproščenega zbiranja v zaprtih prostorih ni prišlo. V mesecu aprilu, maju in juniju so potekali pogovori s skrbnikom na ministrstvu glede obsega izvedbe programa v letu 2020. V tem obdobju je bilo tudi zadržano izvajanje proračuna in financiranje programa ZBDS je bilo umeščeno v ponovno odločanje o proračunu (rebalans proračuna). Odločbo s strani Ministrstva za kulturo smo prejeli 29. oktobra, sredstva so bila nakazana 16.12., teden dni prej, natančneje 8.12. smo prejeli informacijo o dodatnih sredstvih s strani NUK-a za znanstveno publiciranje.

V prvih dveh mesecih in pol, torej do 13. marca, ko je bila razglašena epidemija, smo v ZBDS izvedli tudi že določena izobraževanja. Ta izobraževanja, torej strošek teh izobraževanj, smo po ponovni pripravi programa umestili v sklop knjižnične koordinacije, saj je bilo vse bolj jasno, da namenskih sredstev za izvedbo osrednjega izobraževalnega dogodka ne bomo prejeli, ob tem, da tudi družbena klima in situacija ter zdravstvena slika ni dovoljevala izvedbe tega dogodka. Prav osrednji izobraževalni dogodek je tudi vir dodatnih finančnih sredstev, s katerimi omogočimo izvedbo preostalih strokovnih vsebin. Od načrtovanih strokovnih dogodkov, ki predstavljajo pomemben prispevek pri strokovni razgledanosti knjižničarjev in knjižničark, je ZBDS izvedla le dogodek, ki ga je načrtovala ***Sekcija za splošne knjižnice***. Dogodek so prenesli na splet in na You Tube kanalu sekcije ter objavili predstavitev projektov, ki so leta 2019 prispeli na razpis Združenja splošnih knjižnic. ***Sekcija za mladinsko knjižničarstvo*** je v tem letu obogatila slovenski prostor s prevodom ***IFLA smernic za otroke*** in z izdajo spletnega strokovnega časopisa ***SeMafor***.

Neformalne smernice aktualne ekipe kulturnega ministrstva, ki jih lahko razberemo iz dejanj in ne besed, gradijo na okrepitvi popolnega in celovitega delovanja programske financiranih javnih zavodov. Vsa pomembna strokovna in znanstvena dejavnost naj po teh smernicah poteka v programih javnih zavodov. Te neformalne smernice tako posegajo v bistvene dejavnosti ZBDS: izdajanje revije Knjižnica ter organizacijo različnih izobraževalnih dogodkov širše narave (torej tudi za potrebe izpopolnjevanja in usposabljanja). V mesecih od aprila do oktobra smo iskali rešitev, kako ohraniti revijo Knjižnica. Žal finančni načrt ne omogoča več izplačevanja avtorskih honorarjev in tako smo v letu 2020 bili primorani prenehati z izplačevanjem (simbolnih) avtorskih honorarjev. Ker smo to že predvidevali, smo pripravili tudi temu ustrezne avtorske pogodbe in so tako avtorji zadnjih števil s tem že seznanjeni. V mesecu decembru je NUK prejel od Ministrstva za kulturo z odločbo finančna sredstva za publiciranje, ki jih bomo po skupnem dogovoru namenili za revijo Knjižnica, saj se vsi zavedamo izrednega pomena te revije za naš strokovni in širši prostor.

Dogovor o ohranjanju revije Knjižnica predvideva prehod revije pod okrilje in v program Narodne in univerzitetne knjižnice. Ta prehod je usklajen z ministrstvom in sledi neformalnim smernicam, da so javni zavodi nosilci ključne strokovne vsebine, predvsem razvojno in izobraževalno naravnane. Revija bo tako z letom 2021 izhajala pri Narodni in univerzitetni knjižnici, ZBDS bo ohranil sodelovanje in bo

naveden kot sozaložnik, še naprej bo v tiskani obliki in še naprej jo bodo prejeli člani društev. Pod NUK preide tudi administracija in računovodski del upravljanja revije. ZBDS bo nacionalni knjižnici poravnal naročnino za revijo za člane. S tem smo ohranili, vsaj upamo, našo edino znanstveno revijo za področje bibliotekarske in informacijske znanosti. Ob tem pa smo zelo veseli, ker prispevki prihajajo in vsebinske krize pri izdajanju revije ni.

Vsako leto je sekcija za potujoče knjižnice ob koncu leta izdala **Potujoče novice**. V mesecu septembru in oktobru smo iskali finančna sredstva, kako izpeljati tudi to nalogo, ki smo jo sedaj financirali iz kotizacij, ki smo jo prejeli z izvedbo izobraževalnih dogodkov. Predsednica sekcije se je obrnila na knjižnice, ki imajo bibliobuse, da bi skupaj podprli izdajo. Predsednica Stepišnikovega sklada je sporočila, da se na razpis za sredstva sklada ni javil nihče, lanska niso bila porabljena, saj je bila strokovna ekskurzija odpovedana, in je tako podala predlog, da se sredstva iz Stepišnikovega sklada namenijo za izdajo številke Potujočih novic v letu 2020. Upravni odbor sklada je odločal in sprejel sklep, o sprejetem sklepu pa obvestil vodstvo ZBDS. Ker pa so bila revija izdaja ob prehodu v leto 2021, smo račun morali prenesti v leto 2021. Upravni odbor sklada je ponovno odločal in sprejel sklep, da bo tudi v letu 2021 sredstva iz sklada namenil za izdajo Potujočih novic. Vsaka številka Potujočih novic predstavi vpogled v delovanje bibliobusov in premičnih zbirk ter tako predstavlja pomemben vir strokovnih informacij knjižničarjem in knjižničarkam ter tako skrbi za njihovo strokovno permanentno izpopolnjevanje.

Pri upravljanju posrednih stroškov (npr. banka, računovodski servis, poštnine) smo že v letih pred tem spoznali, da so banke svoj svet in provizija ali stroški vodenja računa niso vezani na priliv sredstev. Drugače je bilo v pogovorih z računovodstvom. Razumeli so in tudi sprejeli, da je zaradi ničnega števila dogodkov tudi delo z računi manjše, ob tem je redna naloga vezana na izdajo računov naročnikom revije Knjižnica in izdaja računov za prispevek članov. Zato smo v pogovorih uspeli dogovoriti nižji znesek za računovodske storitve.

V mesecu marcu, aprilu in maju, septembru in oktobru ter ponovno aktivno v novembru je ZBDS preko predstavnice v NSKD tvorno sodeloval pri pripravi smernic za uporabo knjižnic in čitalnic v času epidemije, ki jih je nato NIJZ delno upošteval. Ves ta čas smo v ZBDS sodelovali z EBLIDO in IFLO. Prenašali smo informacije iz enega prostora v drugega ter obratno. Informacije o stanju v Sloveniji so bile objavljene tudi v **EBLIDINEM časopisu** in na spletni strani IFLA. Redno smo informacije posredovali predsednikom društev. Na področju mednarodnega sodelovanja so odpadli vsi kongresi, že vplačane kotizacije (LIBER) pa smo lahko prenesli v naslednje leto in nam jih niso povrnili. Primorani smo bili tudi v pogajanja za članarino pri EBLIDI in IFLI, saj nam finančna slika ne dopušča več članstva v obeh organizacijah. Tako ZBDS od leta 2020 ni več članica IFLA organizacije. Ohranjamo pa še članstvo v EBLIDI, saj smo uspeli pri zagotavljanju sredstev za članarino, hkrati pa članstvu v EBLIDI pripisujemo večji pomen in vpliv za naš prostor. V slovenski prostor smo želeli prenesti tudi delavnico, ki jo pripravlja EBLIDA, a ta trenutek brez uspeha.

Podelitev stanovskih nagrad je ena od osrednjih točk delovanja zveze v zadnjem desetletju. V letošnjem letu so namenska sredstva na voljo le za podelitev Čopovih nagrad. Tekom leta se je pokazalo, da ni bilo kandidata za Goropevškovo nagrada (torej, nihče ni podal vloge za kakšnega kandidata) in tudi prejeli nismo prijave na razpis za Hartmanovo štipendijo. Podelitev Čopovih nagrad je potekala 21. 12. 2020 v živo s pomočjo Zoom aplikacije, hkrati pa smo omogočili tudi pretočno predvajanje na You Tube kanal in FB profil ZBDS. Domet predstavitve je bil močnejši, kot je bil

kadarkoli v fizičnem prostoru. 239 ogledov na You Tubu ter 1.339 ogledov na FB so številke, ki nakazujejo, da smo pripeljali podelitev Čopovih nagrad v bližino skoraj polovico knjižničarjev in knjižničark v Sloveniji. Posebnost je bil nagovor predsednice IFLA. Tudi tokrat smo nagrajence predstavili v brošuri, ki je na voljo vsem društvom in članom ter knjižnicam.

Leto 2020 je res drugačno leto. Beseda drugačen pomeni tisti, »ki se po lastnostih razlikuje od določenega« in »ki ni tak kot navadno, ampak spremenjen.« Po tem letu bo spremenjen tudi ZBDS. V novo leto 2021 stopa brez revije Knjižnica in brez utečenih in običajnih načrtov za osrednji izobraževalni dogodek v letu 2021, hkrati pa z načrti za vrsto manjših, spletnih dogodkov, ki bodo vsebinsko predstavljali tisto, kar smo želeli že v letu 2020 postaviti v središče našega strokovnega zanimanja: uporabnika v kontekstu sprememb. Sedaj je to še toliko bolj aktualno in zanimivo. Pri tem pa ni več le uporabnik v kontekstu sprememb, temveč smo tam tudi knjižničarji. Na to je opozoril tudi izjemno odmeven spletni dogodek, ki ga je pripravilo **Društvo bibliotekarjev Ljubljana**. In na to pot bomo v letu 2021 stopili tudi pri organizaciji dogodkov v ZBDS.

Običajno smo v mesecu decembru pripravljali vsebine za nov poziv ministrstva za kulturo v sklopu financiranja nevladnih organizacij. Kdaj in kako ali sploh bo ta poziv tudi v letu 2021, še ne vemo. Tokrat smo v decembru pripravili le smernice za delo v letu 2021, ki so predstavljene v nadaljevanju dokumenta, ko predstavljamo program za leto 2021. Zagotovo pa vemo, da se bo v naslednjem letu, ki je volilno leto, spremenila vodstvena ekipa ZBDS. Ekipa ZBDS je v zadnjem desetletju naredila kakšen korak naprej in tudi kakšen korak stran, morda kakšen korak nazaj, a vedno je težila k strokovni odličnosti, raznolikosti, povezanosti ter sodelovanju. Predvsem k spoštovanju posameznikov, ki premikajo meje strokovne udobnosti ter vidijo knjižničarstvo in bibliotekarstvo kot celosten preplet različnih knjižnic.

Zgodovina razvoja stanovskega društva

Slovenski knjižničarji so se najprej včlanjevali v Avstrijsko bibliotekarsko društvo, leta **1931** pa je bilo ustanovljeno Društvo jugoslovanskih bibliotekarjev (DJB) in v Ljubljani je začela delovati sekcija, v katero je bilo vključenih 6 članov. Decembra **1946** je bila organizirana prva konferenca slovenskih

knjižničarjev in izbran iniciativni odbor za ustanovitev lastnega strokovnega društva. 21. decembra **1947** je bil v Ljubljani ustanovni občni zbor Društva bibliotekarjev Slovenije (DBS), za prvega predsednika je bil izvoljen dr. Mirko Rupel. Prvi redni občni zbor je bil 20. decembra **1948** v Ljubljani. Prva številka revije Knjižnica je izšla leta **1957**. V treh desetletjih delovanja DBS se je njegova organizacijska oblika spreminjala, postopoma so bila ustanovljena območna društva bibliotekarjev. Samoupravni sporazum o združevanju pokrajinskih bibliotekarskih društev v Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) je bil podpisan 18. novembra 1983. 18.–19. novembra 1983 je potekala 1. skupščina ZBDS, sprejeti so bili nov statut in drugi akti združenja. Etični kodeks slovenskih knjižničarjev je bil sprejet leta **1995**, Manifest Zveze bibliotekarskih društev o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva pa leta **2004**. Leta **2005** je bila vzpostavljena nova spletna stran združenja s portalom e-publikacij, leta **2007** je postalo zadnjih pet letnikov revije Knjižnica v celotnem besedilu dostopnih tudi prek portala dLib.si, na katerem se v skladu s pravili o izdajanju revije objavljajo tudi novejši številke. V letu **2020** smo pripravili tudi izhodišča, da je takoj v začetku leta 2021 postalo dostopnih več letnikov, v bistvu vsi med leti 1957 in 1999. V letu **2000** je ZBDS prvič pridobil status društva, ki deluje v javnem interesu na področju kulture, status je bil obnovljen leta **2005**. **Spremenjeni in dopolnjeni statut** je bil potrjen na skupščini ZBDS 27. 3. 2009. Upravna enota Ljubljana je z odločbo št. 215-32/2009-6(21007) z dne 15. 4. 2009 odločila, da se v registru društev pri ZBDS zabeleži sprememba temeljnega akta. Sprememba temeljnega akta se je od leta 2009 do 2015 zgodila še dvakrat, saj smo vanj umestili strokovno pomembne novosti: **Spominski Hartmanov sklad**, ki je namenjen spodbujanju doktorskega podiplomskega študija ter umestitev dodatne vrste nagrade, to je **Čopove plakete** pri najvišjih stanovskih nagradah. Spremembo v statut je vnesla tudi ustanovitev še ene stanovske nagrade, in sicer spominske **Goropevškove nagrade**, ki je bila prvič podeljena prav v letu **2018**. Epidemija v letu **2020** je ustavila izvajanje običajnega programa društva, odpadla so vsa predavanja in izobraževanja ter drugačne oblike srečevanja v fizičnem prostoru. S pomočjo aplikacije Zoom smo izvedli podelitev stanovskih nagrad (Čopove nagrade) in izvedli prvič dopisni občni zbor. Finančna podpora s strani pristojnega ministrstva se je zmanjšala za petino. Na osnovi neformalnih smernic ministrstva smo pričeli postopek za prenos revije Knjižnice v sklop rednega programskega financiranja dejavnosti Narodne in univerzitetne knjižnice.

Stanje stanovskega društva danes

ZBDS je prostovoljno, nevladno in nepridobitno strokovno združenje, ki povezuje bibliotekarska in druga strokovna društva ter druge pravne osebe zasebnega prava in posameznike s področja knjižnične in informacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji in tujini. Trenutno je v Zvezo včlanjenih osem območnih bibliotekarskih društev (Ljubljana, Maribor, Celje, Koroška, Gorenjska, Pomurje, Primorska in Notranjska, Dolenjska) in združuje preko 1.300 slovenskih knjižničark in knjižničarjev. V ZBDS se društva in druge osebe združujejo z namenom, da pospešujejo razvoj knjižničarske stroke in dejavnosti ter utrjujejo njen položaj v družbi, medsebojno sodelujejo in koordinirajo dejavnosti, obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena, sodelujejo pri razvoju knjižničarske dejavnosti, knjižnic in knjižničnega sistema Slovenije ter zagotavljajo profesionalno integriteto knjižničnih delavcev v Sloveniji.

Zveza se pri svojem delu zavzema za najvišjo možno raven profesionalnega delovanja ter za razvoj in varovanje demokratičnih načel širše družbene skupnosti.

Zakaj Bi Delali Sami? Raje delajte z nami! Moto, ki je usmerjal delovanje vodstva ZBDS v zadnjih treh letih, je nagovarjal tako strokovno knjižničarsko javnost kot širšo družbeno okolje. Knjižničarji smo

tukaj od nekdanjih knjižničarjev smo povsod (tudi med pisatelji, prejemniki Nobelove nagrade za književnost itd.) in knjižničarji nismo nikoli vprašanje preteklosti, ko se pojavijo novi mediji ali nove tehnologije. Knjižničarji smo poklic prihodnosti, saj smo specialisti ovrednotenja informacij, mojstri oblikovanja družbenega mnenja in ustvarjalci visokih kulturnih družbenih norm.

Biti član društva bibliotekarjev je čast, privilegij in strokovni izziv. To sporočilo so nam zapustili predhodniki, ki so prav skozi društveno povezovanje vzpostavili, gradili, ohranjali in razvijali sistem, ter ga nam zaupali v dediščino.

*Problem današnjega trenutka je površnost, neodgovornost, in splošna amnezija. Da vse to ne bi nadvladalo v knjižničarski stroki in da se v stroki ne bi vedli kot nepotešeni potrošniki, ki nenehno iščejo zunanje vzvode za svojo motivacijo in premike naprej, bo treba slediti novemu sloganu **ZBDS: ZBuDi Se!***

Tudi v letu 2020, ko je epidemija pokazala vse razsežnosti človeške strtosti. Ko se učimo smejeti z očmi, ker so usta prekrita z masko. Zaščitno masko pred virusi, ki pa ne napadajo samo telo, temveč že dolgo tudi duha.

Izhodišča pri oblikovanju programov stanovskega društva

Vsebine, ki jih umestimo v program Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, izhajajo iz namena društva. Le ta je opredeljen v temeljnem aktu društva, ki ne določa samo namen društva, temveč tudi cilje, ki jih želi društvo z uresničevanjem programa doseči.

V Zvezo se društva in druge osebe združujejo z **namenom**, da:

- pospešujejo razvoj knjižničarske stroke in dejavnosti ter
- utrjujejo njen položaj v družbi,
- medsebojno sodelujejo in koordinirajo dejavnosti,
- obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena,
- sodelujejo pri razvoju knjižničarske dejavnosti, knjižnic in knjižničnega sistema Slovenije ter
- zagotavljajo profesionalno integriteto knjižničnih delavcev v Sloveniji (5. člen Statuta).

Statut v 11. členu opredeljuje tudi cilje, zaradi katerih se posamezniki, društva ali druge pravne osebe povezujejo v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. V društvo se združujejo zaradi uresničevanja naslednjih **ciljev**:

- krepiti ugled knjižničarjev, knjižnic in knjižničarske stroke v javnosti,
- zastopati družbene in profesionalne interese zaposlenih v knjižničarstvu ter se zavzemati za njihovo profesionalno integriteto,
- zagotavljati najvišjo možno raven profesionalizma v stroki,
- vzpodbujati in podpirati izobraževanje in stalno strokovno izpopolnjevanje knjižničarjev,
- krepiti položaj in vzpodbujati razvoj vseh vrst knjižnic,
- podpirati svoboden pretok informacij in vzpodbujati ustvarjanje pogojev za prost in enakopraven dostop do informacijskih virov in informacij vsem državljanom,
- pospeševati razvoj informacijske pismenosti prebivalstva,
- širiti zavest o nujnosti trajnega ohranjanja pisne kulturne dediščine slovenskega naroda.

Zveza uresničuje namen in cilje z izvajanjem (11. člen Statuta) **naslednje dejavnosti**:

- skrbi za informiranje članov o zadevah skupnega interesa,
- koordinira delo med člani, krepi njihovo sodelovanje in skupno nastopanje v javnosti,
- skrbi za uveljavljanje strokovnih priporočil, standardov in normativov, Etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev ter Manifesta o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva,
- izdaja strokovne publikacije,
- organizira strokovna srečanja in druge oblike neformalnega izobraževanja knjižničarjev,
- sodeluje z državnimi oziroma upravnimi organi, ko gre za urejanje zadev s področja knjižničarstva,
- sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva,
- sodeluje z mednarodnim knjižničarskim združenjem IFLA in drugimi sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini,
- izvaja dogovorjene skupne akcije na področju delovanja Zveze.

Na tej osnovi vodstvo Zveze bibliotekarskih društev pripravlja letni program delovanja. Ob tem pa skrbno vključuje tudi zavezo iz Statuta, ki določa, da se Zveza bibliotekarskih društev Slovenije pri **svojem delu zavzema za najvišjo možno raven profesionalnega delovanja ter za razvoj in varovanje demokratičnih načel širše družbene skupnosti** (2. odstavek 5. člena Statuta).

Dejavnosti, ki jih opredeljuje temeljni akt za uresničevanje namena in ciljev delovanja Zveze bibliotekarskih društev bomo v letu 2021 konkretizirali z naslednjimi vsebinskimi aktivnostmi:

- **skrb za informiranje članov o zadevah skupnega interesa:**
- **koordiniranje dela med člani, krepitev njihovega sodelovanja in skupnega nastopanja v javnosti**
- **skrb za uveljavljanje strokovnih priporočil, standardov in normativov, Etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev ter Manifesta o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva,**
- **organiziranje strokovnih srečanj in drugih oblikah neformalnega izobraževanja knjižničarjev v digitalnem okolju z Zoom aplikacijo,**
- **sodelovanje z državnimi oziroma upravnimi organi, ko gre za urejanje zadev s področja knjižničarstva,**
- **sodelovanje pri oblikovanju in sprejemanju zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva,**
- **podeljevanje stanovskih nagrad,**
- **sodelovanje z evropskim knjižničarskim združenjem EBLIDA in drugimi sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini,**
- **izvajanje dogovorjene skupne akcije na področju delovanja Zveze.**

ZBDS sodeluje z zamejskimi knjižnicami in bibliotekarskimi združenji iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Estonije, Litve, Slovaške, Češke, Italije, Hrvaške, Srbije in Črne Gore, Bosne in Hercegovine ter Makedonije. ZBDS deluje tudi v okviru evropskega odbora bibliotekarskih združenj (EBLIDA), katerega članica je od leta 2009.

Dejavnost ZBDS finančno podpira ministrstvo, pristojno za kulturo, izdajanje revije Knjižnica pa tudi Agencija za raziskovalno dejavnost RS, ki prispeva finančna sredstva sozaložniku, tj. NUK. V letu 2021 bo to sodelovanje postavljeno na nove temelje. Sredstva za realizacijo programa pridobiva društvo iz

članarin članov območnih bibliotekarskih društev, z lastno dejavnostjo (kotizacije, prodaja publikacij) ter sponzorstvi in donacijami. Sredstva, ki jih društvo pridobi na razpisih, so namenjena izvajanju programskih vsebin. Sredstva, ki jih društvo pridobi s članarino in s prispevki na strokovnih dogodkih, so porabljena namensko za izvedbo programa. V okviru društva delujeta dva sklada, tj. Kalanov sklad in Stepišnikov sklad, ki pridobivata sredstva s prostovoljnimi prispevki posameznikov in knjižnic. ZBDS podeljuje nagrade Kalanovega sklada, Čopove diplome in Čopova priznanja. V letu 2012 je bil ustanovljen spominski sklad dr. Bruna Hartmana. Sklad podpira podiplomski doktorski študij bibliotekarstva mladih perspektivnih posameznikov, ki aktivno delujejo na treh področjih, na katerih je pustil pečat tudi dr. Bruno Hartman: aktivno delovanje v ZBDS, znanstveno raziskovalna dejavnost in aktivna prisotnost v stroki. Po sklepu Upravnega odbora ZBDS sklad pridobiva sredstva z lastno dejavnostjo društva, saj bo del prihodkov od izobraževalnih dogodkov, ki jih organizira ZBDS, namenjen za delovanje sklada.

Vizija, poslanstvo in strateške usmeritve Zveze bibliotekarskih društev Slovenije

V letu 2020 smo sledili viziji:

- vidnejši položaj ZBDS v okolju,
- vpliv na zainteresirano javnost,
- rast članstva,
- uspešnejše pridobivanje lastnih sredstev,
- večje sodelovanje in vzpostavljanje partnerstev z organizacijami s področja knjižnične in informacijske dejavnosti oz. kulture.

Strokovno združenje knjižničarjev **je dejavnik razvoja** v skupni kulturni politiki Slovenije. Zavzema **vodilni položaj v razpravah o vprašanjih**, kot so enake možnosti dostopa do informacij za vse državljane, pravice uporabnikov do prostega dostopa in uporabe informacij, svoboda izražanja oz. intelektualna svoboda, spoštovanje avtorske in sorodnih pravic itd. in sodelovanje pri reševanju **strokovnih vprašanj skupnega pomena**. Spremlja **razvoj bibliotekarske znanosti** in z **oblikovanjem različnih programskih vsebin sodeluje pri strokovnem izpopolnjevanju, usposabljanju in neformalnem izobraževanju zaposlenih v knjižničarstvu**. Skrbi za **dvig strokovne ravni knjižnične dejavnosti**, na povabilo sodeluje **pri razvoju knjižnične mreže in knjižničnega informacijskega sistema Slovenije** ter **spodbuja medsebojna partnerstva**.

Realizacija letnih ciljev in uresničevanje programa 2020

V programu ZBDS 2020 je vodstvo sledilo sprejetim **prednostnim strateškim usmeritvam ZBDS** za uresničitev zgoraj navedenega poslanstva in vizije, in sicer:

- **dvig strokovne zavesti slovenskih knjižničarjev ter krepitev občutka pripadnosti stroki, strokovnim društvom in zvezi; - analitično nismo preverjali strokovne zavesti in pripadnosti; podelitev strokovnih nagrad vpliva na dvig strokovne zavesti, prav tako vsakoletna podelitev najvišjih stanovskih nagrad**

- spodbujanje aktivnega delovanja posameznikov in strokovnih društev v strokovnem in širšem okolju; - **delno uresničili; v programske vsebine, ki so vezane na strokovno izpopolnjevanje, usposabljanje ter neformalno izobraževanje, prav tako ustvarjanje vsebine znanstveno-strokovne revije, smo z javnimi vabili vključili najširši krog sodelujočih, ki želijo sodelovati; žal smo pa zaradi razglašene epidemije bili prisiljeni odpovedati vse dogodke v fizičnem okolju. Ob tem tudi nismo pripravili razpisa za podelitev nagrade Kalanovega sklada v letu 2021, tako da bo razpis objavljen v letu 2021, nagrada pa podeljena v letu 2022.**
- spodbujanje permanentnega izobraževanja knjižničarjev z organizacijo izobraževalnih oblik in sofinanciranjem udeležbe na izobraževanjih; - **nismo uresničili**
- povečanje števila članstva v območnih bibliotekarskih društvih; - **uresničili, saj smo ohranili število članov in to kljub situaciji v letu 2020**
- iskanje partnerskih organizacij v okviru Evropske unije in vključevanje v skupne projekte, še zlasti projekte krovnega združenja, tj. EBLIDE; - **uresničili**
- ohranjanje vzpostavljenih partnerskih odnosov z založniki in knjigotržci; - **uresničili**
- spremljanje dogajanj v stroki na mednarodni ravni s članstvom v mednarodnih organizacijah in delovanjem na mednarodni ravni; - **uresničili (zaznali problem posredovanja informacij predstavnikov, aktivno vključili v spremljanje situacije knjižnic v času prve epidemije in v času druge)**
- podpora izdajanju strokovne revije Knjižnica in njeni promociji v tujini; - **uresničili**
- organizacija strokovnih dogodkov in drugih srečanj; - **delno uresničili, organizirali dve strokovni srečanja, ostale odpovedali zaradi epidemije**
- izdajanje zbornikov strokovnih srečanj, strokovnih monografij in prevodov smernic IFLA; - **nismo uresničili**
- promoviranje uresničevanja Etičnega kodeksa, Manifesta ZBDS, strokovnih smernic in standardov ter kakovosti in dobre prakse v knjižničarstvu; - **uresničili (objava deklaracije o ničelni toleranci do sovražnega govora)**
- skrb za pohvale in nagrade izjemnim posameznikom, ki ali s teoretičnim ali praktičnim delom prispevajo k razvoju knjižničarstva in bibliotekarske znanosti. - **uresničili**

V letu 2019 smo te strateške usmeritve pregledane in postavili v koncept priprave strateških usmeritev za obdobje 2020-2030. Aktivnosti za pripravo strateškega načrta za novo obdobje smo ustavili v začetku marca, ob razglasitvi epidemije. Umeščenost ZBDS v mednarodni prostor nas še vedno vabi k temu, da strateški načrt delovanja ZBDS povežemo s strateškimi načrti mednarodnih organizacijami, ki so pomemben partner in sooblikovalec knjižnične pokrajine. Strateški načrt ZBDS 2020-2030 želimo graditi na strateškem načrtu EBLIDA (<http://www.eblida.org/Documents/EBLIDA-Strategic-Plan-2019-2022.pdf>) in strateškem načrtu IFLA (<https://www.ifla.org/strategy>) ter vkomponirati vanj uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, ki so postali nov univerzalni standarda za razvoj (<http://www.zbds-zveza.si/?q=node5/CTR>)

Izhodišče pri pripravi strateškega načrta ZBDS smo vezali na izhodišča mednarodnih organizacij. Tako EBLIDA kot IFLA izpostavita 4 strateška področja, ki jih različno poimenujeta. Želimo si, da tudi v ZBDS izoblikujemo največ 4 strateška področja (EBLIDA govori o 4 pramenih; IFLA pa o smernicah), znotraj katere bomo umestili cilje in na cilje vezani programske vsebine. Z aktivnostmi pri pripravi

strateškega načrta smo v letu 2020 prenehali, nadaljevali jih bomo v letu 2021, po izvolitvi nove vodstvene strukture.

Pripravili smo predlog za tri strateška področja:

1. **Veza: povezovanje in sodelovanje (v mednarodnem in nacionalnem okolju)**
2. **Zaveza: profesionalna strokovna predanost**
3. **Zveza: organiziranost stanovskega društva**

Strokovna dejavnost in **poraba sredstev** ZBDS sta potekali v skladu s programom; poraba finančnih sredstev je bila nadzorovana po računovodskih kontih, stroškovnih mestih in programskih enotah. Pri porabi finančnih sredstev smo v letu 2020 bili primorani spremljati likvidnost skozi celotno leto, saj smo dobili odločbo o financiranju s strani pristojnega ministrstva v drugi polovici novembra, nakazilo pav drugi polovici decembra. Ob tem smo zaradi odpovedi osrednjega dogodka vračali že pridobljena sponzorska sredstva. Hkrati smo prenehali z izplačevanjem avtorskih honorarjev za objavo prispevkov v reviji Knjižnica. Izdatki in prihodki so v prilogi razporejene po programskih sklopih. Kopija finančne dokumentacije je dostopna na sedežu ZBDS, izvirniki pa v računovodskem servisu Alma d.o.o., Kidričeva cesta 89a, Škofja Loka. Poročilo o programu, ki smo ga izpeljali v letu 2019, je v nadaljevanju predstavljena po sklopih, na katerih temelji tudi prijava programa društva za posamezno leto na poziv Ministrstva za kulturo.

STROKOVNA IN ORGANIZACIJSKA DEJAVNOST ORGANOV IN DELOVNIH TELES: Koordinacija knjižnične dejavnosti

Strokovno delo ZBDS se odvija v okviru stalnih delovnih teles, tj. sekcij in začasnih delovnih teles, tj. strokovnih komisij. Za reševanje konkretnih aktualnih vprašanj se ustanovljajo delovne skupine. Pomembni del ZBDS so tudi strokovni skladi (Kalanov sklad, Spominski sklad dr. Bruna Hartmana in Stepišnikov sklad), ki spodbujajo in nagrajujejo strokovne presežke. V sklopu ZBDS deluje tudi Komisija za Čopove diplome, priznanja in plakete ter Komisija za Goropevškove nagrade. Temeljni akt določa, da se delo koordinira preko upravnega odbora, izvršnega odbora in strokovnega odbora.

Vsebina dela v društvu je vezana na koordiniranje, izvajanje nalog, strokovno argumentiranje, študij primerov, ustvarjalnost in avtorski pristop pri uresničevanju zastavljenih nalog. Strokovno in organizacijsko delo organov in delovnih teles ZBDS obsega vrsto opravil (delo upravnega in strokovnega odbora, delo izvršnega odbora, koordinacija strokovnih sekcij: vodenje, koordinacija, zasnova, idejni načrti, izdelava mnenj, predlogov, organizacija izobraževalnih dogodkov, organizacija strokovnih srečanj, koordiniranje delovanja sekcij, skladov, komisij, sodelovanje z regionalnimi društvi, predstavljanje slovenskega knjižničnega prostora v tujini, izdajanje publikacij, posredovanje informacij, finančno in administrativno vodenje, vodenje arhiva, digitalizacija gradiv). Pomemben del pa je tudi sodelovanje pri projektih z drugimi institucijami.

V ZBDS smo tako obravnavali manj dokumentov in zanje pripravljali predloge, mnenja in stališča. V organih ZBDS je vključenih 213 članov od 1320 članov, ob tem je zelo pomembna odzivnost vseh, ki zasedajo funkcije v organih ZBDS. Glavnino opravljenega dela opravi izvršni odbor z zunanjimi sodelavci, saj je za določena področja delovanja nujno znanje zunanjih sodelavcev. Na eni strani se še vedno pojavlja problem odzivnost posameznikov, ki sprejmejo funkcije, dela pa ne opravijo, ter

omogočanje opravljanja strokovnih nalog v povezavi s poslanstvom društva v sklopu delovnih obveznosti. Na drugi strani pa so v vse pogostejše prisotni posamezniki, ki prevzeto funkcijo opravljajo odgovorno, zavzeto in vsebinsko obogatijo program društva.

Izvršni odbor

Izvršni odbor sestavljajo predsednik, dva podpredsednika, predsednik strokovnega odbora, tajnik in blagajnik. Skrbi za nemoteno delovanje društva in koordinira dejavnosti v programu društva.

Strokovni odbor

Po 64. členu Statuta ZBDS je Strokovni odbor ZBDS strokovni organ Zveze, ki vodi in koordinira delo sekcij. Strokovni odbor sestavljajo predsedniki sekcij in predsednik zveze. Prvo sejo strokovnega odbora v mandatnem obdobju skliče predsednik Zveze.

Koordinacijo knjižnične dejavnosti izvajata Izvršni in Strokovni odbor ZBDS.

Koordinacija knjižnične dejavnosti

- Priprava programa ZBDS za leto 2020 (vsebinski in finančni načrt).
- Izdelava vsebinskega in finančnega poročila za leto 2019.
- Predstavitev programa ZBDS 2020 in dodatna pisna utemeljitev strokovni skupini na Ministrstvu za kulturo.
- Priprava gradiv za Občni zbor, sklic občnega zbora in izvedba (po prejemu odločbe, izpeljan na daljavo)
- Priprava poročila za leto 2019 za ministrstvo, za Ajpes in za ohranitev statusa društva v javnem interesu.
- Izdelava poročila 2019 in načrta 2020 za javno objavo.
- Sestanka Upravnega odbora.
- Sestanki Izvršnega odbora.
- Sestanka Nadzornega odbora
- Izvedba korespondenčnih sej Upravnega in Strokovnega odbora ter Izvršnega odbora.
- Priprava in objava razpisa za Čopove diplome, Čopova priznanja in Čopove plakete 2020.
- Sestanek IO ZBDS, uredništva revije Knjižnice in članov časopisnega sveta revije Knjižnica.
- Sestanek sekcije za šolske knjižnice (priprava na udeležbo na Poletni šoli, mnenje o pravilniku za učbeniški sklad).
- Sestanki IO sekcije za specialne knjižnice
- Sestanki sekcije za splošne knjižnice (Dan dobrih praks, dan slovenskih splošnih knjižnic – letna akcija)
- Sestanek IO sekcije za potujoče knjižnice.
- Sestanki Sekcije študentov bibliotekarstva (priprava in izvedba strokovne ekskurzije; izvedba vpisa študentov v sekcijo in področna društva, priprava in izdaja revije Štubidu).
- Sprejem in realizacija naročil za publikacije ZBDS.
- Priprava mnenj za Kulturniško zbornico Slovenije (sveti in strokovni sveti knjižnic). Zbornica sicer tudi v letu 2020 še ni izkazala nobene aktivnosti, razen posredovanih dokumentov v javni razpravi in podanih prošnji za predstavnike ZBDS v svetih knjižnic.
- Sodelovanje v delu Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost in udeležba na sejah.
- Sodelovanje z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo – sodelovanje v fokusnih skupinah pri preoblikovanju študijskih programov
- Vodenje finančnega poslovanja ZBDS in priprava dokumentacije za računovodski servis, izdelava potnih nalogov in obračun stroškov službenih poti.

- Priprava mnenj in stališč glede aktualnih dogodkov v stroki (aktivnosti ob epidemiji).
- Objava mnenj in stališč na spletni strani.
- Priprava sponzorskih paketov, iskanje sponzorjev in dogovarjanje za donacije – urejanje vračanja sponzorskega denarja zaradi odpovedi dogodkov
- Priprava in izvedba dveh izobraževalnih dogodkov: Sekcija za marketing in IO ZBDS.
- Komunikacija ob odpovedi dogodkov, ob prestavljenem občnem izboru.
- Razpis kandidacijskega postopka za funkcijo predsednika sekcije za izobraževanje in kadre.
- Preklic kandidacijskega postopka za funkcijo predsednika sekcije za izobraževanje in kadre.
- Sodelovanje pri pripravi mnenj o spreminjanju avtorske zakonodaje (EU).
- Sodelovanje pri predstavljanju aktivnostih slovenskih knjižnic pri soočanju z epidemijo (predstavitvev na evropskem nivoju – sodelovanje z Eblido)
- Objava prvega spletnega časopisa Sekcije za mladinsko knjižničarstvo.
- Sodelovanje v mesecu šolski knjižnic.
- Sodelovanje pri dogovorih o statusu šolskih knjižničarjev.
- Sodelovanje pri Nacionalnem mesecu skupnega branja 2020.

Sekcije so v letu 2020 v povprečju opravile po dva sestanka izvršnih odborov. Glede na možnosti pravnih podlag o delovanju društva sprejemajo IO sekcij programe dela in poročila na dopisnih sejah. Tako so sestanki potekali v različnih časovnih razdobjih in ob različnih terminih. Najpogosteje se je sestajal IO Sekcije za splošne knjižnice in Sekcije za visokošolske knjižnice, in sicer 3 krat, IO Sekcije za specialne knjižnice, šolske knjižnice je imel 2 sestanka, IO Sekcije za potujoče knjižnice 2 sestanka, IO Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino dva sestanka, prav tako IO sekcije za marketing in trženje. Seje so bile v letu 2020 praviloma dopisne, razen sej v prvi treh mesecih leta, torej do 13.3. in izjeme v zadnjih treh mesecih.

Članice IO **Sekcije za splošne knjižnice** so se sestale na 2 rednih sejah in opravile 2 dopisni seji. Prva redna seja je bila konstitutivna, kjer so v sredini pozdravile novo članico IO, Urško Orešnik, se zahvalile predsednici v odhajanju, Urški Lobnikar Paunović in se dogovorile o načinu dela. Sestavile so časovnico za tekoče leto, določile datume, kraje in izvajalce. Veliko dogovorov je potekalo neformalno, po elektronski pošti. Vse zapisnike sej in glasovnice dopisnih sej hrani v e-arhivu Sekcije za splošne knjižnice predsednica, Maja Vunšek. Predsednica se je udeleževala sej Strokovnega odbora ZBDS, aktivno sodelovala v programskem odboru Strokovnega posvetovanja sekcij, izpeljala dogovore in organizacijo vseh akcij Sekcije in aktivno sodelovala z drugimi predsednicami sekcij pri ZBDS. Odprla je Facebook profil Sekcije, uredila arhiv in posodobila seznam in adresar članov Sekcije za splošne knjižnice, ki ima po novem 142 članov. Članice IO Sekcije so sodelovale pri izvedbi vseh akcij Sekcije (moderatorke) in na Strokovnem posvetovanju, nekatere z aktivno udeležbo (prispevek na posvetovanju, sodelovanje na okrogli mizi). Vse objavljajo na FB strani Sekcije.

IO Sekcije za specialne knjižnice se je sestala na dveh sejah. Zaradi delovnih obveznosti je bilo opravljeno večje število telefonskih razgovorov in brain stormingov. Opravljenih je bilo tudi več posameznih konzultacij v različnih zasedbah. Komunikacija je vseskozi potekala tekoče in se je izkazala za učinkovito.

V letu 2019 so se člani **IO Sekcije za visokošolske knjižnice** sestali na dveh sejah. Program dela za leto 2020 in poročilo o delu sekcije za leto 2019 so sprejeli na dopisni seji IO SVK.

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo se je sestala na eni redni seji in dveh dopisnih sejah, kjer so članice razpravljale o položaju mladinskega knjižničarstva, profilu mladinskega knjižničarja in poslanstvu ter trenutnem položaju Sekcije in se dogovarjale o oblikovanju vizije Sekcije. Pri tem so raziskale vlogo in status mladinskega knjižničarja v veljavnih aktih ter naredile pregled obstoječih nacionalnih in tujih smernic za mladinsko knjižničarstvo. Na zadnji seji so sestavile plan za prihodnje leto.

IO Sekcije za šolske knjižnice je imel dve seji in eno sejo članstva sekcije.

IO Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino je imel dva sestanka in dve dopisni seji. Med predsednico in člani IO je redno potekala tudi komunikacija po e-pošti.

Člani **IO Sekcije za potujoče knjižnice** so se dogovorili za srečanje potujočih knjižnic. Strokovni del organizira Izvršni odbor sekcije, festival pa knjižnica gostiteljica.

Bibliotekarska terminološka komisija (Ivan Kanič)

Člani Bibliotekarske terminološke komisije so Ivan Kanič (CEK, predsednik komisije), dr. Polona Vilar (FF), dr. Tjaša Jug (FF) in Urška Drogenik (NUK). Komisija v poročevalskem obdobju ni delovala na rednih delovnih sejah, vendar so dogovorno potekale mnoge samostojne aktivnosti:

- priprava predlogov dopolnilnega izbora gesel in geselskih člankov za Bibliotekarski terminološki slovar,
- izbor samostalnikov kot nosilcev terminoloških gnezd; samostalniki so bili
- programsko izluščeni iz Korpusa bibliotekarstva
- terminološko usklajevanje in svetovanje glede oblikovanja in rabe posameznih terminov.

Komisija skrbi za stalno promocijo s strokovnimi številnimi objavami, nastopi na strokovnih srečanjih, sodelovanjem v sorodnih strokovnih skupinah in s tekočim svetovanjem ob terminoloških vprašanjih v stroki posameznikom in skupinam. Objava rezultatov in predstavitev na mednarodni konferenci:

Kanič, I. (2019) Automatic term extraction – efficiency of selection and relevance of extracted terms as applied to the specialized corpus of library and information science in Slovenian language. *Proceedings of the International Conference "Corpus Linguistics - 2019", June 24–28, 2019, St. Petersburg.* Saint Petersburg University Press, 2019 (pp. 202 -210)

Dostopno na naslovu: https://events.spbu.ru/eventsContent/events/2019/corpora/corp_sborn.pdf

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Med izobraževalno dejavnost sodijo tudi srečanja, ki jih organizirajo člani Izvršnih odborov sekcij in člani drugih odborov.

Organizacija in izvedba izobraževalnih vsebin v letu 2020

- Izvedba dveh delavnic v organizacije Sekcije za promocijo in marketing.
- Izvedba dneva dobrih praks (Sekcija za splošne knjižnice)
- Izvedba Dneva specialnih knjižnic.
- Sestanek članov programskega in organizacijskega odbora za pripravo Kongresa ZBDS.

- Priprava poziva za zbiranje referatov za Kongres ZBDS in dogovori z vabljenimi predavatelji.
- Dogovori o lokaciji izvedbe kongresa, naveza stikov s predstavniki lokacij.
- Priprava najave, objava, prijavnice za Kongres ZBDS 2019
- Izvedba Kongresa ZBDS
- Izdaja zbornika referatov osrednjega strokovnega dogodka
- Priprava posnetkov referentov za javno objavo
- konferenci o družinski pismenosti 2019 v MKK – 29. 1. 2019 (s prispevkom Urša Bajda),
- delavnice za radovedne učence Festival prihodnosti – 9. 3. 2019 OŠ Orehek Kranj (delavnica kazalk Tadeja Česen Šink, Andreja Urbanec)
- 8. 5. 2019: Konferenca šolskih knjižničarjev: (Gregor Škrli, Andreja Urbanec, Katarina Jesih Šterbenc in Urša Bajda – aktivna udeležba s prispevkom),
- sodelovanje s prispevkom na mednarodni konferenci Sem, vem, znam – 24. in 25. 5. 2019 Srednja šola tehniških strok Šiška (Andreja Urbanec)
- delovni osnutek priprave novega Pravilnika o upravljanju učbeniških skladov na ministrstvu (Urša Bajda),
- sodelovanje s prispevkom na mednarodni konferenci Ko učim, gradim – 4. 10. 2019 Biotehnični center Naklo (Katarina Jesih Šterbenc, Gregor Škrli, Andreja Urbanec)
- udeležba in sodelovanje s prispevkom na mednarodni konferenci Izzivi v šoli – 5. 10. 2019 OŠ Frana Albrehta Kamnik (Andreja Urbanec)
- 48. konferenci IASL v Dubrovniku (Andreja Urbanec, Katarina Jesih Šterbenc in Urša Bajda s strokovnim prispevkom), 23. 11. 2019 je kot gostja, predstavnica šolskih knjižničarjev, vabljen naša članica, Andreja Urbanec, na okroglo mizo na 2. Izobraževalni dan Društva gorenjskih bibliotekarjev. Naslov okrogle mize je "Izzivi knjižnic pri delu z mladimi" .

Kongres ZBDS 2019 »Knjižnice – obvladovalke podatkov?« (25. - 27. september 2019, Maribor)

Stoletja v knjižnicah veljamo za varuhe znanja in organizatorje informacij, zato tu nastajajo podatki, sistematično urejeni in javnosti dostopni prek knjižničnih katalogov in zbirk. Knjige in drugo gradivo opisujemo z bibliografskimi podatki, z njimi predstavljamo rokopise, zapuščine, zadnja desetletja tudi elektronske vire in spletne publikacije. Ti podatki so srce sodobne knjižnice. Danes so v ospredju digitalne tehnologije – katalogi so računalniški, priročno so na voljo tudi celotne vsebine publikacij. Tako v knjižnicah stremimo k povečevanju dostopa do informacij. Prihajajo nove naloge, novi izzivi: poleg klasičnih skladišč je treba poskrbeti za trajno hranjenje podatkov, od bibliografskih do digitalno ustvarjenih. Brez dobrih podatkov namreč ni zagotavljanja dostopa, ni uporabnikov in ni knjižnic. A tu so spet novi izzivi. Informacijska doba je poskrbela za dostopnost digitalnih vsebin, kakršne še nismo imeli; pri tem smo zavezani k spoštovanju avtorske pravice, hkrati pa tudi k etični in ustvarjalni ponovni uporabi vsebin, kjer se odpirajo vprašanja v zvezi s pravico do zasebnosti. Podatki v knjižnicah resnično živijo v čisto vsem, kar počnemo. Kongres bo potekal pod naslovom »Knjižnice – obvladovalke podatkov?«. Znotraj tako opredeljenega tematskega polja želimo nasloviti vsa področja ustvarjanja podatkov v knjižnicah, problematiko njihovega ohranjanja in vse načine uporabe le-teh, ob tem pa tudi zaznati in opredeliti priložnosti, ki jih odpirajo sodobne tehnologije obdelave podatkov ter ovire, ki nam pridejo na pot pri vsakdanjem delu. Med drugim bomo ponovno premišljevali o obdelavi gradiva, bibliografijah, digitalizaciji, metapodatkih, zajemu svetovnega spleta, repozitorijih, uporabniških vmesnikih, spletnih storitvah, avtorski pravici in zasebnosti, problematiki podatkov o uporabnikih, prisluhnili bomo dobrim praksam in zgodovinskimi pregledom. Tako bomo skupaj prikazali pomen podatkov v sodobni knjižnici.

Osrednjo pozornost sta imeli na lanskem posvetovanju ponovno prejemnici najvišje strokovne nagrade in tako predstavili prav poseben pogled na standarde in knjižnice. Osrednji govornici sta bili Irena Sešek in mag. Dunja Legat.

V lanskem letu ankete o zadovoljstvu nismo izpeljali. Po pregledu anket zadnjih deset let smo ugotovili, da nam ankete prinašajo bolj ali manj identične odgovore. V naslednjem letu bomo po osrednjem izobraževalnem dogodku poskušali izmeriti vpliv, ki ga je le ta imel na udeležence. V nadaljevanju predstavljamo še izobraževalne dogodke, ki so jih pripravile sekcije.

Sekcija za splošne knjižnice:

Knjižničar – knjižničarju: Dan dobrih praks – petič

Dan dobrih praks je že uveljavljen dogodek, ki ga organizira Sekcija za splošne knjižnice v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic. Namen srečanja je izmenjava mnenj in povezovanje v stroki. Vsebina dneva izhaja iz nagrad, ki jih Združenje vsako leto podeli za najboljše projekte splošnih knjižnic. Nagrajeni in drugi kvalitetni prijavljeni projekti so za Sekcijo izhodišče za oblikovanje programa Dneva dobrih praks. Za morebitno dopolnitev tematskih sklopov Sekcija na lastno pobudo povabi k sodelovanju tudi kolegice in kolege, ki v svojih knjižnicah izvajajo kaj zanimivega kar ni bilo med prijavljenimi projekti.

10. maja 2019 smo članice Izvršnega odbora Sekcije za splošne knjižnice uspešno izvedle že peto tradicionalno srečanje splošnih knjižničarjev z naslovom »Knjižničar – knjižničarju petič: DAN DOBRIH PRAKS«. Letošnjo prireditev smo v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper izpeljali v prostorih Pretorske palače v Kopru. Program srečanja smo članice osnovali z Združenjem splošnih knjižnic (ZSK), oblikovale smo ga iz nabora vseh projektov, s katerimi so se splošne knjižnice prijavile na razpis ZSK za izbor najboljših projektov v letu 2018. Projekte smo razdelile v štiri tematsko zaokrožene sklope:

- **Plemenitimo** - standardne naloge, kot so hramba zapuščin in oblikovanje kulturnih programov, lahko v knjižnicah oplemenitimo in javnosti predstavimo v drugačni, privlačnejši luči - to sta vsaka na svoj način storili knjižnici v Velenju in Grosupljem;
- **Zeleni prsti** - trendu ekološkega načina življenja, ki bo svet ohranil tudi zanamcem, se približujejo tudi knjižnice po vsem svetu - na slovenskih tleh sta se zeleno obarvali knjižnici v Ormožu in Šentvidu;
- **Branje je pustolovščina** - v knjižnicah vedno znova razvijamo nove poti, da bi mlade pritegnili k branju - še posebej zanimive in atraktivne poti so na tem področju tlakovale knjižnice iz Slovenske Bistrice, Laškega in Kopra;
- **Knjižnica za vse** - s številnimi in raznolikimi programi se v knjižnicah trudimo vključevati različne ciljne skupine uporabnikov; od priseljencev, ki težko ohranjajo stik z domačo besedo in drugih ranljivih skupin, do družin, ki so osnovne celice ljubezni do branja. Inovativne projekte vključevanja so predstavile knjižnice iz Novega mesta, Ljutomera in Kranja.

Svoje projekte je predstavilo 10 splošnih knjižnic, dogodka se je udeležilo 90 udeležencev, promovirale smo ga na FB strani Sekcije za splošne knjižnice.

S tradicionalnimi Dnevi dobrih praks skušamo v Sekciji za splošne knjižnice spodbujati pretok praktičnega znanja, izmenjavo mnenj in povezovanja v stroki, s tem pa tudi nadaljnji kakovostni razvoj stroke, zlasti na področju dela z uporabniki. Letošnjega srečanja se je udeležilo devetdeset splošnih knjižničarjev iz vse Slovenije, kar daje slutiti, da smo vsebinsko in organizacijsko na pravi poti in velja tovrstna srečanja organizirati tudi v prihodnje.

Praktična delavnica za pretok znanja

14. novembra 2019 smo izvedli drugo enodnevno delavnico za pretok znanja. Tokratna tema delavnice je bila infografika. Kaj je infografika? Infografika oziroma informacijska grafika nam

omogoča, da podatke, ki so bolj suhoparni, s pomočjo grafičnih elementov naredimo zanimive za obiskovalce. S pomočjo infografik nastanejo vsebine, ki jih uporabniki družbenih omrežij radi delijo med seboj. Bliža se konec leta in knjižnice bodo s pomočjo statističnih podatkov ugotovljale ali so bile v preteklem letu uspešne ali ne. Nekatere uspešne ugotovitve bodo knjižničarji z novo osvojenim znanjem o infografiki na vizualno prijeten način posredovali tudi svojim uporabnikom.

Delavnico je izvedla zunanja predavateljica, Katja Sket, za podjetje SAMINO d.o.o. Za udeležbo na delavnici je bilo potrebno poravnati kotizacijo. Delavnico smo izvedli v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj, ki je nudila prostor, pripomočke in kader. Razpisali smo 30 mest, ki so bila vsa zasedena, kar potrjuje pravilno odločitev o temi in njeno aktualnost. Po delavnici so vsi udeleženci prejeli kratek vprašalnik. Odgovore predstavljamo kar v naučeni obliki, torej infografiki, ki jo je pripravilo podjetje SAMINO d.o.o.

Sekcija za visokošolske knjižnice

Člani IO SVK smo se v letu 2019 redno udeleževali dogodkov povezanih s področjem dela visokošolskih in drugih vrst knjižnic, na primer: »Dan specialnih knjižnic« (maj 2018) in »Visokošolske knjižnice: primeri dobrih praks in novosti« (junij 2019). Na nekaterih od naštetih dogodkov so člani IO SVK sodelovali kot aktivni udeleženci in/ali člani programskega oziroma organizacijskega odbora.

Predsednica je sodelovala v programskem odboru Kongresa ZBDS 2019 »Knjižnice – obvladovanje podatkov?«, na katerem je prevzela moderiranje dveh vsebinskih sklopov in nekatere organizacijske naloge.

Sekcija za specialne knjižnice

- **Dan specialnih knjižnic z naslovom »Spremembe naš vsakdanjik« (30. 5. 2019; Narodni muzej, Metelkova 2, Ljubljana)**

Organiziranje tradicionalnih strokovnih dogodkov je ključno za dolgotrajen in kontinuiran uspeh. Za takšnega se vedno znova izkaže tudi Dan specialnih knjižnic.

Letošnji dogodek je v dveh zelo različnih sklopih učinkovito nagovoril udeležence, saj se je razvila razgibana debata in ponudila dober uvid v dejansko stanje in potrebe zaposlenih v specialnih knjižnicah. Kolegi so s konstruktivnimi predlogi sodelovali tudi pri anketi na podlagi katere deloma tudi oblikujemo program delovanja Sekcije za specialne knjižnice. Tudi letos smo v svojo sredo povabili kolega iz tujine. Tokrat nam je o kritičnem razmišljanju in pomenu zavedanja tehnologije v našem vsakdanu predaval izredni profesor iz Univerze v Sarajevu dr. Mario Hibert. Srečanje se je nadaljevalo s predavanjem delovnega psihologa g. Jenka, ki je odlično osvetlil pomen komunikacije in kakšne strategije uporabiti za uspešno komunikacijo na delovnem mestu. V nadaljevanju je svoj prispevek s posebnim poudarkom na pomembnosti raziskovanja v praksi predstavila dr. Merčun Kariž iz Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. V nadaljevanju pa so bili predstavljeni Strokovni standardi za specialne knjižnice. Še posebej veliko pozornosti je poželo predavanje dr. Šušteršiča, ki je predstavil praktični vidik implementacije.

- **Sodelovanje z raziskovalko dr. Amy VanScoy pri izvedbi 2 raziskav.**

Profesorica dr. Amy VanScoy je k sodelovanju pri izvedbi raziskave o referenčnem vedenju knjižničarjev povabila predsednico Sekcije za specialne knjižnice, Barbaro Kavčič. Raziskava je bila izvedena v juniju 2019 v vseh vrstah knjižnic s t.i. Q-method. Rezultati bodo predstavljeni v mednarodni znanstveni publikaciji. V raziskavi so sodelovali še knjižničarji iz ZDA in JAR. Druga raziskava pa se je osredotočala na specialne knjižničarje. Izvedeni so bili poglobljeni intervjuji o referenčnem delu specialnih knjižničarjev v Sloveniji in ZDA. Predavanje s predstavitvijo rezultatov je bilo objavljeno na konferenco LIDA 2020.

- **Aktivna udeležba na Kongresu ZBDS (Maribor, 25.-27.9.2019)**

Podano je bilo poročilo o udeležbi na konferenci LIBER v Dublinu. Na predstavitvi je bilo podano izčrpno poročilo o konferenci LIBER. Podana predstavitev (.ppt) je bila oblikovana tako, da se lahko uporablja samostojno saj je opremljena s hiperpovezavami na snemana predavanja in predstavitve ter članke, ki bi utegnile zanimati tudi druge kolege s področja. Predstavitev je dostopna na povezavi http://www.zbds-zveza.si/kongres2019/data/29_Kavcic_Kongres_ZBDS_2019.pdf.

- **Izdelava in izvedba akcijskega načrta implementacije Strokovnih standardov za specialne knjižnice in aktivnosti za izvedbo srečanj.**

Akcijski načrt intenzivne implementacije Strokovnih standardov za specialne knjižnice (2018-2028) je dosegljiv v arhivu Sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS.

V oktobru je bilo na zahtevo predsednice Strokovne skupine za Strokovne standarde za specialne knjižnice dr. Alenke Kavčič Čolić s strani predsednice Sekcije za specialne knjižnice Barbare Kavčič podano poročilo o aktivnostih za učinkovito implementacijo Strokovnih standardov za specialne knjižnice za potrebe poročanja o aktivnostih Strokovne skupine za Nacionalni svet za knjižnično dejavnost. Poročilo je dostopno v Arhivu Sekcije za specialne knjižnice. V teku so dogovori za izvedbo delavnice v začetku leta tako v Ljubljani kot v Mariboru. Izobraževanja bodo predvidoma v celoti izvedena v letu 2020.

Sekcija za domoznanstvo in kulturno dediščino

Delovno srečanje *Obdelava zapuščin in rokopisov v slovenskih knjižnicah*, ki ga je Sekcija pripravila skupaj s Knjižnico Ivana Potrča Ptuj 9. maja 2019. Srečanja, katerega namen je bil pregled praks v knjižnicah, ki obdelujejo rokopisne in zapuščinske fonde, kajti v slovenskem knjižničnem sistemu še ni dorečene enotne bibliografske obdelave rokopisnih in zapuščinskih fondov, se je udeležilo 57 udeležencev, kar dokazuje, da je tematika več kot aktualna in potrebna podrobnejše obravnave. V ta namen je bil pripravljen tudi dokument z zaključki in razposlan večim deležnikom. Vsem udeležencem je bilo izdano potrdilo o udeležbi, natisnjeni pa so bili tudi povzetki referatov z uvodno besedo, ki sva jo pripravili dr. Klaudija Sedar, predsednica Sekcije, in Mira Petrovič, članica IO Sekcije.

Sekcija za promocijo in marketing

- **Osnove digitalnega marketinga za knjižničarje**

V sodelovanju s podjetjem ACTUADO (go. Jasno Suhadolc nam je priporočilo društvo za marketing Slovenije) smo 5. aprila 2019, organizirali izobraževanje »Osnove digitalnega marketinga za knjižničarje«. Zaradi velikega povpraševanja smo izobraževanje ponovili še 17. maja 2019. Izobraževanje je trajalo šest šolskih ur. Udeleženci so se seznanili z osnovami promoviranja svojih ustanov na socialnih omrežjih, mejling listah ... Predavateljica je izpostavila primere dobrih praks, ki jih je našla med slovenskimi knjižnicami in opozorila na pogoste napake. Odziv udeležencev je bil pozitiven, sodelovali so z vprašanji in delili svoje izkušnje. Delavnic se je udeležilo 80 knjižničarjev iz različnih vrst knjižnic, pri čemer je bilo veliko nečlanov Združenja.

MEDNARODNA DEJAVNOST IN UDELEŽBA NA MEDNARODNIH KONFERENCAH

Mednarodna dejavnost in udeležba na mednarodnih konferencah

- Plačane so bile članarine EBLIDA in IBBY.

- **12. posvetovanje za splošne knjižnice v Republiki Hrvaški (Plitvice, 2. – 4. oktober)**

Organizator posvetovanja je bila Nacionalna i sveučilišna knjižnica Zagreb, soorganizatorja pa Hrvaško knjižničarsko društvo in Samostalna narodna knjižnica Gospić. Že drugič sta bila kot partnerja k

sodelovanju povabljeni Narodna in univerzitetna knjižnica in Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS. Kot predstavnica Sekcije je v programskem odboru sodelovala članica IO, Urška Lobnikar Paunović, predstavnika Narodne in univerzitetne knjižnice sta bila Milena Bon in dr. Gorazd Vodeb. Glavna tema posvetovanja so bile **Spremembe v splošnem knjižničarstvu – resničnost, potrebe in sodobni trendi**. Namen posvetovanja je bil vpogled v teoretična in praktična vprašanja, povezana z zakonodajnimi in strateškimi dokumenti na področju splošnih knjižnic in sodobnimi modeli, trendi v razvoju in povezovanju splošnih knjižnic, vzpostavljanje tesnejšega sodelovanja pri pripravi strateških dokumentov na področju splošnih knjižnic z državami članicami EU ter predstavitev tujih praks in priložnosti za boljše poznavanje in medsebojno sodelovanje na mednarodni ravni. Vsebina je bila skozi vabljenega predavanja, pecha kucha predavanja, posterje in promocijske filme predstavljena v petih podtemah: funkcionalna mreža SK - razvoj v skladu z mednarodnimi in nacionalnimi pravili in standardi stroke, vloga zakonskih in podzakonskih dokumentov v knjižničarstvu kot delu strateškega razvoja družbe kot celote, strateški dokumenti za razvoj knjižnične dejavnosti - prepoznavanje potenciala splošnih knjižnic, neproračunska sredstva in sredstva EU za splošne knjižnice ter sodobne splošne knjižnice kot večnamenska središča lokalne skupnosti. Med vabljenimi predavanji sta bili tudi dve iz Slovenije. Gorazd Vodeb je predstavil slovenska Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice (2018-2028), Breda Podbrežnik Vukmir je predstavila uporabo novih standardov pri načrtovanju strateškega načrta Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik. Na posvetovanju je bila predstavljena tudi nova sekcija, ki so jo organizatorji poimenovali Knjižničarski filmski festival. V tem sklopu je bilo predstavljenih 18 filmov (8 iz Slovenije), v katerih so knjižnice promovirale svoje dejavnosti. V dobro obiskani posterski sekciji je bilo predstavljenih 10 posterjev. Na posvetovanju je bilo zaznati velik primanjkljaj hrvaških knjižnic, ki nimajo enotnega knjižničnega sistema. Začeli so uvajati enotne standarde za splošne knjižnice, enotno zbiranje podatkov za statistiko, smernice za izgradnjo knjižnične zbirke. Po drugi strani pa imajo na bibliobusu VR tehnologijo, s pomočjo katere uporabljajo aplikacijo, ki jo je vsebinsko naredila knjižnica in 3D tiskalnik. Hrvati so ponosni tudi na prvo »sončno knjižico« na katero so pritrdili sončne celice. V 10-ih letih se bo knjižnica samooskrbovala z elektriko. Pri nakupu bibliobusov so v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo našli način financiranja, ki bo denar črpal iz sredstev Evropskega socialnega sklada. Udeleženci posvetovanja so si ogledali Nacionalni park Plitvice, Samostalnu narodno knjižnico Gospić in Memorialni center Nikola Tesla.

PROMOCIJA

V tem sklopu izpostavimo vse tiste dogodke, s katerimi želimo poudariti prisotnost knjižničarstva v širši javnosti, vsekakor pa želimo s temi dogodki opozoriti na pomen in vlogo strokovnega dela tudi v strokovnih krogov.

Promocijska dejavnost

- Izdaja publikacije Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice.
- Izdaja publikacije Strokovni standardi za specialne knjižnice.
- Oblikovanje in izdaja predstavitvene publikacije ZBDS
- Oblikovanje in izdaja deklaracije o ničelni toleranci do sovražnega govora.
- Oblikovanje in izdaja publikacije o trajnostnih ciljih
- Promocija strokovnih nagrad (Kalanov sklad, Čopove nagrade)
- Medijske objave in priprava objav
- Predstavitev dejavnosti preko spletne strani ZBDS
- Priprava publikacije za predstavitev sekcije za domoznanstvo
- Priprava in izdaja publikacije o Čopovih nagrajencih 2019

Podelitev stanovskih nagrad- Nagrade kalanovega sklada

Podelitev stanovskih nagrad – najvišjih državnih nagrad – Čopovih diplom, priznanj in plaket

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS), krovna organizacija slovenskih knjižničarjev podeljuje svojim članom javna priznanja in nagrade za dosežene rezultate na področju knjižničarstva: Čopovo diplomu; Čopovo plaketo in Čopova priznanja. Čopova diploma, Čopova plaketa in Čopova priznanja so najvišje državne nagrade za izjemne uspehe na področju knjižničarstva, ki so širšega družbenega omena in prispevajo k napredku stroke. Tokrat smo ponovno izdali publikacijo z utemeljitvami nagrajencev.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Izdajanje strokovnih publikacij

- Pripravljeno je bilo poročilo revije Knjižnica za 2020 in načrt dela 2021.
- Pripravljeno je bilo poročilo 2020 za ARRS.
- Pripravljena je bila dokumentacija za poziv ARRS za leto 2021.
- Poziv za tematsko številko revije.
- Izšla je številka revije.
- V tisku je številka revije Knjižnica.
- Spletna stran eKnjižnica se redno dopolnjuje in je bila prenovljena ter vključena v sklop strani ZBDS
- Priprava novega tematskega poziva za avtorje
- Sestala sta se uredništvo in svet revije, kjer je bilo obravnavano letno poročilo o delu revije in načrti za tekoče leto.
- Stekli so dogovori za prenos revije v redni program NUKa

Revija Knjižnica je stalnica na področju publicistične dejavnosti Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Pri tem projektu zelo dobro sodelujemo z Narodno in univerzitetno knjižnico, saj z njeno pomočjo kandidiramo za sredstva na ARRS. Ob znanstveni in strokovni reviji Knjižnica pa sta pomembni za naš prostor še dve, in sicer **Potujoče novice in revija Štubidu**.

Potujoče novice

V letu 2020 smo izdali dve številki revije Potujoče novice. Distribuira jih v vse slovenske splošne knjižnice. Časopis je dostopen v e-obliki in tudi na spletni strani ZBDS.

Revija Knjižnica

V letu 2020 je uredništvo revije delovalo v naslednji sestavi:

Glavna urednica:

- Damjana Vovk (Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana)

Odgovorni urednik:

- dr. Irena Eiselt (Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana)

Uredniški odbor:

- dr. Melita Ambrožič (Narodna in univerzitetna knjižnica)
- mag. Doris Dekleva Smrekar (Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani)
- dr. Anja Dular (Narodni muzej Slovenije, Ljubljana)
- Romana Fekonja (Zavod za šolstvo RS)
- dr. Primož Južnič, izr. prof. (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Ljubljana)
- mag. Aleš Klemen (Mestna knjižnica Ljubljana)
- dr. Zdenka Petermanec (Univerzitetna knjižnica Maribor)

Mednarodno uredništvo:

- dr. Boris Bosančić, Oddelek za informacijske znanosti, Filozofska fakulteta Univerze v Osijeku (Hrvaška),

- dr. Wolfram Horstmann, Državna in univerzitetna knjižnica Univerze v Göttingenu (Nemčija),
- dr. Sofija Klarin Zdravec, Narodna in univerzitetna knjižnica (Hrvaška),
- dr. Günter Mühlberger, Univerza v Innsbrucku (Avstrija),
- dr. Kornelija Petr Balog, Oddelek za informacijske znanosti, Filozofska fakulteta Univerze v Osijeku (Hrvaška),
- mag. Abigail Potter, Kongresna knjižnica (ZDA),
- dr. Sigrid Reinitzer, Univerzitetna knjižnica Graz (Avstrija),
- dr. Jurgita Rudžionienė, Inštitut za bibliotekarstvo in informacijsko znanost, Fakulteta za komunikacije, Univerza v Vilniusu (Litva),
- dr. Mirna Willer, Oddelek za informacijske znanosti, Univerza v Zadru in Oddelek za informacijske znanosti, Filozofska fakulteta Univerze v Osijeku (Hrvaška)

Uredniški svet:

- Marjana Abe (Mestna knjižnica Ljubljana)
- dr. Jerneja Ferlež (Univerzitetna knjižnica Maribor)
- Polonca Kavčič, predsednica (Goriška knjižnica Franceta Bevka)
- Luana Malec (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper)
- mag. Magdalena Svetina-Terčon (Kosovelova knjižnica Sežana)

ZASTAVLJENI CILJI ZA LETO 2020:

Dolgoročni cilji (2018–2021):

- nenehna skrb za kakovost revije (prispevkov);
- povečevanje števila različnih sodelujočih avtorjev;
- skrb za širok vsebinski okvir, ki bo pokrival vsa področja delovanja v bibliotekarski stroki (bibliotekarstvo, informacijska znanost in knjigarstvo z interdisciplinarnega in večdisciplinarnega vidika);
- izboljšanje promocije in marketinga revije ter posledično višanje lastnega prihodka (priprava promocijskih gradiv – knjižna kazalka; pridobivanje sponzorjev; oglaševanje v drugih publikacijah s področja bibliotekarske in informacijske ter sorodnih znanosti);
- izdajo mešanih števil s prispevki domačih in tujih avtorjev v tujem jeziku;
- javnosti zagotoviti postopen dostop (odvisno od pridobljenih dovoljenj) do zbirke celotnih besedil člankov celotnega korpusa do sedaj izdanih letnikov v elektronski obliki;
- vključevanje v nove/dodatne mednarodne podatkovne baze (npr. Scopus, WoS itn.) ter skrb za indeksiranje v podatkovnih zbirkah, v katere je revija že vključena.

Kratkoročni cilji na naslednjih področjih:

Kakovost revije

- dosledno izvajati recenzijski postopek za vse znanstvene in strokovne prispevke ter poskrbeti za usklajenost recenzentov glede upoštevanja kriterijev za ocenjevanje in razvrščanje prispevkov;
- redni obseg revije bo namenjen v prvi vrsti znanstvenim in strokovnim prispevkom;
- v reviji mora biti najmanj 76 % prostora namenjenega znanstvenim prispevkom;
- z vključevanjem prispevkov tujih avtorjev doseči večjo mednarodno odmevnost revije;
- dosledno dopolnjevati znanstveno opremljenost prispevkov (tipologija članka, UDK, ključne besede, izvleček v angleščini oziroma slovenščini – do 700 besed);
- revija bo izšla v štirih številkah, od katerih bo ena dvojna.

E-izdaja

- prenesti vse članke na Open Journal System (OJS) sistem;
- omogočiti e-dostop do zbirke celotnih besedil člankov, objavljenih pred letom 2000, z individualno urejenimi avtorskimi pravicami; opredeliti pogoje rabe gradiv po licenci CC;

44(2000)	30	19		11				43,09
45(2001)	28	16		12				37,26
46(2002)	38	20		18				49,85
47(2003)	30	19	30,43	11	10,50	3	1,65	42,58
48(2004)	42	20	33,10	9	9,04	13	8,33	50,56
49(2005)	45	18	31,95	19	15,28	8	1,75	48,99
50(2006)	35	16	30,07	11	10,08	8	1,46	41,61
51(2007)	33	20	29,67	13	14,30	11	2,58	46,55
52(2008)	35	14	22,65	13	12,17	8	1,49	36,31
53(2009)	21	11	42,95	8	7,96	2	0,50	50,41
54(2010)	38	20	28,86	5	3,91	15	6,00	39,20
55(2011)	45	27	43,06	12	10,76	8	0,76	54,50
56(2012)	41	29	41,09	9	12,45	4	0,80	44,32
57(2013)	22	13	26,50	6	9,00	3	1,10	36,60
58(2014)	24	15	27,25	5	4,01	4	1,96	33,21
59(2015)	29	19	30,74	5	5,47	5	1,90	38,11
60(2016)	33	18	32,18	5	5,99	10	3,32	41,51
61(2017)	30	16	30,28	7	8,09	2	0,59	46,63
62(2018)	28	17	28,04	4	6,08	7	2,41	36,53
63(2019)	32	15	28,43	10	15,85	7	4,30	48,71
64(2020)								

Naklada, tisk in distribucija

Leta 2020 je naklada znašala 1.200 izvodov na tiskano številko, kar predstavlja nadpovprečno naklado v primerjavi z drugimi subvencioniranimi revijami (npr. povprečna naklada subvencionirane družboslovne ali humanistične revije je od 300 do 500 izvodov). Višina naklade je bila določena glede na število naročnikov, ki jih je bilo decembra 2019 928. V letu 2020 je število naročnikov glede na prejšnja leta (Preglednica 2) ostalo na isti ravni (790 članov ZBDS, 99 drugi posamezni naročniki, 31 naročnikov iz tujine (od tega 9 izvodov članom mednarodnega uredniškega odbora) in 16 obveznih izvodov ter avtorski izvodi).

Preglednica 2: Število naročnikov 2006–2020

leto	št. naročnikov
2006	1.345
2007	1.340
2008	1.316
2009	1.364
2010	1.435
2011	1.399
2012	1.355
2013	1.260
2014	1.154
2015	1.161
2016	1.106
2017	1.101
2018	1.092
2019	928
2020	920

Preostali izvodi so bili razporejeni na sledeči način: avtorski izvodi ne-članom ZBDS, 10 izvodov daru NUK po pogodbi o soizdajateljstvu ter arhivski izvodi revije za promocijo in dodatno prodajo ter izmenjavo (cca. 30 izvodov). Poleg tega prejme po 1 izvod revije tudi vsak recenzent. Dodatne izvode uporabljamo v promocijske namene. Število naročnikov sicer še naprej upada (Preglednica 2).

Za tisk in distribucijo revije skrbi tiskarna Dravski tisk. Uredništvo skrbi za ažuriranje baze podatkov o naročnikih, ki jih posreduje tiskarni.

Redne številke so bile natisnjene v mehki vezavi z zavihki (šivano – lepljeno; format 160 x 235mm), ovitek s sijaj plastifikacijo (250 g mat premazni papir; tisk CMYK 4/1). V letu 2012 smo posodobili grafično podobo ovitka in notranjosti revije. Z vsakim novim letnikom osvežimo grafično podobo ovitka.

Kakovost in vsebina

Pri oblikovanju revije so bili upoštevani vsi priporočeni standardi znanstvene opreme. Pri znanstvenih in strokovnih prispevkih je bila izvedena anonimna recenzija, poleg tega je uredništvo vsak članek dodatno pregledalo ter se odločilo o vsebinski in terminološki ustreznosti ter pomembnosti za širšo bibliotekarsko stroko.

Revijo smo želeli vključiti tudi v bibliografsko zbirko Scopus. Pozitivno so nas ocenili pri sestavi povzetkov, vsebini prispevkov in pokrivanju področja, negativno pa glede nacionalne usmerjenosti (preozek mednarodni fokus člankov), citiranosti člankov in znanstvene kakovosti člankov, saj določen delež predstavljajo strokovni članki. Za vključitev lahko ponovno zaprosimo oktobra 2021.

Podobno kot pretekla leta je bila težnja uredniškega odbora usmerjena v spodbujanje prispevkov s temeljnimi in aplikativnimi raziskavami, zlasti izvernih znanstvenih in strokovnih prispevkov, ki temeljijo na daljših in poglobljenih raziskavah.

V tem letniku smo tudi skrbeli za preglednost navajanja slikovnega gradiva in grafičnih prikazov, usklajene strukture celotnega prispevka, preglednost uredniškega statusa članka, poenostavljanje administracije itn. Sproti smo posodabljali tudi kolofone in druge spremne strani revije.

Uresničeni so vsi načrti glede vsebine revije. Spodbujalo se je objavljane prispevkov s temeljnimi in aplikativnimi raziskavami, zlasti izvernih znanstvenih in strokovnih prispevkov, ki so temeljili na daljših in poglobljenih raziskavah. S tujimi prispevki in tematskima številka se je uresničil cilj razširitve kroga avtorjev.

Posebej bi radi izpostavili tematsko številko 64(1–2) »Sodobni izzivi pri upravljanju knjižničnih zbirk«. Poziv uredništva za prispevke je naletel na velik odziv v strokovni javnosti. Rezultat je dvojna številka, ki odslkava stanje in trende na tem področju. Objavili smo prispevke o metodologijah vrednotenja knjižničnih zbirk, knjižnični zbirki kot kulturnem spomeniku, latinizaciji vzhodnoazijskih imen, izgradnji zbirke v glasbeni šoli, inventuri knjižničnega gradiva ipd.

Uredništvo si je prizadevalo za enakomerno pokritost raziskovalnih področij. V okviru 64. letnika so bili objavljeni naslednji prispevki:

64(1–2)

1. Kornelija Petr Balog, Mia Kuzmić: Prispevek k metodologiji vrednotenja knjižničnih zbirk
2. Branka Kerec Prekoršek, Vlasta Stavbar: Kako umestiti tradicijo v sodobnost?: Maistrova knjižnica kot kulturni spomenik
3. Kristina Hmeljak Sangawa, Hyeonsook Ryu, Mateja Petrovčič: Zakaj latinica ni dovolj: o izgubi informacij pri latinizaciji vzhodnoazijskih imen v knjižničnih katalogih
4. Nina Jamar: Izgradnja knjižnične zbirke v knjižnici na Glasbeni šoli Jesenice
5. Marina Krpan Smiljanec: Obvezni izvodi v Narodni in univerzitetni knjižnici v Zagrebu – odraz nacionalne založniške produkcije?
6. Nina Jamar: Trideset let zbirke serijskih publikacij v Občinski knjižnici Jesenice
7. Jerneja Berginc: Inventura knjižničnega gradiva v splošni knjižnici z uporabo sistema COBISS
8. Ana Pernat: Medoddelčna izposoja v slovenskih splošnih knjižnicah

64(3–4)¹

1. Generacija Z in branje: primer uporabnikov knjižnice Srednje zdravstvene šole Celje
2. Razlogi za neuporabo storitev splošnih knjižnic: pilotna študija med starši predšolskih otrok

---

¹ Nekateri članki so še v recenzentskem postopku, zato pri vseh navajamo zgolj naslove.

3. Facebook objave slovenskih osrednjih območnih knjižnic v času karantene zaradi pandemije COVID-19
4. Čas epidemije in izposoja gradiva na portalu Biblos v Posavju
5. Iskanje leposlovja za odrasle: pregled raziskav
6. Uresničevanje knjižničnih vlog v lokalni splošni knjižnici
7. Vloga nacionalnih knjižnic pri omogočanju dostopa do digitalnih vsebin filmske dediščine
8. Vzpostavitev anatomske zbirke v Knjižnici MF UM in v UKM: primer dobre prakse in odzivov na spremembe
9. Z branjem do zvezd: približevanje knjižnice, knjižničnega gradiva in branja učencem osnovne šole, s poudarkom na prvi triadi
10. Standardi in zakonski predpisi za oblikovanje publikacij
11. Računalniki v službi inovativne knjižnice
12. Bibliografska predstavitev Glasbene šole Jesenice

Revija je indeksirana v podatkovnih zbirkah:

- DOAJ,
- LISA (CSA),
- LISTA (EBSCO),
- European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS),
- ProQuest Research Library,
- ProQuest Library Science,
- IBZ.

Prispevki v celotnem besedilu so prosto dostopni na spletni strani revije in v zbirkah podatkov LISA, Google Scholar, dLib in COBISS+.

Spletna stran in dostop revije v elektronski obliki

V letu 2013 smo vzpostavili novo platformo revije na osnovi *Open Journal System (OJS)* (URL: <http://knjiznica.zbds-zveza.si/>), kjer so dostopni članki s celotnim besedilom od leta 1997. V letu 2017 smo sklenili pogodbo z Znanstveno-raziskovalnim centrom SAZU, ki uredništvo omogoča brezplačno gostovanje in uporabo platforme Open Journal System. ZRC SAZU je prevzel skrb za dopolnjevanje in prevajanje sistema. Upravitelj OJS je prenesel vsebino revije s sistema, ki je bil nameščen v NUK. Glavna urednica je uredila podatke o člankih, skupaj z odgovornim urednikom sta poskrbela za ustrezno predstavitev revije in podporno dokumentacijo v slovenski in angleški različici spletnega mesta. V okviru tega je bilo treba pridobiti še strežniški certifikat za domeno (knjiznica.zbds-zveza.si). Spletno mesto revije deluje na novi platformi OJS od decembra 2017 dalje. ZRC SAZU je v letu 2020 posodobil verzijo OJS.

S podpisom dogovora med NUK in ZBDS smo zainteresirani javnosti omogočili dostop do vseh člankov, ki so bili objavljeni v reviji Knjižnica od leta 1957 naprej.

Elektronsko različico števil (PDF) smo poslali v NUK-ov sistem SVAROG – Sistem za varno arhiviranje oddanega gradiva, ki se ga postavlja v dLib – Digitalno knjižnico Slovenije. S tem smo zagotovili arhiviranje revije v ustreznem repozitoriju.

Promocija

Promocija je potekala aktivno preko ustnega razširjanja informacij, osebnih pogovorov s potencialnimi novimi avtorji ter s spodbujanjem pisanja člankov na določene aktualne teme oziroma problematiko. Revijo smo promovirali na strokovnih srečanjih. Promocijo smo izvajali tudi med potencialnimi sponzorji, ki bi bili pripravljeni objaviti oglas v naši reviji.

Administracija in formalne posodobitve

Uredniško administracijo kot so sprejemanje člankov, usklajevanje dela z avtorji, koordinacija dela s sodelavci revije, zasnova razpisov dovoljenja za objavo, načrti in poročila, priprava razpisov itn. sta si delila odgovorna in glavna urednica. Zasnova in izvedba administracije ter finančne zadeve so potekale v sodelovanju s predsednico založnika ZBDS dr. Sabino Fraso Popovič in ravnateljem Viljemom Lebanom. Za bazo naročnikov, pripravo avtorskih pogodb in pogodb o delu, objave na Svarog ter zbiranje dovoljenj avtorjev za objavo starejših števil skrbni Polona Marinšek. Za naročilnice posebnih ponudb skrbi Martina Berčič.

Izobraževanje urednika

V letu 2020 se urednici nista udeležili izobraževanj.

Cenik revije

Cenik revije za leto 2020 je sprejel Uredniški svet revije in ga nato potrdil Upravni odbor ZBDS. Avtorski honorar so prejeli le avtorji številke 1/2 letnika 63, pri kasnejših številkah avtorskih honorarjev nismo več izplačevali. Prav tako niso bili plačani honorarji recenzentom. Ne izplačujemo več storitev katalogizacije, priprave vloge za razpise, poročila, ključne besede in UDK.

V letu 2020 je veljal naslednji cenik:

- 33,00 EUR za posameznike
- 7,00 EUR za upokojence in študente
- 36,00 EUR za pravne osebe in naročnike iz tujine

Člani bibliotekarskih in sorodnih društev oziroma drugih pravnih oseb, ki so redni člani Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, so naročnino poravnali s plačilom letne članarine. Naročnikom iz tujine se dodatno obračunavajo stroški poštnine.

Posebna ponudba (cena za 1 izvod):

- Cena starejših števil za fizične in pravne osebe iz Slovenije ter naročnike iz tujine: 5,00 EUR + stroški poštnine (do razprodaje zalog)

Cenik oglaševanja:

- velikost oglasa 11 × 19 cm: 400,00 EUR
- velikost oglasa 11 × 9,5 cm: 200,00 EUR
- velikost oglasa 5,5 × 9,5 cm: 100,00 EUR

Cenik izplačil avtorskih honorarjev (1 AP=16 AS, 1 AS = 1850 znakov s presledki):

POSTAVKA	EUR / AP
do 1AP	300,00 (bruto)
nad 1AP dolžine oz. vsaka dodatna AP	100,00 (bruto)
recenzija članka (se obračuna konec leta v primeru presežka/zadostnih sredstev)	100,00 (neto)
prevod v angl. 1AP	290,00 (bruto)
prevod v slov. 1 AP	240,00 (bruto)
lektoriranje slovenščine AP	45,00 (bruto)
lektoriranje angleščina AP	50,00 (bruto)
uredniški honorar AP	št. AP * 0,2 * 300,00 (bruto)
priprava za tisk, 2 x korekture AP	AP * 9,5 * 2 (bruto)
administrativna dela	7,00 EUR neto/uro

Sodelavci revije

Pri nastanku 63. letnika revije in izvedbi programa revije v letu 2020 so aktivno sodelovali:

- Damjana Vovk (glavna urednica)
- dr. Irena Eiselt (odgovorni urednik)
- dr. Sabina Fras Popović (pogodbe, usklajevanje dela z ZBDS itn.)
- Viljem Leban (usklajevanje dela s sozaložnikom NUK)
- Polona Marinšek in Eva Potisek (ažuriranje baze naročnikov, priprava nalepk naslovnikov za distribucijo, urejanje arhiva revije, pridobivanje dovoljenj avtorjev za digitalizacijo starejših letnikov, priprava avtorskih pogodb, skrb za arhiv revije)
- Urška Drogenik (lektorica za slovenski jezik)
- Renata Petrušić (lektorica za hrvaški jezik)
- Zenaida Karavdić (lektorica za bosanski jezik)
- Irena Sešek (lektorica in prevajalka v angleški jezik)
- mag. Špela Zupanc in Nataša Knap (bibliografska obdelava člankov v COBISS in UDK)
- mag. Špela Zupanc (vzdrževanje spletnega mesta revije)
- Martina Berčič (sprejemanje in urejanje naročil za posebne izdaje v okviru ponudbe publikacij ZBDS)

FINANČNO POROČILO 2020

PRIHODKI

1.	ZBDS	60.588,13
2.	KNJIŽNICA	21.551,29
3.	KALANOV SKLAD	3.080,25
4.	STEPIŠNIKOV SKLAD	2.360,81
5.	HARTMANOV SKLAD	4.912,59
	SKUPAJ PRIHODKI	92.493,07

STROŠKI

1.	ZBDS	22.695,20
2.	KNJIŽNICA	17.098,17
3.	KALANOV SKLAD	0,00
4.	STEPIŠNIKOV SKLAD	0,00
5.	HARTMANOV SKLAD	0,00
	SKUPAJ STROŠKI	39.793,51

RAZLIKA MED PRIHODKI

IN ODHODKI **52.699,56**

od tega za :

Knjižnico	4.452,98
Kalanov sklad	3.080,25
Stepišnikov sklad	2.360,81
delovanje ZBDS	37.892,93
Hartmanov sklad	4.912,59

Skupaj za prenos v leto 2020 **52.699,56**

FINANČNI OBRAČUN ZBDS

PRIHODKI

	Znesek
1. Prenos prihodkov iz leta 2019	25.175,20
2. Ministrstvo za kulturo	9.700,00
3. Članarina ZBDS	11.237,00
4. Prodaja publikacij	12.483,00
5. Prihodki od obresti	3,44
6. Prihodki od kotizacij	1.400,00
7. Prih. sponzorjev	0,00
8. Prihodki od dohodnine-donacije fizičnih oseb	589,49

SKUPAJ PRIHODKI **60.588,13**

STROŠKI

	Št. konta	Naziv konta	Znesek
1.	40	Mat.stroški,promocijski mat.	75,52
2.	4103	tisk publikacij	575,84
3.	41040	oblikovanje,oblik.realizacija	0,00
4.	41050	najem dvoran,opreme za posvet.	0,00
5.	41052	pogostitev	178,00
6.	41053	stroški org.posvetovanja	0,00
7.	4109	moderiranje,nastopi	0,00
8.	41091	stroški predavanj	1.098,00
9.	4110	prevozne storitve	176,00
10.	4112	poštne storitve	68,24
11.	4150	bančna provizija	257,04
12.	4162	stroški računovodstva	4.731,13
13.	4111	Stroški komunikacij	97,6
14.	4171	reklama	0,00
15.	4181,4182	avtorski honorarji,podj.pogodbe	7.633,13
16.	4183	povračila stroškov članom	898,74
17.	4196	kotizacije	828,00
18.	4800	članarine združenjem	5.345,00
19.	8100	davek od pridobitne dejavnosti	732,96
		SKUPAJ STROŠKI	22.695,20
		Razlika za prenos v leto 2021	37.892,93

REVIJA KNJIŽNICA

PRIHODKI

1.	Prenos prih. iz l. 2019	3.371,43
2.	Prihodek iz članarin	3.500,00
3.	Min. za kulturo	2.000,00
4.	Prodaja revije, publikacij	3.708,00
5.	Refundacija NUK	8.971,86

SKUPAJ PRIHODKI 21.551,29

STROŠKI

	št. konta	Naziv konta	
1.	4103	tisk publikacij	9.035,85
2.	41040	oblikovanje	2.982,00
3.	4162	Računovodske storitve	1.296,40
4.	4163	Stroški lektoriranja	0,00
5.	418,4182	avtorski hon.podj.pog.	3.784,06
6.	4183	povračila stroškov članom	0,00

SKUPAJ STROŠKI 17.098,31

RAZLIKA za prenos v leto 2021 4.452,98

KALANOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Pren. prih. iz leta 2019	3.080,25
2.	Članarine 2020	0,00
3.	Ministrstvo za kulturo	0,00

SKUPAJ PRIHODKI 3.080,25

STROŠKI

	Št. konta	Naziv konta	
1.	4053	Dekoracija	0,00
2.	4060	Pis.mat.	0,00
3.	4109	Moderiranje,nastopi	0,00
4.	4140	Potni stroški	0,00
5.	4163	Nagrade	0,00

SKUPAJ STROŠKI 0,00

RAZLIKA za prenos v leto 2021 3.080,25

STEPIŠNIKOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Pren. prih. iz leta 2019	1.390,81
2.	Članarine 2020	970,00

SKUPAJ PRIHODKI 2.360,81

STROŠKI

1.	4103	Tisk publikacij	0,00
----	------	-----------------	------

SKUPAJ STROŠKI 0,00

RAZLIKA za prenos v leto 2021 2.360,81

HARTMANOV SKLAD

PRIHODKI

1.	Prenos prih. iz leta 2019	4.912,59
1.	5% kotizacij od kongresa	0,00

SKUPAJ PRIHODKI 4.912,59

STROŠKI

1.	Štipendije	0,00
----	------------	------

SKUPAJ STROŠKI 0,00

RAZLIKA za prenos v leto 2021 4.912,59

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM ZA LETO 2020

1. Podlage za sestavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS33-2016), z Zakonom o družtvih, z Zakonom od DDV in v skladu s Pravilniku o pridobitni in nepridobitni dejavnosti. Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela: previdnost, prednost vsebine pred obliko in pomembnost.

2. Pravni položaj zveze društev

Društvo: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

Skrajšano: ZBDS

Sedež: Ljubljana, Turjaška 1

Organizacijska oblika: zveza društev

Akt o ustanovitvi: Statut

Registracija:

ZBDS je bila ustanovljena 11. 5. 1984; register društev – Upravna enota Ljubljana – števil. 731
Po odločbi št. 026-40/99/15 od 22.6.2005 društvo deluje v javnem interesu na področju kulture

Glavna dejavnost zveze društev: dejavnost strokovnih združenj knjižničarjev

Predsednica društva: Dr. Sabina Fras Popović

Organi društva: občni zbor, upravni odbor, izvršni odbor, nadzorni odbor, častno razsodišče.

BILANCA STANJA

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo. V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi. Amortizacija: osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja. Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo. Uporabljene amortizacijske stopnje ne presegajo davčno priznanih stopenj. Osnovna sredstva so že vsa odpisana in nimajo knjigovodske vrednosti.

Dolgoročne terjatve in finančne naložbe

Društvo nima dolgoročnih terjatev in finančnih naložb.

Zaloge

Društvo v svojih knjigah ne izkazuje zalog, saj vse nabave ob nakupu knjiži na stroške.

Terjatve do članov in kupcev

31.12.2020 društvo izkazuje terjatve do kupcev v višini 3.540,00 €.

Druge kratkoročne terjatve in kratkoročne finančne naložbe

Društvo nima kratkoročnih terjatev in finančnih naložb.

Denarna sredstva na računu

31.12.2020 društvo izkazuje na transakcijskem računu pri NLB 63.447,94 €.

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Društvo nima kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev.

Društveni sklad

31.12.2020 društvo izkazuje društveni sklad v višini 52.699,56 €, od tega za revijo Knjižnica 16.379,98€, za Kalanov sklad 3.080,25 €, za Stepišnikov sklad 2.360,81 €, za delovanje Zveze in njenih teles 25.965,93 € in za Hartmanov sklad 4.912,59 €.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Društvo nima rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev.

Dolgoročni dolgovi

Društvo nima dolgoročnih dolgov.

Kratkoročni dolgovi do članov in dobaviteljev

31.12.2020 društvo izkazuje kratkoročne dolgove do dobaviteljev v višini 3.662,00 €.

Drugi kratkoročni dolgovi

Društvo izkazuje kratkoročno obveznost do 4.457,34 € do članov za potne stroške in avtorske pogodbe, obveznost do davka od dobička iz pridobitne dejavnosti 709,02 €.

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

31.12.2020 ima društvo 4.600,03 pasivnih časovnih razmejitev, ki se nanašajo na stroške tiska revije, ki so bili zaračunani v januarju 2021.

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah kot so stroški materiala, stroški storitev in drugi odhodki.

Celotni prihodki za leto 2020 znašajo **54.562,79 €**.

Prihodke društva predstavljajo:

1. Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (Ministrstvo za kulturo, ARRS / Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo) **11.700,00 €**
2. Članarine in prispevki članov **15.707,00 €**
3. Prihodki od prodaje trgovskega blaga in storitev **26.562,86 €**
4. Finančni prihodki - obresti od sredstev na vpogled **3,44 €**
5. Donacija od dohodnine **589,49 €**.

Celotni odhodki iz dejavnosti društva **39.060,55 €**.

V letu 2020 smo ustvarili 14.769,28 € presežka prihodkov nad odhodki.

Priloga: Poročila strokovnih sekcij pri ZBDS

Sekcija za splošne knjižnice

Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS vsebinsko sodeluje z 58 slovenskimi splošnimi knjižnicami, od katerih je 10 osrednjih območnih in 48 osrednjih knjižnic. V letu 2019 so imele omenjene splošne knjižnice še 268 krajevnih knjižnic, 13 bibliobusov (s 726 izposojevališči) in 92 postajališč premičnih zbirčk.

Sekcijo vodi izvršni odbor, ki ga v mandatnem obdobju 2017–2021 zasedajo:

Predsednica: Maja Vunšek, Mestna knjižnica Kranj
Članice IO:

Urška Orešnik, podpredsednica Sekcije za splošne knjižnice, Knjižnica Logatec

Petra Kovič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Urška Lobnikar Paunović, Valvasorjeva knjižnica Krško

Luana Malec, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

mag. Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta

Balantiča Kamnik

Tanja Mikolič, Knjižnica Sevnica (članica od 2020)

Sekcija za splošne knjižnice:

- promovira dejavnost splošnih knjižnic in širi zavest o pomenu knjižnične dejavnosti v sodobni slovenski družbi,
- pospešuje strokovni razvoj splošnih knjižnic ter povezuje knjižničarje v nacionalnem in mednarodnem okolju,
- skrbi za ugled bibliotekarske stroke in knjižničarjev.

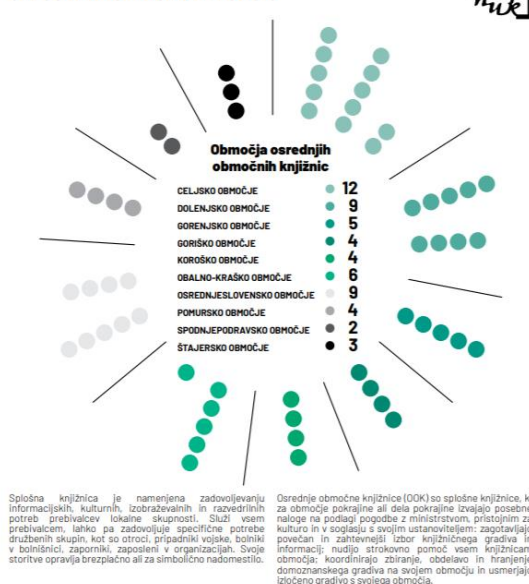
Svoje poslanstvo uresničuje tako da:

- organizira promocijske akcije in obvešča javnost o dejavnostih knjižnic,
- organizira izobraževanja in spodbuja izmenjavo dobrih praks,
- spodbuja razvoj storitev za uporabnike s posebnimi potrebami,
- vzpostavlja sodelovanje in partnerstva med knjižničarji in spodbuja njihovo medsebojno komunikacijo.

1. REDNO DELO

Članice IO Sekcije za splošne knjižnice smo se sestale na 3 rednih sejah. Prva redna seja je bila sklicana v januarju, ko Slovenije in sveta še ni dosegla epidemija COVID-19. Takrat smo načrtovali Dan dobrih praks v Trzinu, aktivno sodelovanje na Posvetovanju sekcij v Mariboru, organizacijo ene praktične delavnice za pretok znanja in nujno kadrovske okrepitve, pridobitev še ene članice v izvršni odbor sekcije. Ostali dve seji sta bili sklicani in izvedeni na spletu s pomočjo orodij Google Meet in Zoom. Vse zapisnike sej hrani v e-arhivu Sekcije za splošne knjižnice predsednica, Maja Vunšek.

SPLOŠNE KNJIŽNICE V LETU 2019

4,6 obiskov na potencialnega uporabnika	50 fizičnih enot izposojenega gradiva na člana	2.095.861 potencialnih uporabnikov	465.692 članov knjižnic
7.242.809 EUR za nakup knjižničnega gradiva	2.095.861 potencialnih uporabnikov	35.803 naslovov elektronskih knjig založnikov s sedežem v RS	23.357.976 fizičnih enot izposojenega gradiva
297.214 inventarnih enot odpisa	11.982.950 inventarnih enot gradiva	436.537 inventarnih enot prirasta	1.227,54 delavcev v rodnem delovnem razmerju (EPZ)* 7

* EPZ: ekvivalent polne zaposlitve

www.biblist.nuk.uni-lj.si

NAZAJ NA VSEBINO

² http://cezar.nuk.uni-lj.si/common/files/analize/publikacija_splosne2019.pdf <6. 1. 2021>

13. marca 2020 je bila v Sloveniji razglašena epidemija COVID-19, ki je vztrajala do konca leta. Epidemija je preprečila izvajanje dejavnosti Sekcije v zastavljeni obliki. Prepovedana so bila druženja večjega števila ljudi, kar je onemogočilo živo izvedbo Dneva dobrih praks, Posvetovanja sekcij in organizacije izobraževanj. Nova realnost nas je potisnila na splet in v virtualni svet, ki nam je delno omogočil izvajanje vsebin, vendar le, če smo pravočasno osvojili različna orodja.

Predsednica je izpeljala dogovore in organizacijo virtualnega Dneva dobrih praks in sodelovala v začetnih pripravah na Posvetovanje sekcij s predsednicami drugih sekcij pri ZBDS. Na povabilo DBL je sodelovala na okrogli mizi spletnega strokovnega srečanja »So knjižnice dostopne?«. Skrbela je za arhiv Sekcije in adresar članov Sekcije. Članice IO Sekcije so načrtovale svoje sodelovanje pri izvedbi različnih akcij, vendar razen pri spletnih »Knjižnoljubcih«, ki jih je oblikovala in pripravila Urška Orešnik, pri pripravi letoletne voščilnice, ki jo je oblikovala Luana Malec in pri objavah na FB, niso mogle sodelovati. Sekcija promovira in oglašuje svoje akcije neposredno preko elektronske pošte 174 članom in preko FB strani Sekcije, kjer ima 367 sledilcev.

Zadnja seja IO Sekcije za splošne knjižnice v letu 2020 na Zoom-u
Foto: Maja Vunšek

2. STROKOVNO DELO

a. Dan knjižnoljubcev

Na pobudo Urške Orešnik smo se članice Sekcije odločile slediti avstralskemu zgledu in 14. februar, valentinovo, razglasile za Dan knjižnoljubcev. Z akcijo smo spodbudile naše uporabnike, da delijo svojo naklonjenost našim ustanovam - nima vsakdo svojega Valentinčka, ima pa lahko vsak svojo knjižnico in knjižnično izkaznico. Urška Orešnik je pripravila slikovno gradivo, spletni obrazec za »ljubezensko« pismo knjižnici in fotonatečaj. Dogodek je trajal od 14. 2. 2020 (valentinovo) do 12. 3. 2020 (gregorjevo). Določile smo ključnike (#danknjiznoljubcev, #knjiznoljubci, #splosneknjiznice) za deljenje fotografij in drugih informacij.

Praznovanje Dneva knjižnoljubcev spodbujajo knjižljubne ekspertne Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS.

Praznovanje Dneva knjižnoljubcev spodbujajo knjižljubne ekspertne Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS.

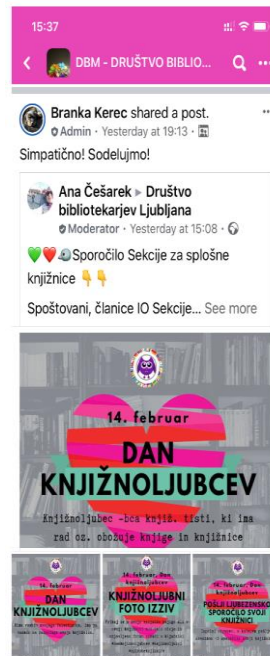
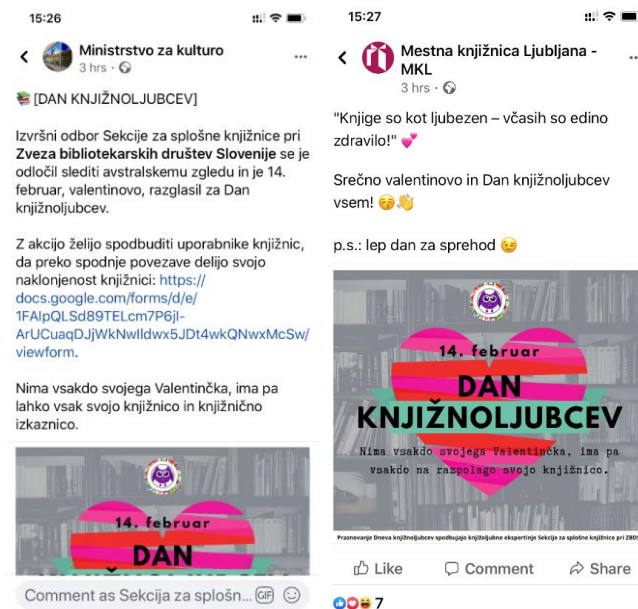
Praznovanje Dneva knjižnoljubcev spodbujajo knjižljubne ekspertne Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS.

Top Mentions by likes

- May 08 2020 12:14 PM
#report @knjiznicaceje ... V četrtek, 7. maja, bo na Facebooku ob 18. uri z nami Suzana Tratnik, ki bo v pogovoru s Kristianom predstavila svoj najnovejši roman *Norhars na vrtu triba*. V sodelovanju s @cankarjevazaložba @Bodite z nami #knjiznica #knjiznicaceje #radberemo #suzanatratic #cankarjevazaložba #cejskknjiznicarj #osrednjknjiznicaceje #knjižnoljubci #knjižnimolj
- Feb 19 2020 08:52 AM
Novosti, ki vas pričakujejo na strokovnem oddelku: Boss-Teichmann, Claudia: Zelenjavni špageti in presna hrana: [sveža zelenjava v obliki testenin, prigrizkov in glavnih jedi] Golob, Majar: Ne čakaj na stranke: kako v poplavi ponudbe pridobiti stranke in jih obdržati Medenica, Ivan: Tragedija iniciacije ali nestanovitni princ Oršič, Tatjana: Škodljiva življenja: kako se soočiti z anksiozno motnjo #knjiznicaceje #knjiznica #radberemo #knjižnimolj #knjižnoljubci #knjiga #knjige #knjigesozame #bookstagram
- May 08 2020 10:42 AM
V četrtek, 7. maja, bo na Facebooku ob 18. uri z nami Suzana Tratnik, ki bo v pogovoru s Kristianom predstavila svoj najnovejši roman *Norhars na vrtu triba*. V sodelovanju s @cankarjevazaložba @Bodite z nami #knjiznica #knjiznicaceje #radberemo #suzanatratic #cankarjevazaložba #cejskknjiznicarj #osrednjknjiznicaceje #knjižnoljubci #knjižnimolj
- Feb 14 2020 08:51 AM
♥ Sekcija za splošne knjižnice pri ZBDS (Združenje bibliotekarskih društev Slovenije) je po avstralskem zgledu 14. februar, valentinovo, razglasila za Dan knjižnoljubcev. Nima vsakdo svojega Valentinčka, ima pa vsakdo na razpolago svojo knjižnico. Če želite, ji lahko na spodnji povezavi napišete tudi ljubezensko pismo! <https://forms.gle/bZbnxjy9lPgQv12B> #knjiznicaceje #knjiznica #radberemo #knjižnimolj #danknjižnoljubcev #knjižnoljubci #splosneknjiznice
- Feb 14 2020 08:48 PM
Vsakdo ima lahko svojo najljubšo knjižnico in knjižnično izkaznico. ❤️ Pridružite se naši družbi večno zaljubljenih. #knjiznica #ljubezen #knjige #branje #danknjižnoljubcev #knjižnoljubci #splosneknjiznice #knjiznicam #library #valentinesday #booklovers #librarylove #publiclibrary

See more

Odziv javnosti je bil odličen, zato bomo z akcijo nadaljevale tudi v prihodnje. Objavo je delilo tudi Ministrstvo za kulturo.

b. Dan dobrih praks: knjižničar knjižničarju VI.

Dan dobrih praks je že uveljavljen dogodek, ki ga organizira Sekcija za splošne knjižnice v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic. Namen srečanja je izmenjava mnenj in povezovanje v stroki. Vsebina dneva izhaja iz nagrad, ki jih Združenje vsako leto podeli za najboljše projekte splošnih knjižnic. Za preteklo leto sta nagrado dobila dva projekta, in sicer Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič za projekt **Digitalno=realno=normalno** in Mariborska knjižnica za projekt **Hokejska bralna postava**. Nagrajeni in drugi kvalitetni prijavljeni projekti so za Sekcijo izhodišče za oblikovanje programa Dneva dobrih praks. Za morebitno dopolnitev tematskih sklopov Sekcija na lastno pobudo povabi k sodelovanju

tudi kolegice in kolege, ki v svojih knjižnicah izvajajo kaj zanimivega kar ni bilo med prijavljenimi projekti.

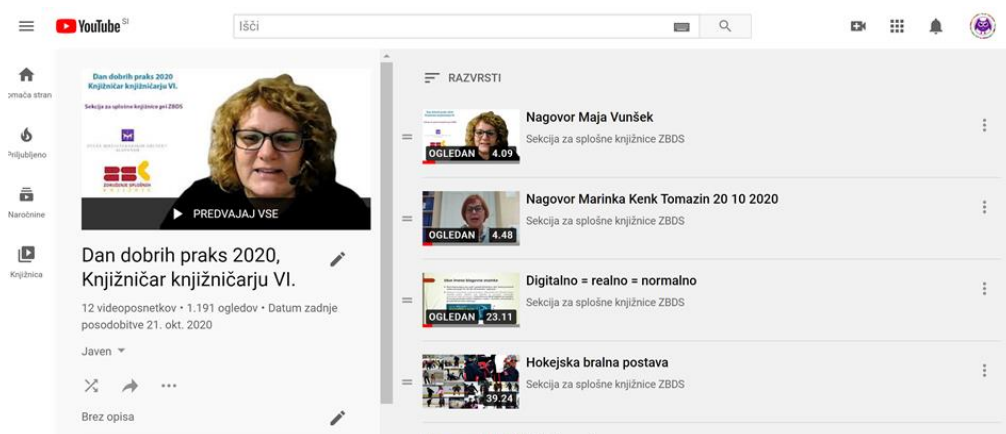
Prvotni načrt je bil izvedba dneva 12. maja 2020 v Trziču. Članice IO Sekcije smo se pravočasno seznanile s prijavljenimi projekti in jih razvrstile v sklope. Po oblikovanju sklopov smo se odločile, da k sodelovanju povabimo dodatne dobre projekte, ki še niso bili predstavljeni. Oblikoval se je program, stekli so pogovori z direktorico tržiške knjižnice, poslana so bila vabila k sodelovanju in pripravljena je bila najava. Nato se je zgodila epidemija COVID-19. Odločile smo se, da kljub vsemu dogodka ne odpovemo, ampak ga prestavimo na jesen, na 20. oktober 2020. Upale smo, da bomo do takrat premagali epidemijo. To se ni zgodilo, zato smo se na drugem sestanku v septembru (že virtualnem) dogovorile, da dogodek izpeljemo virtualno. S spletnimi orodji še nismo bile tako izkušene, da bi predavanja potekala preko spleta v živo, zato smo se odločile za posnetke na YouTube kanalu Sekcije.

Predsednica je pozvala vse že prej povabljenе nastopajoče, da svoj najavljen prispevek posnamejo in ga pošljejo po WeTransferju do 13. 10. 2020. V vabilu je pojasnila, da dogodka ne moremo izpeljati v živo, da pa sekcija vidi smisel v tem, da se zanimivi projekti predstavijo v tem letu. Nastopajoče je seznanila, da je Sekcija odprla YouTube kanal, predlagala jim je, da si v namen snemanja posnetka prenesejo brezplačnim orodjem ActivePresenter, oziroma karkoli, kjer bo posnetek v MP4 formatu, ker je to format, ki se ga pretoči na YouTube. Prosila je za pravice javne objave posnetka. Dolžina posnetka ni bila omejena. Predzadnji dan pred objavo je po WeTransferju prejela skoraj vse posnetke. Kakšnih posebnih težav ni bilo razen to, da se ponekod ni slišal glas, kar so avtorji pravočasno popravili. Ostale težave s posnetki so bile res minimalne in so se reševale sproti. Sledilo je pretakanje vsebin na YouTube. Za prvič je to nekoliko zamudno delo. Vse posnetke je na YouTubu shranila v skupno mapo »Dan dobrih praks 2020, Knjižničar knjižničarju VI.«, ko so bili posnetki pretočeni, jih je uredila po zaporedju, glede na že prej izdano vabilo. Nastavila je tudi dan in uro javne objave. Težava pri pretakanju se je pojavila pri daljših posnetkih, ki se nikakor niso hoteli pretočiti. Naknadno je ugotovila, da mora zaprositi za dovoljenje, za pretok večjih količin podatkov (sistem vodi čez postopek). Na obstoječe vabilo je pri vsakem predavanju vnesla URL povezavo do posnetkov in spremenjeno vabilo poslala za objavo na spletnih straneh ZBDS in Knjiznice.si (s klikom na povezavo je vsak dostopal do posnetih vsebin na hiter in enostaven način). Enako vabilo je poslala tudi vsem članom Sekcije za splošne knjižnice po elektronski pošti. Posnela je še uvodni pozdrav in pripravila ozadje z osnovnimi informacijami o dogodku za posnetek. 12 videoposnetkov ima **1.191 ogledov**, kar je nedosegljiva številka za dogodek izveden v živo.

Ugotovitve: Predsednica je imela veliko dela, da je vse pravočasno uredila in objavila. Namen sekcije pa ni, da izvaja take dogodke ena sama oseba. Glede na to, da se je glavnina dela odvijala zadnjih nekaj dni pred najavljenim dogodkom je jasno, da dela v tem pogledu ni mogoče deliti. Pozitivno je sigurno to, da je bil dogodek izpeljan, da smo se nekaj novega naučili, da so vsebine dosegle večje število ljudi, kot bi jih ob organizaciji dogodka v živo, da je bil dogodek izveden brezplačno in da bodo vsebine ostale dostopne.

Kaj bi spremenili: Avtorji so k delu pristopali na različne načine. Nekateri so posneli samo PPT brez zvoka, večina ostalih je posnela PPT z zvokom, le trije prispevki so s sliko nastopajoče in vsebino (oba nagovora in en prispevek). Popolnoma drugačen vpliv ima posnetek z nastopajočim, ki podaja vsebino. V prihodnje bi torej spremenili navodilo, kjer bi prosili, da se nastopajoči posnamejo pri predstavitvi prispevka, z dodanimi PPT. To se najlažje naredi npr. v aplikaciji Zoom, kjer se nastopajoči snema in hkrati lahko deli svoj ekran in prikazuje PPT. Sedaj vemo, da bi cel dogodek lahko izpeljali preko Zoom-a in ga posneli, posnetek pa kot dogodek objavili na YouTube kanalu.

S tradicionalnimi Dnevi dobrih praks skušamo v Sekciji za splošne knjižnice spodbujati pretok praktičnega znanja, izmenjavo mnenj in povezovanja v stroki, s tem pa tudi nadaljnji kakovostni razvoj stroke, zlasti na področju dela z uporabniki.

Dan dobrih praks 2020 na YouTube kanalu Sekcije za splošne knjižnice
Foto: Maja Vunšek

c. Udeležba na strokovnih dogodkih

Društvo bibliotekarjev Ljubljana

Na povabilo DBL je predsednica Sekcije sodelovala na okrogli mizi spletnega strokovnega srečanja »So knjižnice dostopne?3«. Spletno strokovno srečanje je bilo zelo odmevno in eden izmed odlično obiskanih domačih spletnih knjižničarskih dogodkov v preteklem letu.

Podelitev Čopovih diplom in Čopovih priznanj

Nekatere članice IO Sekcije smo se udeležile prve spletne podelitve najvišjih stanovskih nagrad, podelitve Čopovih diplom in Čopovih priznanj. Dogodek ali posamezne predstavitve nagrajencev si je možno ogledati na uradnem YouTube profilu Zveze bibliotekarskih društev Slovenije⁴.

Podelitev Čopovih diplom in Čopovih priznanj 2020
Foto: dr. Sabina Fras Popovič

č. Praktična delavnica za pretok znanja

Praktične delavnice za pretok znanja zaradi epidemije COVID-19 nismo izvedle.

³ <http://dbl.si/strokovno-srecanje-dbl-so-knjiznice-dostopne/> <17. 1. 2021>

⁴ <https://youtu.be/Cm2-mvniha> <17. 1. 2021>

3. PROMOCIJA SEKCIJE

Facebook profil

Sekcija za splošne knjižnice ima od leta 2018 svojo FB stran. Trenutno nam sledi 367 ljudi. Vse članice IO na FB strani Sekcije objavljamo zanimive vsebine o knjižničarstvu doma in po svetu. Delimo tudi vsebine povezane z ZBDS in drugimi knjižničarskimi organizacijami.

4. ZAKLJUČEK

Sekcija za splošne knjižnice v letu 2020 ni opravila vseh zastavljenih nalog, ki so bile del programa. Razlog je epidemija COVID-19, ki je globoko zarezala v naš vsakdan. Karantena, #ostanidoma, razdalja, maske, socialna distanca, razkuževanje rok, Zoom, prepoved druženja, prepoved prehajanja med regijami in policijska ura so samo nekatere izmed najbolj pogosto izrečenih besed ali besednih zvez preteklega leta. V knjižnicah smo jim dodali še brezstični prevzem gradiva, dostava gradiva po pošti, dostava gradiva na dom, naročanje gradiva, gradivo v karanteni in knjižni paketi. Vse to je bila realnost leta 2020. Vsi smo se iz nastale situacije naučili, da je zelo pomembno, da se znamo v splošnih knjižnicah hitro prilagajati in hitro odzivati na nastale situacije. Po novem bomo morali tako tudi načrtovati. Leto 2021 je v ZBDS volilno leto. Mandat se izteka tudi našemu izvršnemu odboru, ki bo vseeno skušal predati dobre vsebine naprej.

Zapisa: Maja Vunšek, predsednica Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS

Sekcija za specialne knjižnice

Na dopisni seji z dne 20. 1. 2021 smo člani IO Sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS sprejeli sledeče poročilo o delu sekcije v letu 2020.

Sekcijo za specialne knjižnice vodi izvršni odbor, ki ga od leta 2018, sestavljajo predsednica Barbara Kavčič in člani Violetta Bottazzo, mag. Dobroteja Praznik Bračič, mag. Gregor Ilaš in Mira Sedmak. Sekcija za specialne knjižnice združuje skoraj 100 specialnih knjižnic, ki delujejo na zelo raznolikih področjih in združuje 160 ljudi, ki v teh raznolikih specialnih knjižnicah delujejo. V večini knjižnic (70%) je zaposlen do 1 knjižničar. Takšna organiziranost močno vpliva na naravo dela in količino opravljenega dela. Namen sekcije je združevanje specialnih knjižnic in spodbujanje strokovnega razvoja ter kolege v specialnih knjižnicah opremiti s potrebnimi dodatnimi znanji in morebitnimi novimi orodji, ki jim bodo v konkretno pomoč pri vsakodnevem delu. Ker je večina kolegov v knjižnicah samih, je tudi zelo težko organizirati dogodke, ki bi združevala kar se da največ kolegov in jim tako tudi nudili najučinkovitejšo podporo in skrbeli za strokovni razvoj specialnega knjižničarstva na Slovenskem.

1. REDNO DELO

SESTANKI

IO SSK se je sestel na eni seji, in sicer 13. 2. 2020. Zaradi delovnih obveznosti je bilo opravljeno večje število telefonskih razgovorov in dogovorov po elektronski pošti. Opravljenih je bilo tudi več posameznih konzultacij v različnih zasedbah. Komunikacija je vse skozi potekala tekoče in se je izkazala za učinkovito. Zapisniki sej so dostopni v arhivu sekcije.

2. STROKOVNO DELO

- **Predstavitve Strokovnih standardov za specialne knjižnice v sodelovanju z DBL (Ljubljana, Trubarjeva hiša literature, 20. 2. 2020)**

Predstavitve je bila izvedena v sodelovanju s Strokovno skupino za Strokovne standarde za specialne knjižnice in Društvom bibliotekarjev Slovenije. Predstavitve je povezoval mag. Gregor Ilaš, standarde sta predstavili predsednica Sekcije za specialne knjižnice, Barbara Kavčič in članica izvršnega odbora

Sekcije za specialne knjižnice, Violetta Bottazzo. Pogovoru se je pridružila tudi predsednica Strokovne skupine za Strokovne standarde za specialne knjižnice, dr. Alenka Kavčič-Čolić. O dogodku je bil napisan članek, ki je bil objavljen na spletni strani Društva bibliotekarjev Ljubljana. Avtorica članka je Barbara Kavčič.

- **Priprava predstavitve strokovnih standardov za specialne knjižnice v sodelovanju z DBM – neizvedeno zaradi pandemije**

V skladu z Akcijskim načrtom je bila pripravljena predstavitev Strokovnih standardov za specialne knjižnice v Mariboru. Dogovorjen je bil termin in urejen prostor. S kolegi iz Društva bibliotekarjev Maribor smo se zaradi takratne situacije odločili dogodek odpovedati. Prav tako je bilo zaradi pandemije zaustavljeno predstavljanje Strokovnih standardov po drugih regionalnih društvih.

- **Dan specialnih knjižničarjev 2020 (SEM, 28. 5. 2020)**

Dan specialnih knjižnic 2020 je bil pripravljen za izvedbo (predavatelji, prostor, pogostitev etc.), a zaradi negotove zdravstvene situacije in priporočil NIJZ prestavljen na leto 2021.

- **Uspešna nominacija mag. Angele Čuk za Čopovo priznanje v sodelovanju z DKD**

V letu 2020 je Sekcija za specialne knjižnice za Čopovo priznanje nominirala dolgoletno članico in aktivno sodelavko, mag. Angelo Čuk. K sodelovanju pri nominaciji smo povabili tudi Društvo knjižničarjev Dolenjske, ki se je vabilu odzvalo. Nominacija je bila uspešna in najvišje stanovski priznanje je leta 2020 prejela članica Sekcije za specialne knjižnice, mag. Angela Čuk.

- **Sodelovanje pri izvedbi podelitve Čopovih diplom in priznanj 2020**

V letu 2020 sta Čopovi diplomi prejeli dve članici Sekcije za specialne knjižnice. Mag. Angela Čuk in dr. Alenka Kavčič Čolić. Podelitev Čopovih nagrad je bila v letu 2020 izvedena virtualno in je bilo potrebno čestitke in govore v čast prejemnicam diplom posneti vnaprej. To je zahtevalo kar nekaj organizacije in aktivacije. Čestitko za mag. Čuk je v celoti organizirala predsednica in tako združila kolege iz organizacije v kateri nagrajenka deluje (podjetje Krka), kolege iz lokalnega okolja (Društvo knjižničarjev Dolenjske) ter kolege in sodelavce iz Sekcije za specialne knjižnice. Angažma se je obrestoval, saj je bila nagrajenka prijetno presenečena in ganjena. Prizadevanja vseh vpletenih so bila tako prijetno poplačana. Čestitka je na vpogled na YouTube kanalu ZBDS.

- **Predavanje na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, FF (virtualno, 12.11.2020)**

Predsednica sekcije za specialne knjižnice je bila povabljen, da predava prvim letnikom magistrskega študija na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo pri predmetu »Organizacija zbirk«. Predavanje je bilo izvedeno 12. 11. 2020 v dolžini 120 minut na platformi Zoom. Predavanje je bilo posvečeno delovanju specialnih knjižnic, njihovi organiziranosti v Sloveniji in gradnji fonda.

- **Vodenje programskega odbora za Posvetovanje sekcij 2020**

Predsednica Sekcije za specialne knjižnice je v letu 2020 prevzela vodenje programskega odbora Posvetovanja sekcij ZBDS. Dogovorjeno je bilo predavanje iz tujine. Tokrat raziskovalke in profesorice iz ZDA dr. Amy VanScoy. Poleg dogovorjenega predavanja iz tujine je predsednica sekcije koordinirala delo strokovnega odbora. Tako je bil izveden poziv k oddaji prispevkov za Posvetovanje sekcij ZBDS. Odziv je bil številčen. Izvedena je bila dvojno slepa recenzija vseh prispelih člankov. Na podlagi mnenj recenzentov so bili izbrani članki ter distribuirane pripombe in nasveti recenzentov. Zaradi pandemije in negotovih zdravstvenih razmer je bilo dogovorjeno, da bo dogodek izveden v letu 2021 z dodatno razširjenim dnevom, ki bo posvečen odzivu knjižnic na pandemijo.

- **Pripravljeno strokovno srečanja v DBM**

Pri pripravi Posvetovanja sekcij je bilo dogovorjen dodaten dogodek z Društvom bibliotekarjev Maribor za strokovno srečanje z raziskovalko in predavateljico dr. Amy VanScoy. Zaradi pandemije in predstavitve Posvetovanja sekcij je dogodek odpadel.

- **Pripravljen strokovno srečanje v DBL v sodelovanju s Sekcijo študentov bibliotekarstva**

Pri pripravi Posvetovanja sekcij je bilo dogovorjeno strokovno srečanje v sodelovanju s Sekcijo študentov bibliotekarstva in Društvom bibliotekarjev Ljubljana. Strokovno srečanje z raziskovalko in predavateljico dr. Amy VanScoy bi bilo namenjeno predvsem izmenjavi študijskih izkušenj saj prof. dr.

VanScoyeva predava na Univerzi kjer je večina predavanj izvedenih v virtualnem okolju. Za dogodek je izkazal interes tudi Oddelek BINK. Zaradi pandemije in predstavitve Posvetovanja sekcij je dogodek odpadel.

- **Sprejeto predavanje na konferenco LIDA**

Predsednica sekcije je v sodelovanju z dr. VanScoy pripravila prispevek o primerjavi dela specialnih bibliotekarjev v Sloveniji in ZDA. Prispevek je bil sprejet na Konferenco Libraries in Digital Age. Konferenca bi morala biti izvedena v maju 2020, a je zaradi pandemije prestavljena na predvidoma april 2021 in bo izvedena virtualno.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJIH

Udeležba različnih virtualnih konferenc in dogodkov s področja bibliotekarstva in upravljanja odprtih podatkov (dogodki pod okrilji lokalnih bibliotekarskih društev in različnih organizacij društev ter univerz).

4. OBJAVE

- **Oddan članek o Strokovnih standardih - Srbija**

Violetta Bottazzo in Barbara Kavčič predstavili nove Strokovne standarde za specialne knjižnice na 16. dnevih Srbskih knjižničarjev decembra 2019 v Beogradu. V letu 2020 je bil članek o tej temi oddan v roku, ki ga je za to predvidel uredniški odbor posvetovanja. Predstavitev je bila del Akcijskega načrta, ki je bil usklajen s Strokovno skupino za Strokovne standarde za specialne knjižnice.

- **Oddan članek o Strokovnih standardih - Hrvaška**

Barbara Kavčič in Violetta Bottazzo predstavili nove Strokovne standarde za specialne knjižnice na 16. dnevih Specialnih in visokošolskih knjižnic v Lovranu. V letu 2020 je bil članek o tej temi oddan v roku, ki ga je za to predvidel uredniški odbor posvetovanja. Predstavitev je bila del Akcijskega načrta, ki je bil usklajen s Strokovno skupino za Strokovne standarde za specialne knjižnice.

5. PROMOCIJA SEKCIJE

- **Objava poročila o Predstavitvi strokovnih standardov za specialne knjižnice v THL na spletni strani DBL in FB**

Poročilo o strokovnem srečanju je dostopno na <https://dbl.si/strokovni-standardi-za-specialne-knjiznice-2018-2028/>

- **Posredovanje informacij o dogajanju/dogodkih v Sloveniji in tujini**

Obvestila o konferencah, predavanjih in povabilih h sodelovanju v stanovskih društvih in organizacijah so posredovani tako na adremo Sekcije za specialne knjižnice, kot tudi v skupino Sekcije za specialne knjižnice na FB. Posodobljena je bila adrema elektronskih naslovov članov Sekcije za specialne knjižnice. Redne objave v FB skupini Sekcija za specialne knjižnice pri ZBDS in obveščanje članov sekcije po elektronski pošti.

6. DRUGO DELO

Dogovarjanje z vodjem službe za izobraževanje v NUK za organiziranje posebnega brezplačnega izobraževanja za člane Sekcije. Dogovori in priprava konkretnega programa izobraževanja so še v teku.

7. ZAKLJUČEK

Letni plan Sekcije za specialne knjižnice je bil zaradi aktualne pandemije izveden deloma. Sekcija aktivno sodeluje s strokovnimi združenji v Sloveniji in regiji. Aktivno in intenzivno se udeležuje srečanj in spodbuja aktivacijo tudi pri svojih članih tako znotraj knjižnic, kot tudi v organizacijah znotraj katerih delujejo. Specialne knjižnice so vsebinsko in organizacijsko zelo nehomogena skupina. Najhomogenejši del (muzejske knjižnice) pa je zelo selektiven pri sodelovanju. To se seveda odraža tudi v delovanju sekcije, zato je nujno, da se ohranjajo dogodki, ki so obiskani in se delo nadgrajuje z vsebinami, ki kolege zanimajo ter se jih opremi z veščinami in orodji, ki jih potrebujejo pri

vsakodnevnem delu. Ena izmed ključnih funkcij Sekcije za specialne knjižnice je povezovanje, tako s kolegi znotraj Slovenije, kot tudi s kolegi v tujini. Zato je potrebno intenzivno sodelovanje na konferencah v tujini in oblikovanje dogodkov, ki bodo privabili predavatelje iz tujine. Seveda vse z zavedanjem, da to za sabo potegne določene finančne posledice, ki pa so na koncu pičle v primerjavi z novimi pogledi in novo pridobljenim znanjem.

Barbara Kavčič

Predsednica Sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS

Sekcija za šolske knjižnice

Na dopisni seji z dne 22. 01. 2021 smo člani IO Sekcije za šolske knjižnice soglasno sprejeli sledeče poročilo o delu sekcije za leto 2020.

Sekcijo vodi izvršni odbor, ki ga od leta 2018 sestavljajo:

Predsednica: mag. Urša Bajda, Osnovna šola Tončke Čeč Trbovlje

in člani: Marija Debevc Rakoše, šolska knjižnica ŠC Novo mesto; Kristina Janc, šolska knjižnica OŠ Kašelj Ljubljana Polje; Katarina Jesih Šterbenc, šolski knjižnici Gimnazija Moste in Gimnazija Poljane; Nevenka Poteko, šolska knjižnica ŠC Celje; Gregor Škrlj, NUK, Ljubljana; Andreja Urbanec, šolska knjižnica OŠ Orehek Kranj.

Sekcija za šolske knjižnice preučuje in se trudi razreševati teoretična in organizacijska vprašanja s področja šolskega knjižničarstva. Članom nudi podporo pri strokovnih vprašanjih povezanih z delom šolskega knjižničarja in knjižnične dejavnosti. Člani izvršnega odbora se trudijo udeležiti več različnih dejavnosti, izobraževanj, posvetov in širiti glas o pestrem delovanju na področju šolskih knjižnic. **Sekcija počasi postaja enakovreden sogovornik MIZŠ pri strokovnih vprašanjih razvoja šolskega knjižničarstva in zagotavljanju ustreznega statusa šolskih knjižničarjev.**

1. REDNO DELO

SESTANKI

V letu 2020 je imel IO Sekcije za šolske knjižnice zgolj urgentne dopisne seje. Prva dopisna seja članov IO je bila že v januarju 2020, preden smo se udeležili posveta o učbeniški politiki na pristojnem ministrstvu. Nujno je bilo, da se uskladimo in določimo osebi, ki bosta glasno in jasno zastopali interese upravljalcev učbeniških skladov. Druga dopisna seja članov IO je bila junija 2020, ker se je napovedovala sprememba v dostopnosti e-knjig za šolske knjižnice in je bilo nujno uskladiti mnenja, ki smo jih posredovali na pristojno ministrstvo. Tretja dopisna seja članov IO je bila v oktobru, ko je naša članic, Kristina Janc, urgirala med institucijami ter uredila, da so omogočili dostopnost določenih naslovov v elektronski obliki preko dLib. Na preostalih dopisnih sejah smo reševali sprotno problematiko – v povprečju vsaj enkrat na tri mesece.

2. STROKOVNO DELO

Projekti :

MEDNARODNI PROJEKT ČITANJE NE POZNAJE GRANICA = BRANJE NE POZNA MEJA

Poteka celotno šolsko leto. Preko hrvaške (Mirjana Čubaković) in slovenske koordinatorice (Leonida Babič) se povežeta dve šoli in sodelujeta celotno šolsko leto (od oktobra do junija) v skupnem branju prevedenih slovenskih in hrvaških avtorjev. Partnerski šoli se predstavita in medsebojno spoznavata. V večini primerov pride ob koncu projekta do srečanja »v živo«. Projekt je v letu 2020 potekal precej okrnjeno zaradi svetovne pandemije.

NACIONALNA KOORDINACIJA MESECA ŠOLSKIH KNJIŽNIC

Oktober 2020 – januar 2021

Predsednica sekcije pripravi vabilo k sodelovanju pri praznovanju, ki naj bi zaobjelo vse šolske knjižnice (tu je v pomoč mreža ZRSŠ). Ob praznovanju Mednarodnega meseca šolskih knjižnic v šolskem letu 2017/2018 (oktober 2017) je nacionalna koordinatorica, Urša Bajda, zaznala potrebo po dodatni vzpostavitvi sistema za koordinacijo prve nacionalne izmenjave knjižnih kazalk (po zgledu mednarodne – International School Library Bookmark Exchange). V prvem letu je sodelovalo 16 šol = šolskih knjižnic, 2018. leta 32, leta 2019 že 48, v letu 2020 pa 36 šolskih knjižnic. Koordinatorica je prejela ogromno poročil o izvedenih aktivnostih na šolah, vsem udeležencem v dejavnostih izdala Potrdila o sodelovanju ter uredila in oblikovala elektronsko publikacijo Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2019 in jo objavila v maju 2020.

Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2019 [Elektronski vir] = International school library month

Vrsta gradiva - zbornik ; otroško gradivo (splošno)

Založništvo in izdelava - Trbovlje [i. e. Ljubljana] : ZBDS, Sekcija za šolske knjižnice, 2020

Jezik - slovenski

ISBN - 978-961-6683-44-9

COBISS.SI-ID - 13296643

Povezava(-e):

[Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si](https://dlib.si)

https://issuu.com/knjinicatonckecectrbovlje/docs/publikacija_2019_april2020

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJIH

Člani IO smo sodelovali (kot udeleženci ali z aktivnim prispevkom - kronološko) na:

- posvetih, ki jih je organiziralo Ministrstvo za izobraževanje in šport RS – v povezavi z učbeniško politiko in elektronskimi viri – vsakič zastopamo interese in izpostavljam problematiko šolskih knjižnic.
- Mednarodni in nacionalni mesec šolskih knjižnic oktober 2020,
- Posvetu »Branje kot vrednota« in III. Nacionalni mesec skupnega branja 2020.

4. OBJAVE

Objavljali smo strokovne prispevke v strokovnih revijah, zbornikih ter izdali e-publikacijo.

Bibliografija:

- BAJDA, U. (2020). Mladi prostovoljci programa Evropska solidarnostna enota (ESE) v šolski knjižnici = Young Volunteers of the European Solidarity Unit (ESE) in the School Library. V: Šolska knjižnica. ISSN 0353-8958. - Letn. 29, št. 2/3 (2020), str. 24-29.
- BAJDA, U. (2020). Spodbujanje družinske pismenosti v šolski knjižnici OŠ Tončka Čeč = Promoting Family Literacy in the School Library of the Tončka Čeč Elementary School. V: Šolska knjižnica. ISSN 0353-8958. - Letn. 29, št. 2/3 (2020), str. 61-68.
- BAJDA, U. (2020). Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2019 [Elektronski vir] = International school library month. Trbovlje [i. e. Ljubljana] : ZBDS, Sekcija za šolske

knjižnice, 2020.Povezava(-e):Digitalna knjižnica Slovenije - dLib.si
https://issuu.com/knjinicatonckecectrbovlje/docs/publikacija_2019_april2020

- ŠKRLJ, G. (2020). "Berem, da se poberem," pravi Miha Kovač. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 4, str. 48, ilustr. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 47083011]
- ŠKRLJ, G. (2020). Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2019. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 1, str. 41. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 19119619]
- ŠKRLJ, G. (2020). Nacionalni mesec skupnega branja 2019 na OŠ Prule. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 1, str. 47. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 19133955]
- ŠKRLJ, G. (2020). O knjigi Življenja knjig z domačih knjižnih polic. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 2/3, str. 93, ilustr. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 26010627]
- ŠKRLJ, G. (2020). Pouk v šolski knjižnici s petošolci o prvih slovenskih knjigah = Class with Fifth-graders in the School Library about the First Slovenian Books. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 4, str. 13-18, ilustr. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 47085059]
- ŠKRLJ, G. (2020). Učenje o zemljevidih s četrtošolci v šolski knjižnici = Learning about Maps with Four-graders in the School Library. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 2/3, str. 30-35, ilustr. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 26010115]
- ŠKRLJ, G. (2020). Uvodnik. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 2/3, str. 2. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 26007555]
- ŠKRLJ, G. (2020). Uvodnik. Šolska knjižnica. 2020, letn. 29, št. 1, str. 3. ISSN 0353-8958. [COBISS.SI-ID 19147011]
- URBANEC, A. (2020). URBANEC, A. (2020): Šolska knjižnica - gradnik medpredmetnega povezovanja : predavanje na nacionalni strokovni konferenci Spodbujanje učinkovitega učenja, 26. avgust 2020 od 9.00 do 18.30 preko videokonferenčnega sistema ZOOM. Koper.
- URBANEC, A. (2020): Umetnost in šolska knjižnica si podasta roko: prispevek na mednarodnem posvetu Z roko v roki, OŠ Stražišče Kranj.
- URBANEC, A. (2020): Školska knjižnica – s rukom u ruci s odgojno - obrazovnim procesom. V: Knjižničar/Knjižničarka: e- časops Knjižničarskog društva Rijeka, Rijeka, ISSN 1848-5790, leto 10, št. 10, str. 130-143.
- URBANEC, A. (2020): Drugi izobraževalni dan Društva bibliotekarjev Gorenjske. V: Šolska knjižnica. ISSN 0353-8958. - Letn. 29, št. 1 (2020), str. 44-45.
- URBANEC, A. (2020): Spodbujanje učinkovitega učenja. V: Šolska knjižnica. ISSN 0353-8958. - Letn. 29, št. 4 (2020), str. 39.
- URBANEC, A. (2020): Simpozij Društva Bralna značka. V: Šolska knjižnica. ISSN 0353-8958. - Letn. 29, št. 4 (2020), str. 45-46

5. PROMOCIJA SEKCIJE

Aktivno smo promovirali sekcijo na raznih strokovnih srečanjih online in v okviru študijskih skupin. Sekcijo promoviramo tudi preko družbenih omrežjih.

6. DRUGO DELO

Kar nekaj članov IO nas je sodelovalo na strokovnem sklicu Oddelka za bibliotekarstvo Filozofske fakultete v Ljubljani na temo prenovitve študijskega programa Šolsko knjižničarstvo, kjer smo podajali svoja mnenja na podlagi dolgoletnih izkušenj. Prav tako so nas povabili v strokovno skupino za posodobitve in prilagoditve sistema COBISS šolskim knjižnicam na IZUM-u. Prav v teh dneh šolski knjižničarji izpolnjujejo vprašalnike o možnostih prilagoditev, ki so jo sestavili predstavniki iz vrst šolskih knjižničarjev.

Večina članov IO Sekcije za šolske knjižnice je bila v letu 2018 imenovana v delovni skupini za pripravo Pravilnika o delovanju šolskih knjižnic in Strategijo razvoja šolskih knjižnic, ki sta bili imenovani na pobudo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju s Centrom za razvoj knjižnic

(NUK). Ker gre za tako pomembna dokumenta na področju slovenskega šolskega knjižničarstva, česar doslej še ni bilo, so člani IO v svoje sodelovanje v delovnih skupinah vložili ogromno napora in svojega prostega časa. Entuziazem in želja po ureditvi kaotičnega stanja na področju slovenskega šolskega knjižničarstva večine članov IO ostajata gonilo in vodilo k napredku na tem področju.

Tudi v letu 2020 nismo prejeli preklica delovanja obeh delovni skupin, a kot preteklo leto tudi v letu 2020 ni bilo nobenega sklica ali poziva k soustvarjanju obeh dokumentov.

7. ZAKLJUČEK

V letu 2020 smo načrtovali izvedbo strokovnega druženja v obliki ekskurzije v najstarejše slovensko mesto, z ogledom delovanja šolske knjižnice v Gimnaziji Ptuj. Načrtovali smo tudi udeležbo na Proljetni školi na Hrvaškem, da bi okrepili naše mednarodno sodelovanje. Žal pa so bili vsi dogodki odpovedani zaradi razglasitve svetovne pandemije in ukrepov omejitve gibanja.

V letu 2021 se bomo povezovali na daljavo v okviru študijskih srečanj v sodelovanju z Zavodom za šolstvo RS ter se še naprej zavzemali za sistemsko ureditev statusa šolskih knjižnic in zaposlenih v njih na ravni države.

Podpis predsednice Sekcije za šolske knjižnice: Urša Bajda

Sekcija za domoznanstvo in kulturno dediščino

Na sestanku z dne 20. januarja 2021 smo člani IO Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino soglasno sprejeli sledeče poročilo o izvedbi programa dela za leto 2020.

Sekcijo vodi izvršni odbor, ki ga od leta 2018, sestavljajo:

Predsednica: dr. Klaudija Sedar, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota

in člani: Mira Petrovič, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj

Srečko Maček, Osrednja knjižnica Celje

Karmen Kreže, Medobčinska splošna knjižnica Žalec

Tomaž Miško, MKL – enota Slovanska knjižnica

Darja Peperko Golob, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Irena Tul, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica

Delovanje Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino je osredotočeno na obravnavo pobud in problemov, s katerimi se srečujejo domoznanci v posamezni regiji oz. širše v Sloveniji ter iskanje skupnih rešitev in uveljavljanja »dobrih praks«. Pri svojem delu dajejo posebno pozornost manjšim knjižnicam, ki zaradi kadrovskih primanjkljajev domoznansko dejavnost šele uvajajo v svoje delo. V okviru Sekcije se organizirajo tudi strokovni dogodki s področja domoznanstva in kulturne dediščine.

1. REDNO DELO

SESTANKI

Prvi sestanek IO: 31. januar 2020 – Slovanska knjižnica Mestne knjižnice Ljubljana. Med predsednico in člani IO je redno potekala komunikacija po e-pošti in/ali preko telefona.

2. STROKOVNO DELO

Priprava vprašalnika v spletni anketi 1ka: Dostopnost in uporaba antikvarnega knjižnega gradiva v slovenskih splošnih knjižnicah in UKM, ki je bil poslan vsem 58 slovenskim splošnim knjižnicam in UKM. Namen izvedbe in pridobitve podatkov je podrobnejši vpogled v stanje antikvarnih knjig po slovenskih splošnih knjižnicah in v UKM, si prizadevati za priporočilne smernice, ki bi lahko bile vsem v pomoč na področju domoznanske dejavnosti in pisne kulturne dediščine. Podatki so bili zbrani in bodo v letu 2021 predstavljeni.

Priprava pripomb na predlog Pravilnika o izvajanju knjižnične dejavnosti kot javne službe. Odzvali smo se na povabilo ZBDS (med Sekcijami edini poleg Sekcije za Visokošolske knjižnice). Obenem so bile podprte tudi pripombe domoznancev OOK.

Uredniški odbor Domfesta: člani Sekcije IO (Tomaž Miško, Mira Petrovič, dr. Klaudija Sedar) so aktivno sodelovali v uredniškem odboru zbornika Domfest (v ta namen smo se z ostali članicama odbora (Jana Zeni Bešter in Maja Vunšek) sestali 1× v Kranju (9. 1. 2020) in 1× preko spletne platforme Zoom (23. 7. 2020), sicer pa je potekala stalna komunikacija preko e-pošte in telefona (recenzijsko delo in usklajevanje). Na pobudo Sekcije je bila v času festivala na ogled tudi virtualna razstava domoznanskih publikacij, ki so jih knjižnice izdale od leta 2018 naprej. Goropevškove nagrade na Domfestu niso bile podeljene, saj komisija ni prejela nobenih predlogov.

Na spletnem portalu Knjižnice.si predsednica Sekcije kot članica UO portala skrbi za domoznansko dejavnost, pri čemer si prizadeva, da so aktivnosti zbrane na enem mestu – v ta namen so navedeni tudi vsi dosednji Domfesti (čeprav so prešli na OOK) in e-povezave do zbornikov (manjkajoče bo po pridobitvi v kratkem vnesla).

Član IO, Tomaž Miško, je bil (s sklepom dne 17. 9. 2020) imenovan za člana v Nacionalnem odboru za UNESCO program Spomin sveta – Memory of the World, ki deluje kot strokovno in posvetovalno telo Slovenske nacionalne komisije za UNESCO. Temeljna naloga odbora je oblikovanje Slovenske nacionalne liste Spomina sveta in skrb za njeno popularizacijo. Zaradi spremenjenih okoliščin v letu 2020 bodo z delom pričeli v letu 2021.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJIH

Domfest, 6. festival domoznanstva - Posebne domoznanske zbirke – izzivi in priložnosti (Kranj, Mestna knjižnica Kranj, 22. oktober 2020). Štirje člani IO Sekcije so na Domfestu sodelovali tudi z referati, prav tako tudi nekaj ostalih članov Sekcije, večina pa jih je bila preko spleta prisotna na festivalu. Predsednica je v imenu Sekcije ob začetku Domfesta vse prisotne tudi pozdravila in nagovorila ter se še posebej zahvalila Mestni knjižnici Kranj za uspešno organizacijo in izvedbo v spletni obliki zaradi neugodnih epidemioloških razmer koronavirusa SARS-CoV-2.

4. PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Knjižničarske novice:

Knjižničarske novice, letn. 30, št. 1-2, str. 49-51.

V prispevku so predstavljeni vsi trije prejemniki prvih Goropevškovih nagrad, prva prejemnica Goropevškovega priznanja, ga. Nataša Kokošinek, prejemnik Goropevškove listine za velik prispevek k razvoju domoznanstva v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj, mag. Matjaž Neudauer in prejemnik Goropevškove listine za prispevek k razvoju in prepoznavnosti domoznanstva na Goriškem, g. Marjan Breclj.

Domfest: 6. festival domoznanstva:

Petrovič, Mira. Od rokopisa do omare – zbirke kulturne dediščine v slovenskih splošnih knjižnicah. Posebne domoznanske zbirke: izzivi in priložnosti. Domfest: 6. festival domoznanstva. Mestna knjižnica Kranj: Kranj, 2020, str. 11-15.

Sedar, Klaudija. Posebne domoznanske zbirke – »skrita« posebnost knjižničnih zbirk. Posebne domoznanske zbirke: izzivi in priložnosti. Domfest: 6. festival domoznanstva. Mestna knjižnica Kranj: Kranj, 2020, str. 17-24.

Miško, Tomaž; Bezenšek, Tjaša. Zbirka v delu: nastajanje posebne zbirke pravilnikov, statutov in navodil ljubljanskih društev in podjetij ter mestnih ustanov, zavodov in služb v MKL – Slovanski

knjižnici. Posebne domoznanske zbirke: izzivi in priložnosti. Domfest: 6. festival domoznanstva. Mestna knjižnica Kranj: Kranj, 2020, str. 39-47.

Peperko-Golob, Darja. Posebne zbirke Boga Komelja v novomeški knjižnici – izziv za prihodnost. Posebne domoznanske zbirke: izzivi in priložnosti. Domfest: 6. festival domoznanstva. Mestna knjižnica Kranj: Kranj, 2020, str. 97-104.

5. PROMOCIJA SEKCIJE Seznanjanje vseh članov Sekcije z delom Sekcije in z različnimi domoznanskimi obvestili in vabili. Za večjo promocijo Sekcije in seznanitev članov ter ostalih z našim delom in dejavnostjo smo si prizadevali tudi preko družbenega omrežja Facebook.

6. DRUGO DELO Spremljanje stanja članov Sekcije - po seznamu z dne 20. 1. 2021 je bilo vanjo vključenih 77 članov, in sicer 15 iz DB Ljubljana, 14 iz DB Primorske, 13 iz DB Celje, 12 iz DB Gorenjske, 10 iz DB Maribor, 8 iz DB Dolenjske, 3 iz DB Koroške in 2 iz DB Pomurje. Primerjava s poročilom za leto 2019 kaže, da smo uspeli pridobiti 4 člane (2 iz DB Gorenjske in 2 iz DB Maribor).

7. ZAKLJUČEK Povzetek dela in vaše misli. Zaradi epidemije koronavirusa od marca do konca leta nekaterih načrtovanih dejavnosti ni bilo mogoče realizirati in so predstavljena v leto 2021. Tako npr. delavnica v sodelovanju s Knjižnico Ivana Potrča Ptuj in načrtovana izdaja zloženke Domoznanska dejavnost v slovenskih splošnih knjižnicah. Tudi Posvetovanje Sekcij ZBDS »Uporabnik v kontekstu sprememb«, ki je bilo načrtovano v septembru 2020, je predstavljeno na Kongres ZBDS. Kljub temu, da v letu 2020 nekaterih zadanih nalog zaradi navedenih razlogov nismo realizirali, smo bili kljub temu skozi vso leto aktivni na več področjih in v tej smeri si bomo prizadevali delovati tudi v prihodnje.

Podpis predsednika
dr. Kladija Sedar

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo

Predsednica:

Urška Bonin, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

Članice IO:

- Maja Kenda, Mestna knjižnica Kranj;
- Lea Hedl, Mariborska knjižnica;
- Liljana Klemenčič, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj;
- Lavra Tinta, Mestna knjižnica Ljubljana.

1. REDNO DELO

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo se je sestala na štirih sejah – eni redni in treh videokonferenčnih, kjer smo članice:

- Razpravljale o ustrezni strokovni terminologiji.
- Oblikovale vsebino in rubrike novega glasila Sekcije
- Analizirale rezultate anketnega vprašalnika o profilu mladinskega knjižničarja
- Razpravljale o položaju mladinskega knjižničarstva.

Na zadnji seji smo sestavile plan za prihodnje leto. Vse zapisnike hrani predsednica Sekcije za mladinsko knjižničarstvo.

2. STROKOVNO DELO

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo je v letu 2020 oblikovala in izdala svoje **prvo glasilo SeM@FoR**, ki je dostopno na povezavi: <https://online.fliphtml5.com/ycabn/xefg/>. Javnosti smo ga predstavili 20.

novembra - mednarodni dan otrokovih pravic in hkrati dan slovenskih splošnih knjižnic. Glasilo bo imelo več stalnih rubrik in bo izhajalo praviloma enkrat letno. Že 20. decembra pa je izšla prva številka mesečnega novičnika - SeM@FoRček, z namenom sprotnega obveščanja naših članov o delu sekcije in dogodkih povezanih z delom mladinskih knjižničarjev. V glasilu smo objavili tudi delne rezultate obsežne ankete, ki smo jo izvedli maja 2019. Z rezultati smo želeli pridobiti vpogled v trenutno samopodobo mladinskega knjižničarja, kar zajema vpogled v znanja, veščine, sposobnosti in lastnosti, ki naj bi jih mladinski knjižničar imel oz. ki jih delo mladinskega knjižničarja zahteva. Uporabili jih bomo za oblikovanje profila mladinskega knjižničarja za slovenski prostor, kar pa je podlaga za nadaljnje delo oz. urejanje statusa mladinskega knjižničarja v pravnih aktih. Celotno analizo z opisom hipotez, metodologije, strukture vzorca in interpretacijo tako zaprtih kot tudi odprtih vprašanj bomo objavili posebej, v ločenem dokumentu. Prejeli smo 186 v celoti izpolnjenih anket od skupno 311 odgovorov.

Sekcija je na forumu portala Združenja splošnih knjižnic - *knjiznice.si* odprla **razpravo o ustreznih terminologiji** na področju mladinskega knjižničarstva. Razprava *Kdo sem – mladinski knjižničar, knjižničar za otroke ...? Iskanje ustreznih terminologije* je bila javno objavljena že januarja 2020 a žal do danes ni prejela nobenega komentarja, predloga ali pobude. Sekcija je v letu 2020 pripravila kar tri nove prevode IFLINIH smernic, vendar še čakajo na lekturo in zato javnosti še niso bili predstavljeni.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJH

Načrtovana udeležba na mednarodnih seminarjih in ZBDS-jevem posvetovanju, zaradi preventivnih zdravstvenih ukrepov žal ni bila mogoča.

4. ZAKLJUČEK

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo je v letu 2020 oblikovala, izdala in v spletni obliki objavila svoje prvo glasilo, s katerim želimo predstaviti svoje delo, mladinsko knjižničarstvo in predvsem izvrstne dejavnosti ter projekte slovenskih mladinskih knjižničarjev. Z izjemo udeležb na strokovnih srečanjih smo za preteklo leto uresničili vse zastavljene cilje iz programa dela.

Pripravila: Urška Bonin, Predsednica Sekcije za mladinsko knjižničarstvo

Sekcija za potujoče knjižnice

Sekcija je bila ustanovljena leta 1996 pod okriljem ZBDS. Prvo srečanje slovenskih bibliobusnih delavcev in ravnateljev matičnih knjižnic je Narodna in univerzitetna knjižnica sklicala 12. maja leta 1980 v Ljubljani. V Sloveniji smo leta 2020 po 17. letih dobili novo potujočo knjižnico. Tako smo zapolnili še eno sivo liso: Zasavje. Bibliobus so kupile, seveda s pomočjo MIK in občin 3 knjižnice. Veseli smo, da se je naša družina povečala. (več o tem v Potujočih novicah) Družini potujočih knjižnic se je leta 2020 pridružil Posavski bibliobus.

Sekcija za potujoče knjižnice pri ZBDS od leta 2020 združuje 13 Slovenskih potujočih knjižnic (Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Ajdovščina, Ptuj, Murska Sobota, Koper, Novo Mesto, Postojna, Tolmin, Posavje, Tržič in Domžale- Kamnik) in matične knjižnice, ki oskrbujejo uporabnike s premičnimi zbirkami.

Sekcijo za Potujoče knjižnice pri ZBDS smo v mandatu 2017-2021 vodili

Tjaša Mrgole Jukič (predsednica, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj) in člani:

Jana Balažic (Študijska knjižnica Murska sobota)

Nejka Drevenšek (Mesta knjižnica Ljubljana),

Mojca Gomboc (Mariborska knjižnica) in

Rene Mišak (Knjižnica Veljka Velkavrha Koper),

Uroš Mlinar (Knjižnica Bena Zupančiča, Postojna),

Breda Podbrežnik Vukmir (Knjižnica Franceta Balantiča, Kamnik)

CILJI:

- Pospješevanje razvoja potujočega knjižničarstva v RS
- Sodelovanje med potujočimi knjižnicami v Sloveniji
- Mednarodno sodelovanje s potujočimi knjižnicami in krepitev odnosov
- Krepitev ugleda potujočega knjižničarstva v Sloveniji

1. REDNO DELO

Že pred leti smo se dogovorili, da bomo sestanke načrtovali tako, da bodo zmeraj v drugem kraju. Na sestanek povabimo delavce iz potujoče knjižnice, četudi niso člani IO. Tako se spoznamo, spletemo prijateljske vezi, hkrati pa vidimo, kje in kako naši kolegi delajo. Od leta 2011 sledimo tej praksi. Že pred leti smo se dogovorili, da bomo sestanke načrtovali tako, da bodo zmeraj v drugem kraju. Tako se spoznamo, spletemo prijateljske vezi, vidimo kje in kako naši kolegi delajo. Od leta 2011 sledimo tej praksi, ki smo jo leta 2020 zaradi pandemije prekinili. Izvedli smo sledeče sestanke:

- 7. februar, Murska Sobota

Sestanek IO smo posvetili ogledu in dogovoru o srečanju potujočih knjižnic.

- dopisne seje:

Zaradi pandemije smo opravili vse sestanke tako, da smo se dogovorili po telefonu, potem pa na dopisni seji, kjer smo sestanke zapisali tri krat.

V mesecu marcu smo preklicali že dogovorjeno srečanje, oktobra sprejeli, povabilo za sodelovanje na Dan splošnih knjižnic, ki smo ga

potem preklicali. Meseca oktobra smo govorili o problematiki financiranja Potujočih novic, novembra pa sprejeli poročilo o delu in programu za leto 2021.

Tržiški kombi pred odhodom.
Popolna oprema: knjige, razkužila, maske...

Redno delo sekcije je povezovanje potujočih knjižnic, ki se je v času pandemije izkazalo za zelo učinkovito. Čeprav neformalno, smo bili v stalnih stikih, pogovarjali smo se, kako delamo in kakšne ukrepe imamo. Redno smo se obveščali in si med sabo tudi pomagali. Če nas v preteklih letih sekcija ne bi povezovala bi se čutili osamljeni, tako pa smo si nenehno pomagali z informacijami in idejami, kako delati dobro in varno.

Vračanje gradiva (bibliobus Ptuj)

Pripravljeno gradivo – Maček v žaklju MKL

Čeprav v težkih pogojih smo se znašli vsak po svoje in z delom nadaljevali. Bibliobusi niso vozili le na postajališča preko državnih meja.

2. STROKOVNO DELO

21. srečanje in festival potujočih knjižnic Murska Sobota

Na povabilo knjižnice iz Murske sobote, ki je v letu 2020 praznovala okroglo obletnico delovanja PK smo se dogovorili, da bo Festival bibliobusov in strokovno srečanje z naslovom DELO S SKUPINAMI v Murski Soboti, 29. in 30. maja. Tema predavanja je bila delo z ranljivimi skupinami. Referate so prijavile potujoče knjižnice, dogovorili smo se tudi z kolegi iz Hrvaške in Madžarske.

Dopoldanski del, festival, je v sodelovanju z šolami in vrtci pripravila knjižnica Murska sobota. Strokovni del je prevzela sekcija. Zaradi pandemije smo dogodek, ki je bil že popolnoma pripravljen, odpovedali.

Priprava in izvedba strokovne ekskurzije v Romunijo (16. – 20. april 2020)

ogled in organizirano srečanje v Transilvanskih knjižnicah (obrazložitev: v tej točki uresničujemo program iz leta 2019). Strokovna ekskurzija je bila pripravljena, s knjižnicami dogovorjeno, prav tako je bilo dovolj prijavljenih, a je žal zaradi pandemije odpadlo.

Aktivna udeležba na Posvetovanju sekcij ZBDS 2020, od 25. do 27. 9. IZUM, z naslovom: »UPORABNIKI V KONTEKSTU SPREMENJ«, kjer članice Sekcije načrtujemo aktivno sodelovanje. - Odpadlo.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA DRUGIH STROKOVNIH SREČANJIH

14. - 16. oktobra 2020 je bilo virtualno mednarodno srečanje potujočih knjižnic – Drugi festival bibliobusa u Srbiji v Kladovu. Tjaša Mrgole Jukič je sodelovala z referatom: Potujoče knjižnice v Sloveniji, s posebnim poudarkom na nakupu novih bibliobusov.

Prvo virtualno mednarodno srečanje potujočih knjižnic

4. OBJAVE IN PROMOCIJA

Revija »POTUJOČE NOVICE«

Kot vsako leto, smo načrtovali izid Potujočih novic tudi letu 2020. Žal se je zaradi pandemije ustavilo financiranje in na pobudo predsednice Stepišnikovega sklada bi lahko nekaj sredstev dobili iz sklada. Hkrati so vsi člani IO zagovarjali, da Potujoče novice moramo izdati. Dogovorili smo se, da bodo k sodelovanju povabili knjižnice, ki imajo potujoče knjižnice, da bi prispevale nekaj sredstev. Pridobili smo tudi nekaj sponzorskih sredstev in Potujoče novice izdali. Člani uredniškega odbora smo se odločili in spremenili temo prispevkov. Člani IO so novo tematiko potrdili in Potujoče novice 2020 smo

posvetili delu v času pandemije. Povabili smo tudi kolege iz Srbije, Hrvaške, Madžarske in Nizozemske. Vsi so se odzvali. Potujoče novice, ki so v e- obliki na voljo na ZBDS strani, smo iz KIP distribuirali v vse slovenske splošne knjižnice. Ko smo zbirali prispevke smo prosili za fotografije, da bi tudi v slikovnem gradivu ostali spomini. Ob obilici fotografij smo se odločili, da poiščemo najboljšo. Kolegi iz Postojne smo zmagali s tole fotografijo:

Nagrajena fotografija PK Postojna
Masko nosijo vsi, tudi Martin Krpan in konj.

5. DRUGO DELO

- prejetanje prijavnic, članov sekcije, izdelava adreme
- obveščanje članov o aktivnostih
- sodelovanje na sestankih strokovnega odbora ZBDS
- sestanki uredniškega odbora Potujočih novic (Tjaša Mrgole Jukič, Mojca Gomboc)

6. ZAKLJUČEK

Delo sekcije je zelo pomembno, saj je to edini institut, ki povezuje potujoče knjižnice, te pa se po delu zelo razlikujejo od dela v matični knjižnici zato je prav, da se strokovni delavci srečujemo in povezujemo. Le povezani si lahko med sabo pomagamo, in tako izboljšujemo kvaliteto našega dela. Vsi smo se razveselili, ko smo izvedeli, da bomo v Posavju dobili nov bibliobus. Valvazorjeva knjižnica iz Krškega se je skupaj z knjižnicami Brežice, Sevnica in Laško so projekt izpeljale. V Sloveniji imamo 13 bibliobus. Še nikoli doslej pa se potujočniki nismo tako povezovali kot v letu 2020. Zaradi posebnih pogojev dela v času pandemije smo bili v nenehnik stikih, ki so nam omogočali, da smo delili informacije in izkušnje. Če kdo izmed nas, se prav potujočniki znamo prilagajati razmeram in v veliki meri smo to dokazali tudi v letu 2020, ko smo obiskovali naše bralce v odročnih krajih tudi takrat, ko se je življenje v državi ustavilo.

Tjaša Mrgole Jukič, predsednica

Sekcija za promocijo in marketing

Na dopisni seji dne 14. januarja 2021 smo člani IO sekcije za promocijo in marketing soglasno sprejeli poročilo o delu sekcije za leto 2020.

Sekcijo vodi izvršni odbor, ki ga od leta 2019, sestavljajo:

Predsednica: Vidmar Saša

in člani: Leja Borovnjak, Rosvita Kocbek Pavalec, Martina Petan, Tina Podgornik, mag. Špela Zupanc

UVOD

Knjižnica današnjega časa je informacijsko, izobraževalno, družabno in kulturno središče. Knjižničar se pri svojem delu dnevno srečuje z novimi izzivi in vlogami, ki so vedno bolj kompleksne in zahtevajo neprestano izobraževanje. Kljub temu pa se zdi, da so te vloge v javnosti pa tudi znotraj stroke manj poznane in prepoznane. Sekcija za promocijo in marketing bo v okviru svojih dejavnosti skušala vplivati na večjo prepoznavnost bibliotekarske stroke tako med uporabniki knjižnic kakor tudi pri knjižničarjih samih.

Svoje poslanstvo bo uresničevala:

- z organiziranjem izobraževanj in izpostavljanjem dobrih praks doma in v tujini,
- z organiziranjem akcij za promocijo knjižnične dejavnosti med uporabniki in znotraj stroke,
- z utiranjem novih oblik promocije storitev knjižnic,
- z razvojem, pridobivanjem in promocijo uporabnih znanj povezanih s knjižnicami,
- kot aktiven del poslovnega okolja ter zagotavljala konkurenčnost in promocijo slovenskega knjižničarstva.

1. REDNO DELO

SESTANKI

Sestanki izvršnega odbora:

V letu 2020 se izvršni odbor sekcija ni srečala zaradi epidemioloških razmer. Vsa dogovarjanja so potekala dopisno.

2. STROKOVNO DELO

- **delavnica izdelava person za knjižničarje (17. januar 2020, NUK)**

Na delavnici boste po skupinah, ki bodo sestavljene iz predstavnikov določene vrste knjižnice (splošne, šolske ...), pripravili od 2-4 persone (tipičnih predstavnikov ciljnih javnosti). Udeleženci bodo pred delavnico prejeli tudi vprašalnik, ki bo služil kot priprava na delavnico ter se posledično tudi optimiziral aktivnost posameznika na delavnici. Delavnica bo trajala 4 ure. Vodila jo bo Jasna Suhadolc iz podjetja Actuado.

- **Izdelava video vsebin za knjižnice**

Delavnico, ki bi jo morali izpeljati aprila, smo morali zaradi epidemioloških razmer odpovedati. Delavnica bi potekala v dveh delih (1. april 2020 in 22. april 2020) v učilnici NUK na Leskoškovi 12. Zbirali smo že prijave in odziv je bil odličen, zato nameravamo izobraževanje izpeljati v letu 2021.

- **Medijska pismenost (IFLA)**

IFLA se je na ZBDS obrnila s pobudo za sodelovanje pri projektu Medijska pismenost. Predsednica sekcije za promocijo in marketing je prevezala vlogo povezovalca med slovenskimi knjižnicami in snovalci projekta. Odzvali sta se dve knjižnici (Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Knjižnica Ivančna Gorica). Koprška knjižnica razstavo zelo uspešno že gostila v novembru in decembru 2020.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJIH

Zaradi epidemioloških razmer so bile vse udeležbe na strokovnih srečanjih odpovedane.

4. ZAKLJUČEK

V letu 2020 Sekcija za Promocijo in marketing ni bila dovolj aktivna. Zastavili smo si večje cilj, ki pa jih nismo uresničili. Delno zaradi razglašene epidemije v državi ter tudi zaradi novih neugodnih okoliščin, ki so vplivala na delo ZBDS-ja. Delno pa tudi zaradi ideje, da bi se delo sekcije na novo zastavilo, kar pa je že predmet programa za leto 2021.

Podpis predsednika

Saša Vidmar

Sekcija za visokošolske knjižnice

Člani Izvršnega odbora Sekcije za visokošolske knjižnice pri ZBDS smo na 4. redni seji dne 20. 1. 2021 sprejeli poročilo o izvedbi programa za leto 2020.

Sekcijo vodijo predsednica **Nataša Knap** (Narodna in univerzitetna knjižnica) in člani Izvršnega odbora SVK:

- **Leja Borovnjak**, Teološka fakulteta, UL,
- **mag. Branka Kerec Prekoršek**, Univerzitetna knjižnica Maribor,
- **Martina Kerec**, Fakulteta za upravo, UL,
- **Darko Majcenovič**, Centralna medicinska knjižnica, MF UL,
- **Kristina Pritekelj**, Osrednja humanistična knjižnica, FF UL.

Sekcija za visokošolske knjižnice skrbi za proučevanje in razreševanje strokovnih vprašanj skupnega pomena in podpira sodoben razvoj visokošolskega knjižničarstva. Zastopa strokovne interese zaposlenih v knjižnicah slovenskih univerz in samostojnih visokošolskih zavodov. Sekcija za visokošolske knjižnice si prizadeva za uresničenje naslednjih ciljev:

- pospeševanje sodobnega razvoja visokošolskega knjižničarstva,
- spodbujanje sodelovanja med visokošolskimi knjižnicami,
- uresničevanje profesionalnih interesov zaposlenih v visokošolskih knjižnicah,
- vzpostavljanje sodelovanja med visokošolskimi knjižnicami in nosilci pedagoškega procesa na univerzah,
- krepitev ugleda visokošolskih knjižnic na univerzah in v širši javnosti.

1. REDNO DELO

Delo Sekcije za visokošolske knjižnice pri ZBDS v letu 2020 so v precejšnji meri zaznamovali ukrepi povezani s preprečevanjem širjenja bolezni covid-19, zato večine zadanih nalog nismo uspeli realizirati. Člani IO SVK smo dopisno urejali posamezne tekoče zadeve o delu sekcije.

2. STROKOVNO DELO

Posvetovanje strokovnih sekcij ZBDS »Uporabniki v kontekstu sprememb« (predvideno v septembru 2020, Maribor) – posvetovanje sekcij je bilo odpovedano, v začetni fazi priprave programa posvetovanja je predsednica SVK N. Knap sodelovala pri pregledu in sprejemu prijavljenih prispevkov v program posvetovanja.

3. SODELOVANJE IN UDELEŽBA NA STROKOVNIH SREČANJIH

V letu 2020 je bilo število izobraževalnih dogodkov okrnjeno, nekateri so bili izvedeni na daljavo. Posamezni člani IO SVK smo se v letu 2020 udeležili nekaterih izvedenih dogodkov in na njih tudi sodelovali kot aktivni udeleženci in/ali člani programskega oziroma organizacijskega odbora.

4. PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Zadane naloge objave zbornikov preteklih posvetovanj sekcije v elektronski obliki v »dLib: Digitalno knjižnico Slovenije« nismo uspeli realizirati, vendar jo bomo skušali realizirati v letu 2021.

5. DRUGO DELO

Pripravili smo mnenje o predlogu Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe, ki je bil v javni obravnavi. Svoje mnenje smo zapisali predvsem z vidika visokošolskih knjižnic in ga preko ZBDS posredovali na Ministrstvo za kulturo.

6. ZAKLJUČEK

V nenavadnem letu 2020 je naše delo precej zastalo, vendar se veselimo novih dogodkov in sodelovanj v prihodnje.

Nataša Knap
Predsednica SVK pri ZBDS

Sekcija študentov bibliotekarstva

Na 1. dopisni seji z dne 11. 1. 2021 smo člani IO Sekcije študentov bibliotekarstva soglasno sprejeli sledeče

Poročilo o izvedbi programa dela za študijsko leto 2019/2020

Sekcijo vodi izvršni odbor, ki ga od leta 2018, sestavljajo: Lucija Capuder, Naja Kebe in Barbara Šipoš
Predsednica: Neža Podjavoršek
in člani: 32

1. REDNO DELO

Sestanki so tekom leta potekali dopisno, glede na potrebe.

2. STROKOVNO DELO

- **Predstavitev Sekcije študentov bibliotekarstva študentom 1. letnika na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (15.10.2019)**

V sodelovanju s prof. dr. Marijo Petek je predsednica Sekcije študentov bibliotekarstva pri predmetu OBOK predstavila delovanje sekcije. Sodelovanju se je odzvala tudi predsednica Društva bibliotekarjev Ljubljana, mag. Ana Zdravje, ki je predstavila delovanje društva. Tovrstno predavanje predstavlja pomemben deležnik pri promociji ZBDS-ja in sekcije, saj imamo priložnost osebno nagovoriti študente in jim preko izkušenj predstaviti, zakaj se je dobro že v začetku vključevati v stroko.

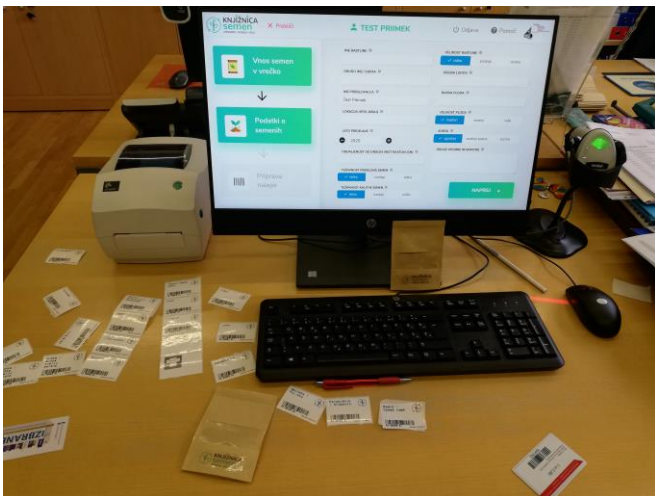
Slika 1 Mag. Ana Zdravje predstavlja DBL, foto: osebni arhiv

- **Predstavitev delovanja Sekcije študentov bibliotekarstva članom Društva bibliotekarjev Maribor (21.11.2019)**

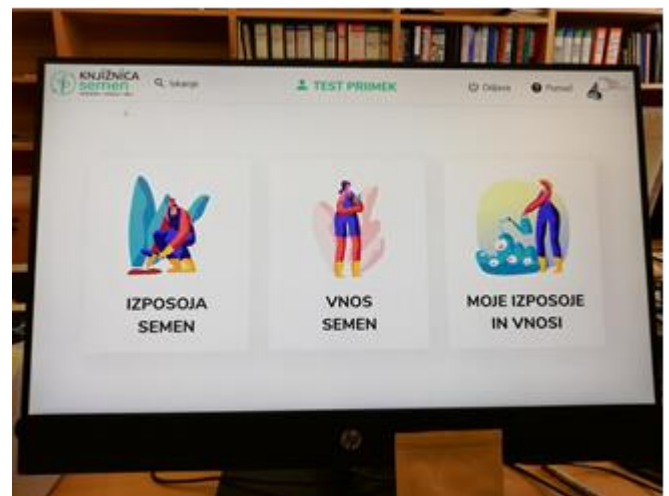
Na povabilo predsednice Društva bibliotekarjev Marbor (DBM) je predsednica predsednice Sekcije študentov bibliotekarstva članom DBM predstavila delovanje sekcije in kakšne načrte si študenti zastavljajo za prihodnost. Mnogi izmed zaposlenih kolegov se namreč sprašujejo kaj zanima študente bibliotekarstva, kako se aktivno vključujejo v stroko in kakšne plane imajo za prihodnost.

- **Strokovna ekskurzija v Novo Gorico (18.2.2020)**

Z željo spoznati delovanje različnih splošnih knjižnic, smo se odločili obiskati Goriško knjižnico Franceta Bevka, kjer med drugim znotraj knjižnice deluje Mojstrovalnica. Dogodka so se udeležile 4 študentke, ki so jih zelo toplo sprejeli in pozdravili tako direktorica knjižnice, kot vsi preostali zaposleni. Po vseh kottičkih knjižnice jih je vodila Saša Vidmar in jim predstavila projekte in oddelke, v katere je vključena knjižnica. Študentke so bile najbolj navdušene nad novim projektom knjižnice – Knjižnica semen. Vrhunec dneva pa je bil obisk Mojstrovalnice, kjer so se seznanila s 3D tiskalnikom, 3D modeliranjem objektov, tihim glasbenim studiem, na koncu pa so se lahko preizkusile v ustvarjanju s 3D peresom. Študentke so knjižnico zagotovi zapustile zadovoljne in z nasmehom (kot piše na vratih Mojstrovalnice) ter polne novih idej in znanja. Na temo mojstrovalnic oz. ustvarjalnic je nastala tudi magistrska naloga naše članice Špele Švab *Ustvarjalnice v splošnih knjižnicah: načrtovanje Ustvarjalnega podstrešja v Valvasorjevi knjižnici Krško*.

Slika 2 Knjižnica semen - sistem izposoje

Slika 3 Knjižnica semen - platforma

Slika

4 Knjižnica semen - vrečke s semeni

Slika 5 Prostor za pravljичne urice

Slika 6 Napis na vratih Mojstrovalnice

Slika 7 Izdelki narejeni s 3D pripomočki

Slika 8 skrbnik Mojstrovalnice pri demonstraciji

Slika 9 Tihi glasbeni prostor

Slika 10 Študentke med ustvarjanjem s 3D peresom

3. PROMOCIJA SEKCIJE

- Promocijski material

V mesecu decembru 2020 smo izdelali promocijske termo lončke, ki jih bomo podelili ob vpisu študentov v sekcijo, ob nagradnih igrah na socialnih omrežjih ali kot darilo

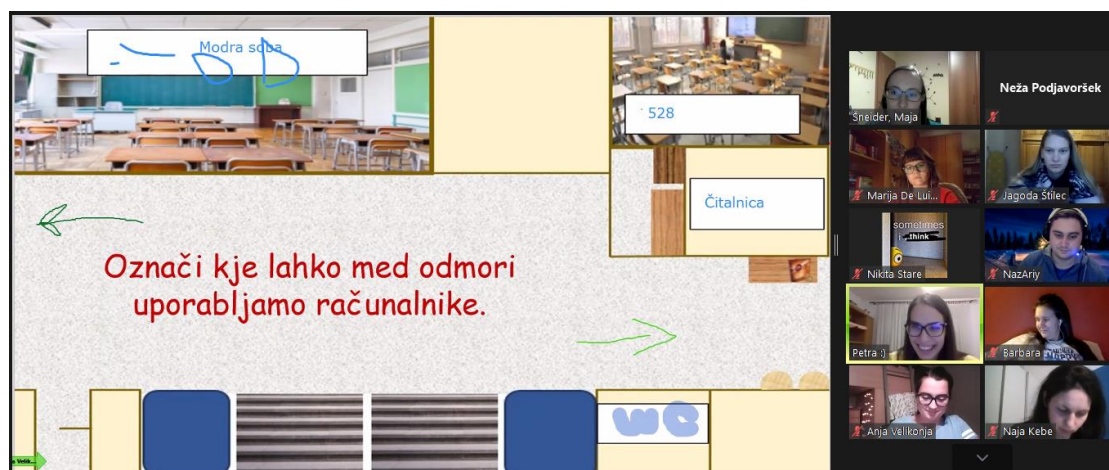

Slika 11 Promocijski lonček

4. DRUGO DELO

- Brucovanje (4.12.2020)

Člani Sekcije študentov bibliotekarstva so sodelovali na Zoom Brucovanju, kjer so bili študentom na voljo za pomoč pri različnih nalogah, prav tako pa so predstavili delovanje Sekcije.

Slika 12 Naloga na brucovanju

- **Študentske organizacije v okviru Filozofske fakultet UL**

Sekcija vsako leto sodeluje s Študentsko organizacijo Filozofske fakultete (ŠOFF) in Študentskim svetom Filozofske fakultete (ŠSFF), ki sta tudi glavna financerja študentskih dogodkov in promocijskega materiala.

5. ZAKLJUČEK

Sekcija študentov bibliotekarstva se je v letu, ko je bilo druženje in možnost udeležbe ali organizacije oteženo oz. preneseno v drugačno okolje, trudila se kar najbolj približati študentom, jim predvsem predstaviti svoje delovanje. Cilj sekcije je že nekaj časa okrepiti članstvo, v duhu prihajajočega leta volitev pa tudi poskrbeti za naslednike. Veseli smo, da vsako leto uspešno sodelujemo z Oddelkom za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, aktivneje pa smo začeli sodelovati in se povezovati tudi znotraj ZBDS – s predsednicami področnih društev in drugih sekcij. Pomembno se nam zdi, da študenti prepoznajo pomembnost in priložnosti v aktivnem sodelovanju ter povezovanju na strokovnem področju že v študentskih letih.

Neža Podjavoršek

Program za leto 2021

Smernice za delo ZBDS v letu 2021

V letu 2021 bo Zveza pred vsebinskim preoblikovanjem, hkrati pa to leto sovпада z volilnim letom. Aktivnosti za pripravo novega strateškega načrta smo dali v letu 2020 v drugi plan, ker smo se znašli v situaciji, ko je potrebno dobro premisliti, v katero smer bo plula ta barka. Usmeritve ministrstva za kulturo za delovanje nevladnih organizacij so popolnoma drugačne od dosedanjih: skrbniki strokovnega in znanstvenega razvoja naj bodo javni zavodi s programskim financiranjem. V to sodi tako izdajanje strokovnih in znanstvenih publikaciji kot skrb za strokovno permanentno izobraževanje, usposabljanje ali izpopolnjevanje.

Tako v letu 2021 prehaja revija Knjižnica pod okrilje NUK-a, prav tako pa ne bomo imeli več podpore pri organizaciji osrednjih izobraževalnih dogodkov oziroma jih bomo morali na novo osmisliti.

Ker sedanja vodstvena ekipa zaključuje svoj mandat, se v teh okoliščinah nismo odločiti za stop v pričetek novega načrta, kljub temu da smo v letu 2019 pripravili vsebinska izhodišča in tudi načrt za uresničitev naloge.

Trenutna situacija in nove vsebinske usmeritve na področju delovanja nevladnih organizacij zahteva od vodstva Zveze temeljit premislek o vlogi, poslanstvu ter predvsem o smeri, v katero bo zveza usmerila svoje aktivnosti. Zato je tudi na tem občnem zboru že podan predlog sklepa, da ta sklic občnega zbora potrdi časovnico za nove volitve. Želimo, da nova ekipa, ki bo vodenje Zveze prevzela z letom 2021 prične že pred uradnim nastopom mandata (to je 21.12.2021) sodelovati pri preoblikovanju Zveze, saj jo bo potem peljala po tej poti naslednji mandat ali dva. Zgodnji rok volitev bi omogočil sedanji in novi ekipi vsaj pol letno vzporedno delo.

Odsotnost osrednjega izobraževalnega dogodka pomeni tudi odsotnost možnosti za pridobivanje lastnih sredstev (kotizacije in sponzorji, v letošnjem letu smo vrnilo sredstva, pridobljena od sponzorjev v dvoletnih pogodbah), s katerimi je Zveza pokrivala preostale dejavnosti, ki niso bile financiranje neposredno iz sredstev ministrstva. V letu 2021 gre del članarine članov Narodni in univerzitetni knjižnici za izdajanje revije Knjižnica (člani bodo revijo še naprej prejeli v tiskani verziji), del sredstev bomo namenili podelitvi Čopovih nagrad in članarini za članstvo v EBLIDI. Kakšna bo vsebina poziva, če takšen poziv za nevladne organizacije v letu 2021 na strani ministrstva za kulturo sploh še bo, še ne vemo. V kolikor bo možno, bomo prijavi mednarodno sodelovanje (članarine), koordinacijo knjižnične dejavnosti in promocijo. Dogodke z naslova strokovnega izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja bodo sekcije pripravljale v partnerstvu z javnimi zavodi na področju kulture. V vodstveni ekipi ZBDS smo prepričani, da imajo sekcije v svojih članih izjemen potencial in strokovno bogastvo, ki je vezano na znanje in vedenje ter so lahko res dragocen partner pri pripravi dogodkov.

V mesecu februarju načrtujemo sejo UO in začetek kandidacijskega postopka, v mesecu maju predvidevamo volilni občni zbor in tako izbor ekipe ZBDS za obdobje 2021 – 2026. S tem bo nova ekipa lahko tvorno sodelovala pri prevzemu funkcije. Stalnica ostaja razpis za Čopove nagrade, nagrado Kalanovega sklada ter Goropevškovo nagrado. In 21.12. kot dan podelitve Čopovih nagrad.

Usmeritve za izvajanje programa v petih vsebinskih sklopih

Koordinacija knjižnične dejavnosti

-
- Nakup licence za uporabo zoom aplikacije (Zoom Meetings Business Plan) + webinarja. ZOOM je platforma za avdio in video komunikacijo. S pomočjo te aplikacije bomo na v ZBDS (sekcije, društva, skladi) izvajali sestanke, občne zборе, izobraževanja, strokovna srečanja, delavnice in usposabljanja na spletu, sekcije in

društva pa jo bodo lahko uporabile tudi za skupinske sestanke ali tedenska srečanja članov. Zoom Meetings Business Plan združuje video in avdio konference, enostavna online srečanja in skupinsko sporočanje združeno na eni platformi. Zoom Meetings se izvaja na mobilnih in namiznih napravah in v ustrezno opremljenih konferenčnih prostorih. Sestanek ima enega gostitelja in do 300 udeležencev. Vsi udeleženci so lahko srečujejo preko videa. Opcija preko dodatkov omogoča večje sestanke, programsko opremo za prostorske priključke in orodja za webinarje.

- Izvedba kandidacijskega postopka in izvedba volitev na občnem zboru, ki bo 21. maja 2021. Občni zbor bo potekal online.
- Spodbujanje članov, da prijavijo svoje člane na razpise za stanovske nagrade.
- Za člane članov ZBDS poravna članarino za revijo Knjižnica.
- Priprava primopredaje in načrta za uvajalno obdobje med 21. 5 in 16.12.2021.
- Strokovno usposabljanje za opravljanje funkcij v ZBDS.
- Sodelovanje z ministrstvom za zagotavljanje finančnih sredstev, odzivanje na pobude iz okolja, sodelovanje pri predlogih in obravnavi besedil ter sodelovanje v NSKD.
- Usklajevanje programa in uporabe zoom licence.

Izobraževanje

- Izvajanje on line vsebin brezplačno. Prednost imajo vsebine, ki jih lahko v knjižnični prostor ponudimo brez dodatnih stroškov za društvo in so avtorski honorarji pokriti v partnerstvu z drugimi (npr. predstavitev vsebin, ki so vezane na redno delo predavatelja, predstavitev projektov in so te predstavitve del obveze projekta, predstavitev avtopoetik Čopovih nagrajencev, pogovor z nagrajenci v zadnjem desetletju).
- Vsebinski okvir posvetovanja sekcij »Uporabnik v kontekstu sprememb« prenesti v online okolje. Dogodek ohrani termin v mesecu septembru.
- Strokovni dogodki sekcij ostanejo v online obliki.
- Plačljive izobraževalne vsebine v fizičnem ali digitalnem okolju imajo oblikovan različen prispevek za člane in nečlane društev. Kotizacija je za člane članov ZBDS nižja kot za nečlane. Kotizacija je praviloma namenjena le povračilo stroškov avtorskega honorarja.
- Tudi pri izvedbi online izobraževanj skrbimo za kvaliteto izobraževanja (zanimiva in aktualna vsebina, dobri predavatelji, dovolj časa za izvedbo predavanja, vključenost dveh moderatorjev za upravljanje z vsebino in tehnično podporo, upoštevanje sposobnosti koncentracije udeležencev pri sodelovanju na zoom predavanjih)
- Pri udeležbi na online izobraževanjih izdajamo potrdila o udeležbi za izobraževalni dogodek, ki je trajal vsaj 60 minut ter se je udeleženec nanj prijavil z imenom in priimkom.
- Oblikovanje dogovorov za izvajanje online izobraževanj (navodila za predavatelja, snemanje v naprej ali živo predvajanje, potrdila za udeležence, vloga dveh moderatorjev, opcije pretočnega predvajanja, registracija udeležencev, izdajanje potrdil).
- Po dogovoru med organizatorjem in IO ZBDS so online brezplačni dogodki omogočeni do 300 ljudem brez predhodne prijave posameznega udeleženca in so pretočno predvajani tudi na fb stran društva. V tem primeru udeleženci za ogled izobraževanja na FB ne dobijo potrdila o udeležbi. Le v primeru, da nam bo uspelo vzpostaviti sitem avtomatskega izdajanja potrdil, ki bo vezan na registracijo posameznika za izdajo

potrdila. To registracijo bo lahko opravil v času trajanja predavanja in še tri ure po poteku predavanja.

Promocija

- Oblikovanje, tisk in e-objava zloženke ***Domoznanska dejavnost v slovenskih splošnih knjižnicah (v sklopu koordinacije)***
- Izvajanje akcije ***Knjigoljub.***
- Oblikovanje, tisk in e-objava ***Potujočih novic (v sklopu Stepišnikovega sklada)***
- Oblikovanje, urejanje, zasnova in tisk ter e-objava publikacije ***Čopovi nagrajenci 2021.***
- Oblikovanje in urejanje spletnega časopisa ***SeM@FoR.***
- Podelitev stanovskih nagrad, s poudarkom na ***Čopovih nagradah.***
- Sodelovanje pri nagradah Hartamovega in Klanovega sklada ter pri Goropevškovi nagradi.
- Sodelovanje pri izdaji revije ***Štubidu.***

Mednarodna dejavnost

- Plačilo mednarodnih članarin.
- Aktivno sodelovanje z Eblido.
- Sodelovanje na brezplačnih online delavnicah in dogodkih.

Publicistična dejavnost

- Preoblikovanje pogodbe in dokumentov o izdajanju revije Knjižnica.
- V primeru dodatnih sredstev s strani pristojnega ministrstva izdaja IFLA strokovnih smernic s področja mladinskega knjižničarstva.
- Oblikovanje in objava povzetkov »Uporabniki v kontekstu sprememb«
- Prevod IFLA smernic za mladinsko knjižničarstvo.

Finančni načrt 2021 (pred prijavo na poziv MzK)

I.Programski sklop	Št. enot	Celotna vrednost	Zaprošena sredstva MK
1. izvedba izobraževanih vsebin	1	3.000,00	0,00
2. mednarodna dejavnost	1	3.000,00	0,00
3. promocijska dejavnost	4	3.000,00	0,00
4. izdajanje strokovnih publikacij	0	0,00	0,00
5. koordinacija knjižnične dejavnosti za celotno območje Slovenije ⁵	1	3.000,00	0,00
Skupaj	10	12.000,00	0,00

II. Posredni stroški

Skupaj	8.500,00	0,00
Skupaj I. in II.	20.500,00	0,00

1. 1. Zbirni obrazec za programski sklop - Izvedba izobraževalnih vsebin

Zbirni obrazec za leto 2020	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
Enota št.⁶			
1. Strokovno posvetovanje sekcij ZBDS	1.3.-1.12.	3.000,00	0,00
Skupaj		3.000,00	10.000,00

Odhodki za vse programske enote skupaj 2020

	Višina	
		EUR
Stroški dela organizatorja (plačila po pogodbah)		EUR
Stroški dela zunanjih izvajalcev (plačila po pogodbah)		EUR
Avtorski honorarji	3.000,00	EUR
Potni stroški		EUR
Stroški uporabe/najema prostora		EUR
Skupaj:	3.000,00	EUR

Prihodki za vse programske enote skupaj 2020

	Višina	
Zaprošena sredstva MK	0,00	EUR
Sredstva drugih ministrstev		EUR
Sredstva lokalnih skupnosti		EUR
Sredstva EU		EUR
Lastna sredstva	3.000,00	EUR
Skupaj	3.000,00	EUR

1.2. Zbirni obrazec za programski sklop - Mednarodna dejavnost

⁵ Možnost prijave sklopa samo na področju knjižnične dejavnosti.

⁶ Sklop 1 ne sme presegati štirih enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

Zbirni obrazec za leto 2020	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
-----------------------------	---------------	------------------------	-----------------------

Enota št.⁷

1. mednarodne članarine (IBBY; EBLIDA;)	2021	3.000,00	0,00
---	------	----------	------

Skupaj		3.000,00	0,00
---------------	--	----------	------

Odhodki za vse programske enote skupaj 2020 Višina

Stroški dela organizatorja (plačila po pogodbah)		EUR	
Stroški dela zunanjih izvajalcev (plačila po pogodbah)			EUR
Potni stroški (stroški prevoza, dnevnice, nočitve)			0,00 EUR
Kotizacija			0,00 EUR
Plačilo članarin		3.000,00	EUR
Skupaj:		3.000,00	EUR

Prihodki za vse programske enote skupaj 2020 Višina

Zaprošena sredstva MK			0,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev			EUR
Sredstva lokalnih skupnosti			EUR
Sredstva EU			EUR
Lastna sredstva		3.000,00	EUR
Skupaj		3.000,00	EUR

1.3 Zbirni obrazec za programski sklop - Promocijska dejavnost

Zbirni obrazec za leto 2020	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
-----------------------------	---------------	------------------------	-----------------------

Enota št.⁸

1. stanovske nagrade (Čop)	21.12.	2.000,00	0,00
2. stanovske nagrade (Hartman)	22.9.		
3. stanovske nagrade (Goropevšek)	17.10		
4.promocijske publikacije		1.000,00	0,00
Skupaj		3.000,00	0,00

Odhodki za vse programske enote skupaj 2020 Višina

Stroški materiala		700,00	EUR
Avtorski honorarji		1.000,00	EUR
Stroški izdelave/urejanja spletne strani		600,00	EUR
Stroški/izplačilo stanovske nagrade/priznanja			EUR
Stroški tiska		700,00	EUR
Skupaj:		3.000,00	EUR

⁷ Sklop 2 ne sme presegati štirih enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

⁸ Sklop 3 ne sme presegati treh enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

Prihodki za vse programske enote skupaj 2020	Višina
Zaprošena sredstva MK	0,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR
Sredstva EU	EUR
Lastna sredstva	3.000,00 EUR
Skupaj	3.000,00 EUR

Posredni stroški

Kratka utemeljitev tudi v primeru povečanja ali zmanjšanja stroškov za leto 2021 (do 1.000 znakov)

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije bo v letu 2021 ohranila sodelovanje z izbranim računovodskim servisom, saj lahko le tako izvaja dejavnost, ki jo zahtevajo zakonski predpisi. To pomeni, da bo večina posrednih stroškov tudi v letu 2021 ostala na postavni računovodske storitve, ki bo v letu 2021 nekoliko nižja kot v letu 2020, saj organiziramo več brezplačnih (online) dogodkov in bo tako promet manjši (ne bo izdanih računov za kotizacije). Prav tako več ne po postavke za revijo Knjižnica in računov za naročnino na revijo. Ohranili bomo tudi poslovanje z izbrano banko, torej so tudi bančne provizije v predvideni višini, čeprav pregled teh posrednih stroškov skozi petletno obdobje kaže porast teh stroškov. V letu 2021 ostajajo tudi posredni stroški poštne.

Odhodki skupaj 2020	Višina
Stroški pisarniškega materiala	250,00 EUR
Stroški računovodskih storitev	8.000,00 EUR
Študentski servis	0,00 EUR
Stroški uporabe/najema prostora	EUR
Stroški promocije	0,00 EUR
Poštnine	250,00 EUR
Skupaj:	15.000,00 EUR

Prihodki skupaj 2020	Višina
Zaprošena sredstva MK	0,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR
Sredstva EU	EUR
Lastna sredstva	8.500,00 EUR
Skupaj	15.000,00 EUR

Koordinacija knjižnične dejavnosti

Vrsta dela	Strokovno in organizacijsko delo organov in delovnih teles ZBDS (delo upravnega in strokovnega odbora, delo izvršnega odbora, koordinacija strokovnih sekcij - Vodenje, koordinacija, zasnova, idejni načrti, izdelava mnenj, predlogov, organizacija izobraževalnih dogodkov, organizacija strokovnih srečanj, koordiniranje delovanja sekcij, skladov, komisij, sodelovanje z regionalnimi društvi, predstavljanje slovenskega knjižničnega prostora v tujini, izdajanje publikacij, posredovanje informacij, finančno in administrativno vodenje, vodenje arhiva, koordinacija izobraževalnih vsebin. Koordiniranje, strokovno argumentiranje,
------------	---

študij primerov, ustvarjalnost, avtorski pristop pri izvajanju določenih nalog

Obseg dela	V ZBDS načrtujemo in izvedemo vrsto aktivnosti, ki so vezane na uresničevanje letnega programa ZBDS. V ZBDS je včlanjenih 8 regionalnih društev, ki povezujejo 1300 članov. Program, ki ga pripravljamo, obogati celotno knjižnično sfero. Delo v ZBDS zahteva polnega človeka in uigrano ekipo. ZBDS si more privoščiti profesionalizacije, saj bi na ta račun izgubili sredstva za programske vsebine.
Trajanje (datumi, časovna obdobja)	1.1. – 31.12. 2021
Kraj	Slovenija in mednarodni prostor.
Pomen za izvajanje koordinacije knjižnične dejavnosti za celotno območje Slovenije in razvoj stroke (10 vrstic)	<p>V Zvezo se društva in druge osebe združujejo z namenom, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pospešujejo razvoj knjižničarske stroke in dejavnosti ter • utrjujejo njen položaj v družbi, • medsebojno sodelujejo in koordinirajo dejavnosti, • obravnavajo ter razrešujejo strokovna vprašanja, ki so skupnega pomena, • sodelujejo pri razvoju knjižničarske dejavnosti, knjižnic in knjižničnega sistema Slovenije ter • zagotavljajo profesionalno integriteto knjižničnih delavcev v Sloveniji (5. člen Statuta). <p>Statut v 11. členu opredeljuje tudi cilje, zaradi katerih se posamezniki, društva ali druge pravne osebe povezujejo v Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. V društvo se združujejo zaradi uresničevanja naslednjih ciljev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krepiti ugled knjižničarjev, knjižnic in knjižničarske stroke v javnosti, • zastopati družbene in profesionalne interese zaposlenih v knjižničarstvu ter se zavzemati za njihovo profesionalno integriteto, • zagotavljati najvišjo možno raven profesionalizma v stroki, • vzpodbujati in podpirati izobraževanje in stalno strokovno izpopolnjevanje knjižničarjev, • krepiti položaj in vzpodbujati razvoj vseh vrst knjižnic, • podpirati svoboden pretok informacij in vzpodbujati ustvarjanje pogojev za prost in enakopraven dostop do informacijskih virov in informacij vsem državljanom, • pospeševati razvoj informacijske pismenosti prebivalstva, • širiti zavest o nujnosti trajnega ohranjanja pisne kulturne dediščine slovenskega naroda. <p>Zveza uresničuje namen in cilje z izvajanjem (11. člen Statuta) naslednje dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrbi za informiranje članov o zadevah skupnega interesa, • koordinira delo med člani, krepi njihovo sodelovanje in skupno nastopanje v javnosti, • skrbi za uveljavljanje strokovnih priporočil, standardov in

normativov, Etičnega kodeksa slovenskih knjižničarjev ter Manifesta o razvoju slovenskih knjižnic in knjižničarstva,

- izdaja strokovne publikacije,
- organizira strokovna srečanja in druge oblike neformalnega izobraževanja knjižničarjev,
- sodeluje z državnimi oziroma upravnimi organi, ko gre za urejanje zadev s področja knjižničarstva,
- sodeluje pri oblikovanju in sprejemanju zakonskih in drugih predpisov s področja knjižničarstva,
- sodeluje z mednarodnim knjižničarskim združenjem IFLA in drugimi sorodnimi organizacijami in društvi doma in v tujini,
- izvaja dogovorjene skupne akcije na področju delovanja Zveze.

Na tej osnovi vodstvo Zveze bibliotekarskih društev pripravlja vsakoletni letni program delovanja. Ob tem pa skrbno vključuje tudi zavezo iz Statuta, ki določa, da se Zveza bibliotekarskih društev Slovenije pri svojem delu zavzema za najvišjo možno raven profesionalnega delovanja ter za razvoj in varovanje demokratičnih načel širše družbene skupnosti (2. odstavek 5. člena Statuta).

ZBDS sodeluje z zamejskimi knjižnicami in bibliotekarskimi združenji iz Avstrije, Nemčije, Madžarske, Estonije, Litve, Slovaške, Češke, Italije, Hrvaške, Srbije in Črne Gore, Bosne in Hercegovine ter Makedonije. Je član mednarodnega združenja bibliotekarskih društev in drugih organizacij s področja bibliotekarstva – IFLA. ZBDS deluje tudi v okviru evropskega odbora bibliotekarskih združenj (EBLIDA), katerega članica je od leta 2009.

Umeščenost ZBDS v mednarodni prostor nas vabi k temu, da v letu 2020 pripravimo nov strateški načrt delovanja ZBDS in ga povežemo s strateškimi načrti mednarodnih organizacijami, ki so pomemben partner in sooblikovalec knjižnične pokrajine. Strateški načrt ZBDS 2020-2030 želimo graditi na strateškem načrtu EBLIDA (<http://www.eblida.org/Documents/EBLIDA-Strategic-Plan-2019-2022.pdf>) in strateškem načrtu IFLA (<https://www.ifla.org/strategy>) ter vkomponirati vanj uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, ki so postali nov univerzalni standarda za razvoj (<http://www.zbds-zveza.si/?q=node5/CTR>)

Izhodišče: tako EBLIDA kot IFLA izpostavita 4 strateška področja, ki jih različno poimenujeta. Želimo si, da tudi v ZBDS izoblikujemo največ 4 strateška področja (EBLIDA govori o 4 pramenih; IFLA pa o smernicah), znotraj katere bomo umestili cilje in na cilje vezani programske vsebine. V letu 2020 aktivnosti nismo nadaljevali, v letu 2021 bomo aktivnosti zastavili po izvolitvi nove vodstvene strukture. Volilni občni zbor bo 21.5.2021 na aplikaciji zoom.

Tri strateška področja:

- **Veza:** povezovanje in sodelovanje (v mednarodnem in nacionalnem okolju)
- **Zaveza:** profesionalna strokovna predanost
- **Zveza:** organiziranost stanovskega društva

Predvideni udeleženci pri delu	http://www.zbds-zveza.si/?q=node1/30 http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/domoznanstvo http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/mladinsko http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/potujoce http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/promocija http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/specialne http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/splosne http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/solske http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/visokosolske http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/studenti http://www.zbds-zveza.si/?q=node2/20
--------------------------------	---

Število udeležencev pri delu	Od 4 do 231
------------------------------	-------------

Vsebinska utemeljitev (10 vrstic)

V središče strokovnih razprav je ob ustaljenih temah, ki so vezane na zagotavljanje in spodbujanje kakovostnega in profesionalnega delovanja ter spodbujanje iskanja razvojnih usmeritev, namenila več pozornosti opolnomočenju knjižničarjev in zagovorništva knjižničarstva kot ene od najpomembnejših javnih služb, ki se po zakonodaji izvaja v enem sklopu, v realnosti pa sega v vse pore družbenega in posameznikovega življenja in ponuja tisto, kar posamezniku še omogoča kulturni, izobraževalni, demokratični in osebnostni preboj. To pa lahko doseže le s povezovanjem in spodbujanjem medsebojnega sodelovanja predstavnikov iz različnih tipov knjižnic. V letu 2020 se je knjižnična dejavnost pokazala kot izredno pomembna tudi pri zagotavljanju duševnega zdravja prebivalcev države. Del koordinacije ostaja tudi sodelovanje z kolegi iz Hrvaške, Srbije, Madžarske, Avstrije in Ukrajine. Že navezane stike si želimo ohraniti in tako podpirati kolege, člane, ki sodelujejo v programskih odborih tudi v tujini (npr. Hrvaška). Prav tako želimo ohraniti sodelovanje in srečevanje članov posameznih sekcij na t.i. dnevih dobrih praks ali enodnevnih izobraževalnih dogodkih, ki so namenjeni tako navezovanju stikov kot tudi prenosu informacij ter novih znanj ali iskanju boljših rešitev za posamezne delovne procese. Z nakupom licence za aplikacijo zoom (poslovno verzijo, ki dopušča srečevanje do 300 udeležencev) želimo društvom in sekcijam omogočiti, da bodo lahko nemoteno organizirala srečanja članov v virtualnem okolju. Pri tem bomo vzpostavili tudi ustrezen sistem rezervacij terminov, uporabe in sodelovanja. Žal se v tem letu ne bomo mogli veseliti klasičnih prenosov znanja in izkušenj iz mednarodnih konferenc. Ob tem pa vemo, da je virtualni svet v zadnjem letu preplavila množica različnih, predvsem brezplačnih vsebin. Tudi tukaj pridejo do veljave sposobnosti strokovnega profesionalnega delavca v knjižnici, da zna ovrednotiti in posredovati ter svetovati in tudi sam uporabiti kakovostne vsebine.

Odhodki za vse programske enote skupaj 2021	Višina
Avtorski honorarji	2.500,00 EUR
Potni stroški	500,00 EUR
Skupaj:	3.000,00 EUR

Finančni načrt 2021 (prijava na poziv MzK – rok do 25.5.)

I.Programski sklop	Št. enot	Celotna vrednost	Zaprošena sredstva MK
1. izvedba izobraževanih vsebin	3	5.500,00	2.000,00
2. mednarodna dejavnost	1	3.000,00	2.500,00
3. promocijska dejavnost	3	4.000,00	1.500,00
4. izdajanje strokovnih publikacij	1	2.000,00	1.000,00
5. koordinacija knjižnične dejavnosti za celotno območje Slovenije ⁹	1	4.000,00	1.000,00
Skupaj	9	18.500,00	8.000,00

II. Posredni stroški

Skupaj	9.500,00	7.000,00
Skupaj I. in II.	28.500,00	15.000,00

Izvedba izobraževalnih vsebin

Zbirni obrazec	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
Enota št.¹⁰			
1. Strokovno posvetovanje sekcij ZBDS	1.3.-1.12.	4.500,00	2.500,00
2. Strokovno usposabljanje za funkcije	15.11.	0.000,00	0,00
3. Strokovni dnevi sekcij		0,00	0,00
Skupaj		4.500,00.	2.500,00

Odhodki za vse programske enote skupaj

	Višina	
		EUR
Stroški dela organizatorja (plačila po pogodbah)		EUR
Stroški dela zunanjih izvajalcev (plačila po pogodbah)	1.000,00	EUR
Avtorski honorarji	3.500,00	EUR
Potni stroški		EUR
Stroški uporabe/najema prostora		EUR
Skupaj:	3.500,00	EUR

Prihodki za vse programske enote skupaj

	Višina	
Zaprošena sredstva MK	2.500,00	EUR
Sredstva drugih ministrstev		EUR
Sredstva lokalnih skupnosti		EUR
Sredstva EU		EUR
Lastna sredstva	1.000,00	EUR
Skupaj	3.500,00	EUR

⁹ Možnost prijave sklopa samo na področju knjižnične dejavnosti.

¹⁰ Sklop 1 ne sme presegati štirih enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

Mednarodna dejavnost

Zbirni obrazec	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
Enota št.¹¹			
1. mednarodne članarine (IBBY; EBLIDA; IFLA)	2021	3.000,00	2.000,00
2.			
Skupaj		3.000,00	2.000,00

Odhodki za vse programske enote

Višina

Stroški dela organizatorja (plačila po pogodbah)			EUR
Stroški dela zunanjih izvajalcev (plačila po pogodbah)			EUR
Potni stroški (stroški prevoza, dnevnice, nočitve)		0,00	EUR
Kotizacija		0,00	EUR
Plačilo članarin		3.000,00	EUR
Skupaj:		3.000,00	EUR

Prihodki za vse programske enote

Višina

Zaprošena sredstva MK		2.000,00	EUR
Sredstva drugih ministrstev			EUR
Sredstva lokalnih skupnosti			EUR
Sredstva EU			EUR
Lastna sredstva		1.000,00	EUR
Skupaj		3.000,00	EUR

Promocijska dejavnost

Zbirni obrazec	Datum izvedbe	Celotna vrednost enote	Zaprošena sredstva MK
Enota št.¹²			
1. stanovske nagrade (Čop)	21.12.	2.000,00	1.500,00
2. stanovske nagrade (Hartman)	22.9.		
3. stanovske nagrade (Goropevšek)	17.10		
4. spletna stran in družbena omrežja		1.000,00	500,00
Skupaj		3.000,00	2.000,00

Odhodki za vse programske enote

Višina

Stroški materiala		500,00	EUR
Avtorski honorarji		3.000,00	EUR
Stroški izdelave/urejanja spletne strani +družbena omrežja		1.300,00	EUR
Stroški/izplačilo stanovske nagrade/priznanja			EUR

¹¹ Sklop 2 ne sme presegati štirih enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

¹² Sklop 3 ne sme presegati treh enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

Stroški tiska	700,00 EUR
Skupaj:	5.500,00 EUR

Prihodki za vse programske enote

Višina

Zaprošena sredstva MK	4.400,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR
Sredstva EU	EUR
Lastna sredstva	1.100,00 EUR
Skupaj	5.500,00 EUR

Izdajanje strokovnih publikacij

Zbirni obrazec

Datum
izvedbe

Celotna
vrednost
enote

Zaprošena
sredstva MK

Enota št.¹³

1. IFLA smernice - prevod	11.11.	2.000,00	1.000,00
---------------------------	--------	----------	----------

Odhodki za vse programske enote skupaj

Višina

Stroški dela zunanjih izvajalcev (plačila po pogodbah)	1.000,00 EUR
Avtorski honorarji	1.000,00 EUR
Skupaj:	2.000,00 EUR

Prihodki za vse programske enote skupaj

Višina

Zaprošena sredstva MK	1.000,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR
Lastna sredstva	1.000,00 EUR
Skupaj:	2.000,00 EUR

Posredni stroški

Odhodki skupaj

Višina

Stroški pisarniškega materiala	100,00 EUR
Stroški računovodskih storitev	5.000,00 EUR
Študentski servis	800,00 EUR
Stroški uporabe/najema prostora (zoom+webinar)	1.500,00 EUR
Stroški promocije	1.500,00 EUR
Poštnine	100,00 EUR
Skupaj:	8.000,00 EUR

Prihodki skupaj

Višina

Zaprošena sredstva MK	7.000,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR

¹³ Sklop 3 ne sme presegati treh enot, posamezno enoto obrazložite v prilogi obrazca za enoto.

Sredstva EU	EUR
Lastna sredstva	1.000,00 EUR
Skupaj	9.500,00 EUR

Koordinacija knjižnične dejavnosti

Odhodki za vse programske enote	<i>Višina</i>
Avtorski honorarji	3.500,00 EUR
Potni stroški	500,00 EUR
Skupaj:	4.000,00 EUR
Prihodki skupaj	<i>Višina</i>
Zaprošena sredstva MK	2.000,00 EUR
Sredstva drugih ministrstev	EUR
Sredstva lokalnih skupnosti	EUR
Sredstva EU	EUR
Lastna sredstva	2.000,00 EUR
Skupaj	4.000,00 EUR

Priloga: Predlogi programov strokovnih sekcij za leto 2021

Sekcija za specialne knjižnice

Člani IO sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS smo na dopisni seji dne 20. 1. 2021, soglasno sprejeli naslednji

Program dela za leto 2021

Sekcijo za specialne knjižnice pri ZBDS vodi predsednica Barbara Kavčič. Izvršni odbor, ki je bil potrjen na Strokovnem odboru ZBDS sestavljajo Violetta Bottazzo, mag. Doroteja Praznik Bračič, mag. Gregor Ilaš in Mira Sedmak.

REDNO DELO

Izvršni odbor sekcije se bo v letu 2021 sestajal po potrebi za namen organiziranja dogodkov, strokovna udejstvovanja in promocije.

PROJEKTI

- Dan specialnih knjižnic z domačimi in mednarodnimi predavatelji bo zadnji četrtek v maju in sicer 27. 5. 2021. Za izvedbo se potrebuje Zoom licenca. Program Dneva specialnih knjižnic je pripravljen.
- Aktivno sodelovanje na Posvetu Sekcij ZBDS oziroma Kongresu ZBDS.
- Organiziranje delavnic in webinarjev za primarno člane sekcije. (Za to bo nujna licenca ZOOM, da bodo dogodki lahko izvedeni).
- Izvedba predstavitve Strokovnih standardov za specialne knjižnice v virtualnem okolju in strokovna srečanja/debate v sodelovanju z regionalnimi bibliotekarskimi društvi. (Za to bo nujna licenca ZOOM, da bodo dogodki lahko izvedeni).
- Organiziranje ogleda vsaj ene strokovne razstave v Sloveniji.
- Sodelovanje z ostalimi sekcijami ZBDS in sorodnimi organizacijami v Sloveniji in tujini (pri organizaciji in izvedbi strokovnih dogodkov, izmenjavi praks, literature ipd.), ter intenzivno vzpostavljanje dobrih odnosov s sekcijami in sorodnimi društvi v Sloveniji in regiji.

IZOBRAŽEVANJE

Udeležili se bomo dogodkov s širšega področja (specialnega) knjižničarstva z namenom izobraževanja, povezovanja, vzpostavljanja strokovnih in socialnih odnosov, nabiranja idej, seznanjanja z novimi trendi in novostmi doma in v tujini. Vse z namenom širjenja novo pridobljenega znanja in idej s (stanovskimi) kolegi.

Pomembnejše konference v 2021, ki se jih želimo udeležiti:

- LIDA v Dubrovniku (virtualno)
- LIBER 2020 (Beograd?)
- Strokovno srečanje SEALL Mostar
- Mednarodni seminar Arhivi, knjižnice, muzeji
- Posvetovanja sekcij specialnih knjižnic na Hrvaškem, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Avstriji/Nemčiji

Predavanja o strokovnih seminarjih in konferencah na Novostih v knjižničarstvu v NUK.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Sekcija za specialne knjižnice pri ZBDS bo aktivna na družbenih medijih. Svoje člane bo redno obveščala o aktualnih dogodkih, konferencah in novostih iz področja specialnega knjižničarstva preko aktualne adreme. Objavljanje poročil s strokovnih poti v Knjižničarskih novicah in drugih virih.

DRUGO DELO

Sekcija za specialne knjižnice želi delovati izrazito povezovalno in postati ključni generator sprememb in razvoja specialnega knjižničarstva na Slovenskem. Povezovanje, tako znotraj stanovske organizacije in društev v Sloveniji, kot tudi širše je ključno za dobro delovanje sekcije in razvoj stroke. Pretok informacij in idej pa je v časih, ko je fizičen stik zelo omejen še toliko bolj pomemben.

ZAKLJUČEK

Specialne knjižnice so se v vrtincu družbenih sprememb znašle odrinjene na obrobje matičnih organizacij in sedaj je ključni trenutek, da knjižničarji izkoristimo priložnost ter na novo zavzamemo (ali pa utrdimo) naše mesto tako v matičnih organizacijah, kot v družbi in tako prispevamo k skupnemu napredku. Negotova zdravstvena in družbena situacija je razgalila nujnost aktivnega delovanja in sodelovanja. Omejitve, ki nam jih nalaga nova realnost pa je nepredvidljiva in zahteva določeno mero potrpežljivosti ter veliko prilagajanja, zato je izvedba letnega plana Sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS močno odvisna od situacije v zdravstvu in družbi. Sekcija za specialne knjižnice pri ZBDS se zaveda, da je idealen čas, da izkoristimo naše prednosti in izkoristimo unikatno priliko, ter tako popeljemo naše organizacije in okolico na pot izboljšav ter v boljši jutri.

Pripravila: Barbara Kavčič, predsednica Sekcije za specialne knjižnice pri ZBDS

Sekcija za splošne knjižnice

Članice IO sekcije za mandatno obdobje 2017-2021 smo na 8. redni seji, sprejele in na 4. dopisni seji potrdile naslednji

Program dela za leto 2021

Predsednica Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS je bila izvoljena 28. septembra 2017 na volilnem občnem zboru ZBDS za mandatno obdobje 2017-2021. Članice IO za isto mandatno obdobje so bile potrjene na prvi seji Strokovnega odbora ZBDS, 2. februarja 2018. Leta 2020 je bila v izvršni odbor sprejeta še zadnja članica IO.

Predsednica:

Maja Vunšek, Mestna knjižnica Kranj

Članice IO:

Urška Orešnik, podpredsednica Sekcije za splošne knjižnice, Knjižnica Logatec

Petra Kovič, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Urška Lobnikar Paunović, Valvasorjeva knjižnica Krško

Luana Malec, Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper

mag. Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik

Tanja Mikolič, Knjižnica Sevnica

REDNO DELO

V Sekciji za splošne knjižnice načrtujemo do štiri seje IO sekcije zaradi načrtovanja, izvedbe in evalvacije programa (3 redne seje, 1 dopisno sejo). Seje se bodo zaradi svetovne zdravstvene situacije (epidemije COVID-19) sklicevale na spletu v aplikaciji Zoom. Predsednica Sekcije, Maja

Vunšek, se bo po programu udeleževala sej Strokovnega odbora ZBDS. V primeru odsotnosti predsednice Sekcije, vse nujne obveznosti prevzame podpredsednica Sekcije, Urška Orešnik.
STROŠEK: ga ne bo.

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

a. Knjižnoljubci

14. februar je leta 2020 Sekcija za splošne knjižnice »razglasila« za Dan knjižnoljubcev. Z akcijo smo spodbudile naše uporabnike, da delijo svojo naklonjenost splošnim knjižnicam z razlago: Nima vsakdo svojega Valentinčka, ima pa lahko vsak svojo knjižnico in knjižnično izkaznico. V letu 2021 bomo z akcijo nadaljevale. Letošnja tema bo zbiranje knjižnično-karantenskih zgodb, vtisov, razmišljanj ali ljubezensko pismo knjižnici iz karantene (kaj nam knjižnica pomeni v času epidemije). Pripravile bomo slikovni material, ki se bo delil na socialnih omrežjih.

Dogodek bo trajal od 14. 2. 2021 (valentinovo) do 12. 3. 2021 (gregorjevo). Ključniki, ki jih bomo uporabljali na FB Sekcije bodo #danknjiznoljubcev, #knjiznoljubci, #splosneknjiznice za deljenje fotografij in drugih informacij. STROŠEK: ga ne bo.

b. Dan dobrih praks - Knjižničar knjižničarju VII.

V 2021 (predvidoma maj ali oktober) načrtujemo dan, namenjen predstavitvi dobrih praks, ki ga bomo organizirale v sodelovanju z Združenjem splošnih knjižic in nagrajeno knjižnico gostiteljico. Predstavljeni bodo projekti iz natečaja za najboljši projekt v splošnih knjižnicah, ki ga razpisuje Združenje splošnih knjižnic. Po potrebi bomo povabile k predstavitvi tudi druge knjižnice. Dogodek bomo organizirale v sodelovanju s splošno knjižnico, ki je v letu 2020 prejela glavno nagrado Združenja za najboljši projekt.

Dogodek si želimo organizirati v živo. V primeru, da to zaradi epidemije ne bo mogoče, ga bomo organizirale spletno v aplikaciji Zoom. Predavanja bomo posneli in dogodek objavili na YouTube kanalu Sekcije za splošne knjižnice.

STROŠEK: V primeru, da bo dogodek virtualen, kotizacije ne bo. V primeru, da bo dogodek organiziran v živo, predvidevamo z organizacijo stroške, kar pomeni, da bo potrebna kotizacija 30 EUR za vse udeležence (ni važno ali so člani društev ali ne), razen za organizatorje dogodka. Kotizacija bo namenjena izvedbi Dneva dobrih praks in sicer za pogostitev, cvetje za nastopajoče in morebitni najem različne opreme. Dvorano naj bi brezplačno zagotovila knjižnica gostiteljica.

c. Praktična delavnica za pretok znanja

Sekcija je v tem mandatnem obdobju začela z organizacijo delavnic za pretok znanja. V preteklem letu je zaradi epidemije nismo realizirale. Med razmišljanjem članic IO Sekcije, kaj so znanja, ki bi jih knjižničarji potrebovali, se je večkrat pojavilo razmišljanje o prepoznavanju lažnih novicah, ki v zadnjih letih preplavljajo komunikacijske kanale. IFLA je že izdala infografiko o lažnih novicah, ki je prevedena tudi v slovenščino¹⁴. Zanimiva tema, ki se navezuje na prvo so še alternativni brskalniki, socialna omrežja, ki so neodvisna od Googla. Zanima nas torej pravilno vrednotenje informacij in medijska vzgoja. Cilj je iskanje resnice in vzgoja značaja, ter osveščanje javnosti pri prepoznavanju lažnih novic. Torej naučiti uporabnike, kako kritično presoditi informacije in kako nato resnične informacije vgraditi v lastno znanje. Kako lahko knjižničarji obvladujemo informacije: knjižnica je kot nekakšen »medij«, povezovalni element med različnimi viri informacij, ki jih mora knjižničar obvladovati, da uporabnika pripelje do zelenega gradiva in podatkov, ki so verodostojni, resnični. Pri tem bo moral knjižničar nujno obvladati nova znanja in veščine komuniciranja, hitro razvijajoče se tehnologije itd. Paziti moramo, da knjižničarji pri tem ostanejo razgledani, zaupanja vredni »medij«.

---

¹⁴ <https://www.ifla.org/files/assets/hq/topics/info-society/images/how-to-spot-fake-news-sl.pdf> <19. 1. 2021>

Delavnico bi izvedel zunanji moderator. V vsakem primeru je bolj smiselno, da se odvije na spletu, kjer število udeležencev ne bo omejeno. Manjše skupine lahko delajo v spletnih sobah. Delavnico bi izvedli v novembru 2021.

STROŠEK: Za izvedbo delavnice je nujna kotizacija za vse udeležence (za člane in nečlane društev) in je odvisna od ponudbe. Višina kotizacije bi se določila naknadno. Plačana kotizacija bo namenjena izvedbi konkretnega izobraževanja.

PROMOCIJSKA (PUBLICISTIČNA) dejavnost

Socialna omrežja in obveščanje članov Sekcije za splošne knjižnice

Še naprej bomo intenzivno skrbele za oglašanje na FB strani Sekcije in redno pošiljale obvestil vsem članom po elektronski pošti. Posnetke dogodkov bomo objavljale na YouTube kanalu Sekcije.

Zbiranje in objavljane prispevkov o delovanju knjižnic v času epidemije: kako smo se odzvali, kako smo pomagali ljudem, kaj smo ponujali in tudi kaj smo doživljali (v povezavi z razpisom Knjižnoljubci). Popis dogodkov v knjižnicah v času COVID-19 delajo OOK.

Zapisala: Maja Vunšek, predsednica Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS

Sekcija študentov bibliotekarstva

Člani IO sekcije študentov bibliotekarstva smo na 1. dopisni seji, 11. 1. 2021, sprejeli naslednji **program dela za leto 2021.**

Sekcijo vodijo predsednica Neža Podjavoršek in člani izvršnega odbora, ki ga od leta 2018, sestavljajo: Lucija Capuder, Naja Kebe in Barbara Šipoš. Sekcija študentov bibliotekarstva pri ZBDS združuje študente na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in jih povezuje s stroko.

REDNO DELO

Vodstvo sekcije se bo dobivalo na sestankih po potrebi, kjer bo načrtovalo prihajajoče dogodke.

PROJEKTI

- Projekte bomo izvajali skupaj v so organizaciji z oddelčnim tutorstvom.
- Predstavitve delovanja Sekcije študentov bibliotekarstva (februar/marec)
- Bralni klub
- Promocijski material (oktober/november)
- Družabne igre preko spleta

IZOBRAŽEVANJE

Izobraževanje za študente o načinih pridobivanja informacij za seminarske naloge in zaključna dela.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

V tem študijskem letu želimo ponovno obuditi Štubidu.

DRUGO DELO

Aktivno sodelovanje na družbenem omrežju Facebook: objava dogodkov ZBDS in njegovih društev ter sekcij; priporočanje strokovne literature; aktualna strokovna vprašanja in zanimivosti z našega področja. Plan imamo napisati Strategijo Facebooka profila Sekcije študentov bibliotekarstva.

Sodelovanje v okviru Filozofske fakultete: Študentska organizacija Filozofske fakultete (ŠOFF) in Študentski svet Filozofske fakultete (ŠSFF)

ZAKLJUČEK

Izvršni odbor sekcije želi svoje člane vzpodbuditi, da bi se začeli aktivno udeleževati sekcijских dogodkov in jih sooblikovati. To bi pripomoglo k večji povezanosti, ki je ključ dobrega delovanja skupnosti. Želimo, da naši člani postanejo proaktivni.

Neža Podjavoršek

Sekcija za potujoče knjižnice

Člani IO sekcije za potujoče knjižnice smo za mandatno obdobje smo na 4. redni seji novembra 2020 sprejele naslednji **PROGRAM DELA SEKCIJE ZA POTUJOČE KNJIŽNICE PRI ZBDS za leto 2021.**

Sekcija za potujoče knjižnice pri ZBDS združuje 13 Slovenskih potujočih knjižnic, ki so iz Ljubljane, Maribora, Nove Gorice, Ajdovščine, Ptuja, Murske Sobote, Kopra, Novega Mesta, Postojne, Posavja, Tolmina, Trziča in Domžal- Kamnika in ter matične knjižnice, ki oskrbujejo uporabnike s premičnimi zbirkami. Predsednica Sekcije za splošne knjižnice pri ZBDS je bila izvoljena 28. septembra 2017 na volilnem občnem zboru ZBDS za mandatno obdobje 2018-2022. Člani IO za isto mandatno obdobje so bili potrjeni na prvi seji Strokovnega odbora ZBDS, 2. februarja 2018.

Predsednica: **Tjaša Mrgole Jukič, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj**

Člani IO:

Mojca Gomboc, Mariborska knjižnica,
mag. Breda Podbrežnik Vukmir, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik,
Neja Drevenšek, Mestna knjižnica Ljubljana,
Uroš Mlinar, Knjižnica Bena Zupančiča Postojna,
Jana Balažič, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota,
Rene Mišak, Knjižnica Veljka Vrhovarja, Koper

Odločili smo se, da se bomo v letu 2021 prilagajali možnostim glede na pandemijo. Držali se bomo standardnega programa in v letu 2021 bo na vrsti strokovna ekskurzija, ki jo bomo organizirali, če bo mogoče. Prav tako se bomo udeleževali srečanj (Hrvaška, Madžarska) fizično ali pa v virtualni obliki. Na povabilo splošnih knjižnic bomo sodelovali novembra na Dnevu splošnih knjižnic v Celju, če bomo ponovno dobili povabilo. Dogovor je bil, da bomo dogodek, ki smo ga načrtovali za leto 2020 prestavili v leto 2021.

V letu 2021 bomo člani sekcije opravili naslednje (v srednjeročnem planu) že načrtovano delo:

1. REDNO DELO

- dva sestanka članov IO sekcije
- izdelava statističnega pregleda delovanja potujočih knjižnic, ki bo objavljen v Potujočih novicah

- aktivno sodelovanje s člani sekcije
- aktivno sodelovanje z vsemi potujočimi knjižnicami v Sloveniji in tujini
- sodelovanje z ZBDS in drugimi sekcijami
- sprejem letnega poročila in programa del
- priprave na volitve

2. PROJEKT

Praznovanje dneva splošnih knjižnic (Celje)

Ker nam v letu 2020 ni uspelo skupaj organizirati načrtovanega dogodka, ga bomo prestavili v leto 2021.

3. IZOBRAŽEVANJE

- Priprava in izvedba strokovne ekskurzije, če bo zdravstvena situacija dopuščala bomo organizirali strokovno ekskurzijo
- Udeležba in referat na 15. okroglem stolu o pokretnim knjižnicama u Republiki Hrvatski i 9. festivalu hrvatskih bibliobusa, ki bo na Hrvaškem.
- Kongres ZBDS 2021

4. PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Tisk številke »POTUJOČE NOVICE« (uredniški odbor Tjaša Mrgole Jukič, Nejka Drevenšek, Mojca Gomboc, vsebino potrdi IO sekcije) in distribucija v vse slovenske splošne knjižnice. Facebook Sekcije za splošne knjižnice Še naprej bomo intenzivno skrbeli za oglašanje na FB strani Sekcije in redno pošiljali obvestila vsem članom po elektronski pošti.

5. DRUGO DELO

- Promocija naše dejavnosti
- Mreženje delavcev v potujočih knjižnicah
- Skrb za ažurno adremo
- Obveščanje članov o aktivnostih
- Sprejem letnega delovnega načrta
- Delo za Stepišnikov sklad (predsednica in člana)

Pripravila: Tjaša Mrgole Jukič, predsednica

Program dela sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino za 2021

1. Organizacija sestankov članov Sekcije; obravnava pobud in problemov, s katerimi se srečujejo domoznanci v splošnih knjižnicah, ter prizadevanje za iskanje rešitev. Obrazložitev: načrtujeta se dva sestanka, vsaj eden v fizični obliki (v kolikor bodo ugodne epidemiološke razmere – Covid-19) v Goriški knjižnici Franceta Bevka, kakor smo sprejeli na sestanku v letu 2020 in/ali v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj, kjer smo se srečevali tudi po sestanku domoznancev OOK. Ostala usklajevanja bodo potekala po e-pošti in/ali telefona, po potrebi preko spletne platforme Zoom, v nujnih primerih preko dopisne seje.
2. Vključevali se bomo tudi v javne razprave, v kolikor se bo tematika nanašala na knjižnično dejavnost s poudarkom na domoznanstvu in kulturni dediščini. Predsednica bo sodelovala na srečanjih strokovnega odbora, vse člane Sekcije obveščala o novostih iz stroke.
3. Izdelava zloženke **Domoznanska dejavnost v slovenskih splošnih knjižnicah** Obrazložitev: Gre za prenos naloge iz programa Sekcije za leto 2019 in 2020. Načrtuje se naklada v 2000 izvodih. Zloženka se izda tudi v e-obliki.
4. S Knjižnico Ivana Potrča sodelovanje pri pripravi **drugega delovnega srečanja**. Obrazložitev: Prenos iz leta 2020, ko realizacija ni bila mogoča (Covid-19) – na tematiko praks varovanja,

pogojev dostopa in reproduciranja domoznanskega gradiva v knjižnicah in primerjava s prakso v arhivih. Namen srečanja, na katerem bodo predstavljeni tudi rezultati vprašalnika Dostopnost in uporaba antikvarnega knjižnega gradiva v slovenskih splošnih knjižnicah in UKM, je iskanje rešitev za enotnejšo prakso, skladno z zakonodajo. Glede na izraženo potrebo v rezultatih vprašalnikov po priporočilnih smernicah o tem gradivu, bomo oblikovali delovno skupino za pripravo teh smernic.

5. Posvetovanje Sekcij ZBDS »**Uporabnik v kontekstu sprememb**«
Obrazložitev: Posvetovanje je predstavljeno iz 2020 v 2021 na Kongres ZBDS. Namen je predstavitev dobrih praks in aktivnosti, ki jih knjižnice izvajajo v svojih matičnih institucijah in okolju. Načrtuje se sodelovanje in udeležba. Sekcija bo sodelovala tudi v skupnih akcijah ZBDS.
6. Promocijski material za člane Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino. Za vse člane Sekcije se načrtuje promocijski material v obliki beležke oz. podobnega promocijskega izdelka.

Dr. Klaudija Sedar

predsednica Sekcije za domoznanstvo in kulturno dediščino

Sekcija za promocijo in marketing

Članice IO Saša Vidmar, Leja Borovnjak, Špela Zupanc, Tina Podgornik, Martina Petan in Rosvita Kocbek Pavalec Sekcije za promocijo in marketing smo na redni seji, dne, 5. februarja 2021, sprejele

Program dela sekcije za leto 2021

V letu 2021 bo načrt dela vključeval tudi vsebinske pobude, ki so nam jih posredovale posamezne sekcije, ki delujejo pod okriljem ZBDS. V Sekciji za promocijo in marketing bomo zato delovali povezovalno in vključevalno ter skušali nuditi podporo sekcijam in njihovim članom v obliki izobraževanj in organizaciji internih tematskih delavnic.

Redno delo

V letu 2021 je predvidenih več srečanj preko platforme ZOOM in en sestanek v živo. Tekoče zadeve bomo reševali korespondenčno.

Podpora knjižnicam in zaposlenim v knjižnicah pri promociji

- Če bodo epidemiološke razmere dovoljevale, bomo v letu 2021 izpeljali **Delavnico izdelovanja video vsebin**, ki je bila predvidena že v letu 2020. Delavnica je izvedljiva le v živo, saj vključuje praktično delo na terenu.
- **Hitre vsebine in tutoriali**: med predsedniki posameznih sekcij bomo raziskali ali že obstajajo določene video vsebine, ki bi si jih med seboj lahko delili. Vsebine bi nato zbrali ne enem mestu – Spletna stran ZBDS.
- **Izdelava akcijskega načrta promocije ZBDS**: Cilj naše sekcije v obstoječem mandatu je tudi, da skupaj s predstavniki ZBDS pripravimo akcijski načrt promocije ZBDS. Za uresničitev tega cilja predlagamo delavnico, ki bi udeležencem omogočila oblikovanje ciljnih izhodišč akcijskega načrta ZBDS, ki se bo v naslednjem mandatu tudi na novo sestavil in preoblikoval. Delavnico bomo izpeljali sredi oktobra 2021. Moderator delavnice bo Tina Podgornik, ob pomoči Saše Vidmar in Leje Borovnjak.
- **»Libraries transform«** je iniciativa ALA za promocijo knjižnic. Ena od aktivnosti, ki jih izvajajo preko spletnih omrežji, je tudi objavljane različnih trditev v zvezi s knjižnicami, odnosom knjižnic do lokalne družbe, knjižničarji, uporabniki ipd. Na ta način bi tudi v okviru naše sekcije in v sodelovanju z ostalimi sekcijami izbrali oz. oblikovali trditve, ki bi jih nato objavljali na FB profilih ZBDS, sekcij, društev, knjižnic

Pripravila: Saša Vidmar

Sekcija za visokošolske knjižnice

Člani Izvršnega odbora Sekcije za visokošolske knjižnice pri ZBDS smo na 4. seji dne 20. 1. 2021 sprejeli naslednji

PROGRAM DELA ZA LETO 2021

Sekcijo vodijo predsednica Nataša Knap (Narodna in univerzitetna knjižnica) in člani Izvršnega odbora SVK:

- Leja Borovnjak, Teološka fakulteta, UL,
- mag. Branka Kerec Prekoršek, Univerzitetna knjižnica Maribor,
- Martina Kerec, Fakulteta za socialno delo, UL,
- Darko Majcenović, Centralna medicinska knjižnica, MF UL,
- Kristina Pritekelj, Osrednja humanistična knjižnica, FF UL.

Sekcija za visokošolske knjižnice skrbi za proučevanje in razreševanje strokovnih vprašanj skupnega pomena in podpira sodoben razvoj visokošolskega knjižničarstva. Zastopa strokovne interese zaposlenih v knjižnicah slovenskih univerz in samostojnih visokošolskih zavodov.

Sekcija za visokošolske knjižnice si prizadeva za uresničenje naslednjih ciljev:

- pospeševanje sodobnega razvoja visokošolskega knjižničarstva,
- spodbujanje sodelovanja med visokoškolskimi knjižnicami,
- uresničevanje profesionalnih interesov zaposlenih v visokoškolskih knjižnicah,
- vzpostavljanje sodelovanja med visokoškolskimi knjižnicami in nosilci pedagoškega procesa na univerzah,
- krepitev ugleda visokoškolskih knjižnic na univerzah in v širši javnosti.

REDNO DELO

V letu 2021 načrtujemo 2 redni seji Izvršnega odbora SVK, aktualne zadeve bomo urejali in usklajevali na morebitnih dodatnih in tudi dopisnih sejah. Predsednica bo redno sodelovala v Strokovnem odboru ZBDS in sekcijo predstavljala v širši knjižničarski skupnosti. Skrbeli bomo za aktivno komunikacijo in obveščanje članov sekcije o aktualnih dogodkih in temah ter poskušali spodbuditi visokošolske knjižničarje k včlanitvi v SVK.

PROJEKTI

Sodelovali bomo pri pripravi programa posvetovanja strokovnih sekcij ZBDS z naslovom »Uporabniki v kontekstu sprememb« (iz leta 2020 prestavljeno v 2021).

IZOBRAŽEVANJE

Tudi v letu 2021 se bomo redno udeleževali pomembnejših dogodkov s širšega tematskega področja visokoškolskih knjižnic v Sloveniji in o njih obveščali strokovno javnost.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST

Skušali bomo realizirati zadano nalogo za objavo zbornikov preteklih posvetovanj sekcije v elektronski obliki v »dLib: Digitalno knjižnico Slovenije«. Predlagamo pripravo elektronskega zbornika povzetkov posvetovanja strokovnih sekcij ZBDS »Uporabniki v kontekstu sprememb« 2021.

DRUGO DELO

Sekcija za visokošolske knjižnice bo aktivno sodelovala pri delu Strokovnega odbora ZBDS in izvedbi dogodkov v okviru ZBDS. Aktivno bomo spremljali aktualno dogajanje, povezano z našim strokovnim področjem in se po potrebi nanj tudi odzivali.

Nataša Knap, predsednica SVK pri ZBDS

Sekcija za mladinsko knjižničarstvo

Članice IO sekcije za mandatno obdobje 2017-2021 smo na 13. redni seji, dne 2. decembra 2020, sprejele naslednji **PROGRAM DELA SEKCIJE ZA MLADINSKO KNJIŽNIČARSTVO PRI ZBDS za leto 2021.**

1. Prevod smernic za izvajanje knjižnične dejavnosti v vlogi mladinskega knjižničarja:

Po pregledu slovenske izdaje IFLA/UNESCO standardov za splošne knjižnice in smernic za izvajanje knjižnične dejavnosti splošnih in šolskih knjižnic je razvidno, da **vloga in status** mladinskega knjižničarja dejansko do sedaj v veljavnih aktih **nista bila posebej opredeljena**. Rezultati ankete o položaju mladinskega knjižničarstva, ki jo je izvedla Pionirska – center za mladinsko knjižničarstvo, trditev potrjujejo, saj se s tem se strinja kar 81% anketirancev. V najnovejšem dokumentu tj. Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) pa imamo samo **predlog** za 3 kompetenčne modele osebja, ki izvaja storitve za otroke in mladostnike. Načrtujemo objavo **dveh prevodov obstoječih IFLINIH smernic in drugih dokumentov**, ki vlogo in status mladinskega knjižničarja jasno in natančno opredeljujejo. Prevode bomo objavili v e-obliki. Se pa zavzemamo tudi za tiskano izdajo v letu 2021 v kolikor bi ZBDS strokovno to podprl. Predviden strošek: 300,00€ (neto) za lektoriranje

2. Strokovna razprava glede terminologije za podrobnejšo opredelitev ciljnih skupin uporabnikov in specifičnih storitev zanje:

Pri oblikovanju prevoda IFLINIH smernic za knjižnične storitve za otroke, stare med 0 in 18 let smo naleteli na nekaj dilem v zvezi z ustrežno terminologijo. V slovenskem prostoru storitve za v tujini starostno podrobno opredeljene ciljne skupine (dojenčki, malčki, predšolski otroci, šolski otroci in najstniki) izvaja mladinski knjižničar, zato naletimo na vrsto težav pri prevodih izrazov: preschool librarian, children librarian, youth librarian ali young adult librarian. Poleg odprtja strokovne razprave o smiselnosti uvajanja novih terminov na tem področju na forumu portala *knjiznice.si* bomo vprašanja o ustreznosti prevodov zgoraj navedenih profilov z enoznačnim izrazom »mladinski knjižničar« naslovili tudi na Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Center za razvoj knjižnic CeZaR in Pionirsko – center za mladinsko knjižničarstvo.

3. Objava analize rezultatov ankete o profilu mladinskega knjižničarja:

Objavili bomo analizo rezultatov obsežno **anonimne ankete**, ki smo jo izvedli maja 2019. Delna analiza je bila že objavljena v glasilu SeM@FoR v letu 2020. Tokrat načrtujemo objavo celotne analize z opisom hipotez, metodologije, strukture vzorca in interpretacijo tako zaprtih kot tudi odprtih vprašanj v posebej ločenem dokumentu. Podrobno analizo bomo v obliki članka objavili v strokovnih revijah.

Dolgoročni cilji:

a) razviti celosten okvir neformalnega izobraževanja mladinskih knjižničarjev

Kot dolgoročni cilj smo si zastavili razviti celosten okvir neformalnega izobraževanja mladinskih knjižničarjev, ker pa je to prevelik zalogaj za letni načrt, se bomo dela lotili postopoma in po korakih. V prihodnjem letu bomo članice IO nadaljevale s pregledovanjem različnih oblik izobraževanj iz tujine in se seznanile z različnimi pristopi, ki se na področju izobraževanja mladinskih knjižničarjev izvajajo po svetu.

b) oblikovati profil mladinskega knjižničarja za slovenski prostor

Pri oblikovanju profila mladinskega knjižničarja samo rezultati ankete, ki jo je Sekcija izvedla v maju 2019 in s katero je želela pridobiti vpogled v trenutno samopodobo mladinskega knjižničarja, ne bodo zadostovali. Načrtujemo novo anketo o dojemanju dela/poklica mladinskega knjižničarja, ki bi jo izvedli med uporabniki knjižnic.

c) objava glasila Sekcije - SeM@FoR:

Nadaljevale bomo z objavo glasila Sekcije – SeM@FoR, ki bo izhajalo 1x letno na mednarodni dan otrokovih pravic. Poleg tega pa bomo svoje člane sprotno obveščale o delu sekcije in dogodkih povezanih z delom mladinskih knjižničarjev preko mesečnega novičnika – SeM@FoRčka, ki bo izhajal vsakega 20. v mesecu. Zavzemale se bomo za pridobitev ISSN številke za svoje spletno glasilo. Predviden strošek: 30.00€ (neto) za gostovanje v oblaku.

Izobraževanje:

a) Posvetovanje Sekcij ZBDS 2021

Načrtujemo udeležbo in aktivno sodelovanje na Posvetovanju sekcij ZBDS 2021 s predstavitvijo rezultatov ankete o profilu mladinskega knjižničarja.

b) Enodnevni posvet - SeM@FoR:

Načrtujemo organizacijo izobraževanja za mladinske knjižničarje v obliki enodnevnega posveta. Za izvedbo dogodka potrebujemo priložnostna darila za predavatelje in knjižnico gostiteljico ter sredstva za pogostitev. Glede na razmere kot alternativo načrtujemo izvedbo izobraževanja na spletu. Predviden strošek: 300,00€ (neto)

Pripravila: Urška Bonin, predsednica Sekcije za mladinsko knjižničarstvo

Sekcija za šolske knjižnice

Na dopisni seji dne, 11.2.2021, smo člani IO Sekcije za šolske knjižnice soglasno sprejeli program dela Sekcije za leto 2021. Člani sekcije so: Gregor Škrli, Nevenka Poteko, Marija Debevc Rakoše, Kristina Janc, Andreja Urbanec, Katarina Jesih Šterbenc in Urša Bajda.

OSNOVNO DELOVANJE SEKCIJE:

2 redni letni seji IO sekcije v letu 2021 zaradi načrtovanja dela ter korespondenčni sestanki po potrebi.

ORGANIZACIJSKA IN STROKOVNA DEJAVNOST:

Prioritetna dejavnost bo opozarjanje pristojnih inštitucij na sistemske nejasnosti in nedorečenosti na področju slovenskega šolskega knjižničarstva in

nadaljevanje začrtane poti v smereh:

- pridobivanje novih članov. Predstavitev po društvih. V sodelovanju z ZRSŠ – promocija strokovnega povezovanja v sekciji na sklicih študijskih skupin.
- Sodelovanje v projektih: Rastem s knjigo in Mednarodni mesec šolskih knjižnic ter nacionalne izmenjave knjižnih kazalk (koordinacija projekta).
- Sodelovanje s knjižnicami (splošne, UKM, NUK) in vsemi Sekcijami ZBDS.
- Sodelovanje s Slovensko sekcijo IBBY in Bralnim društvom Slovenije.
- Sodelovanje z društvom Bralna značka Slovenije.
- Sodelovanje z Oddelkom za bibliotekarstvo informacijsko znanost in knjigarstvo na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- Sodelovanje z IZUM-om (COBISS).
- Sodelovanje z Ministrstvom za izobraževanje (dr. Čopič)

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST:

- Udeležba predstavnikov na prireditvah povezanih z delom šolskih knjižničarjev (ZBDS, ZRSŠ, SirIKT, VIVID, Oko besede, Knjižni sejem ...).

- Priprava posveta-simpozija online za člane Sekcije za šolske knjižnice v ZBDS (predvidoma konec oktobra 2021).

PROMOCIJA:

- Predstavitve Sekcije po društvih, pridobivanje novih članov ter povezovanje s preostalimi sekcijami v ZBDS.
- Objavljanje na družbenih omrežjih.

MEDNARODNA DEJAVNOST:

- Proljetna škola šolskih knjižničara Hrvatske.
- Sodelovanje s Sekcijo za šolske knjižnice pri Hrvatskem knjižničarskem društvu (HKD).
- Branje ne pozna meja/Čitanje ne poznaje granice - bralni projekt s hrvaškimi šolskimi knjižnicami – vodenje in koordinacija projekta.
- IASL - International Association of School Librarianship - v okviru meseca
- oktobra 2021.
- Mednarodni projekti preko spletnega omrežja eTwinning – OLL (Our Little Library).

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST:

- Objava strokovnega članka o izobraževanju oz. strokovni ekskurziji.
- Objavljanje prispevkov v povezavi z delom šolskih knjižnic, promocijo Sekcije za šolske knjižnice.
- Izdaja e-publikacije Mednarodni mesec šolskih knjižnic 2020 (Urša Bajda).
- Spletna stran ZBDS – povezave do združenja IASL, ENSIL, Zavod RS za šolstvo – skupine za knjižnično dejavnost, idr.

Predsednica Sekcije za šolske knjižnice:

Urša Bajda
